

ઉદ્ધૃત ભાષા અને ગુજરાતી હરફમાં
અખલાકે મોહમ્મદી.

હુદે પરથી તૈયાર કરી પ્રગટ કર્તા

હાસમ મોહમ્મદ કાલા.

રાખ્યાવાચ (કાઢીઆવાચ)

આટલી પાંદલી

નમ્બર ૫૦૦

પ્રગટ કર્તાનિ સર્વ હક સ્વામિનિ રાખ્યા છે.

શ્રી અમરસિંહજી પ્રીત્વીંગ પ્રેસ અમરસિંહમાં

પાટણ નજરખાન અમીરખાન વખીરે છાપી.

ક્રીંમત રૂ. ૧-૦-૦.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૪૪૬

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ રાખલાડે મોહમ્મદ

વિષય પૃ : ૨૩૨

ઉદ્ધૃત ઝખાન યુજશતી હરકેમાં,

અખલાકે મોહમમદી.

મુળ ઉરદુ ઉપરથી તૈયાર કરી છપાવી પ્રગટ કર્તા

હાશમ મોહમદ કાળા.

રાણાવાવ.

આવૃત્તી પહેલી

વકત્ર. ૫૦૦

ધી અમરસિ હજી પ્રી. પ્રેસ, અમદાવાદમાં
પઠાણુ નુરખાન અમીરખાન વહીવે છાપી.

—(૦)—

કીંમત રૂ. ૧-૦-૦

ગુજરાત-કાઠીયાડમાં ઉર્દુ ભાષા થોડા લોકો જાણતા હોવાથી ઉર્દુની કીતાબોનો લાભ લઈ શકતા નથી તેમ જરૂરી હદીસો અને આયતોના માયના પણ સમજી શકતા નથી તેથી મારા મનમાં ખ્યાલ થયો કે જે આ અખલાકે મહમ્મદી ગુજરાતીમાં હોય તો સર્વે મુસલમાનો લાભ લઈ શકે. તેથી આ કીતાબ ગુજરાતીમાં તૈયાર કરવામાં આવી છે. તેનો લાભ મુસલમાન ઓરતો તથા મરદો ઉઠાવે એવી હું ખુદા પાસે દુઆ ચાહું છું.

આ મારો પહેલોજ પ્રયાસ હોઈ તેમાં કાંઈ ભૂલો જેવામાં આવે તો દરગુજર કરશે અને જે તે ભૂલોની સુચના કરવામાં આવશે તો ઇન્શા-અલ્લાહ બીજી વખતે સુધારવા બનતું કરીશ.

રાણાવાવ (કાઠીઆવાડ) }
તા માર્ચ ૧૯૧૮.

ખાદીમે કોમ,
હાશમ મોહમદ કાળા.

અખલાકે મોહમ્મદી.

હિસ્સાએ અવવલ.

ખિસ્મિલ્લા હિરરેહમા નિરરહીમ.

બાબુલ ઇતેકાફ.

આલે ઇમરાન રૂકુ ૧૨ આયત ૧૦૩-૧૦૪-૧૦૫.

૧ ઓર અલ્લાહકે આહદકો સખ મિલકર મળખૂત પકડો ઓર મુતફરરિક નહો, અલ્લાહ તઆલાકે જો એહસાન તુમ'પર હંય ઉન્કો યાદ કરો જખકે તુમ આપસમેં દુશ્મન થે પસ ખુદા તઆલાકે તુમ્હારે ક્લિએમેં ઉદ્દત પેદા કર દી ઉસ્કે ફજલસે તુમ ભાઇ ભાઇ બનગએ ઓર તુમ આગકે ગઢેકે કિનારે પહોંચ ગએથે ઉસ્સે તુમકો અલ્લાહ તઆલાકે બચાયા ઇસી તરાહ અલ્લાહ તઆલા અપની નિશાનીયાં તુમપર જાહિર કરતા હય તાકે તુમ હદાયત પાઓ ઓર જુરૂર હય કે તુમમેસે એક જમાઅત અયસી હો જો નેક કામકા લોગોંકો હુકમ કરતી હો ઓર ખુરે કામસે મના કરતી હો ઓર ચેહી લોગ ફલાહ પાનેવાલેં હંય ઓર ઉન લોગોંકી મિસલ નહો જો મુતફરરિક હો ગએ ઓર ઇખ્તિલાફ કરને લગે બાદ ઉસ્કે કે આઇ ઉન્કે પાસ અલામતેં ઓર ઉન્કે લિયે બડા અનખ હય.

આલે ઇમરાન રૂકુ ૨૦ આયત ૨૦૦.

૨ અય ઇમાન વાલો સખ કરો ઓર આપસમેં એક દુસરેકો સખ દિલાઓ ઓર બાહમ મિલે રહો ઓર અલ્લાહસે ડરતે રહો શાયદ તુમ અપની મુરાદકો પહોંચો.

સુરએ અનફાલ, રૂકુ ૬ આયત ૪૫-૪૬-૪૭.

૩ અય ઇમાનવાલો જખ તુમ કિસી ગિરોહસે મુકાબિલ હો તો સાબિત કદમ રહો ઓર ખુદાકા જુક બહોત કરો શાયદ તુમ ફલાહ પાઓ. ઓર અલ્લાહ ઓર ઉસ્કે રસૂલકી ખતાઅત કરો ઓર આપસમેં લડાઇ ઝગડા મત કરો કે ઇસ્સે તુમ ખુન્દિલ હો જઓગે ઓર તુમ્હારી હવાબેજ હો.

જાએગી. ઓર સખ કરો ખેશક અલ્લાહ સખ કરને વાલોંકે સાથ હય ઓર તુમ ઉન લોગોંકે મિસલ નહો. જો ગુરૂર જીતાને ઓર લોગોંકે દિખાનેકે લિયે નિકલે હોં ઓર લોગોંકે અલ્લાહકી રાહસે રોકતે હોં ઓર અલ્લાહકે ધલ્મમે' હય જો વો કરતે હ'ય.

સુરએ અનશલ, રૂક ૮ આયત ૬૨-૬૩.

૪ વોહ યાની અલ્લાહ તઆલા વોહી હય જીરને કે કુવ્વત દી તુઝકો અપની મદદસે ઓર મોઅમિનીનસે ઓર ઉન્કે યાઅની મોઅમિનીનકે દિલોંમે' ઉલ્લત પેદા કર-દી અગર તુ જો કુઅજ જમીનમે' હય સખ ખર્ચ કર દેતા તો ઉન્કે દિલોંમે' મોહબ્બત ન પેદા કર સકતા મગર અલ્લાહને ઉન્મે' ઉલ્લત પેદા કર દી ઓર ખેશક વોહ અલ્લાહ ગાલિબ ઓર હિકમતવાલા હય.

સુરએ હુજેરાત રૂક ૧ આયત ૧૦.

૫ સિવા ઈસ્કે નહીં કે સખ મુસલમાન આપસમે' ભાઈ ભાઈ હ'ય તો અપને ભાઈઓમે' સુલ્હ કરા દિયા કરો ઓર અલ્લાહકે ગજબસે ડરતે રહો તાકે તુમપર શદમ દિયા જાએ.

સુરએ હુજેરાત રૂક ૨ આયત ૧૦

૬ અય લોગો હમને તુમકો નર ઓર માદાસે પેદા કિયા ઓર તુમહારે કુમ્બે ઓર કબાઈલિ બનાએ તાકે તુમ એક દુસરેકો પેહચાનો, ખેશક તુમ-મે'સે સખસે' મુબુર્ગ અલ્લાહકે નજીક વહી હય જો સખસે જિયાદા મુત-કીહો ખેશક અલ્લાહ જાનનેવાલા ઓર ખબરદાર હય.

આહાદીસ.

નોઅમાન બિન ખશીર, મિશકાત.

૭ રસુલે અક્રમ સલ્લલ્લોહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે, તમામ મુસલમાન મિસલ શખ્સ? વાહિદકે હ'ય અગર ઉસ્કી આંખમે' દર્દ હો તો

૧. થહ ઓર ઈસસે અગલી હદીસ કોમીયતકી ઉમદા તરીન મિસાલોંમે'સે હય જિસ તરાહ જિસ્મમે' દિલ દિમાગ જગર હાય પેર મુખતલિફ આબ હય. ઈસીતરાહ કોમમે' અમીર ગરીબ આલિમ જાહિલ મુખતલિફ ગિરોહકે આદમી હ'ય જસ તરાહ દિલ ઓર દિમાગ અદના અદના આબ દુઃખ દર્દી તકલીફ માફસૂસ કરતે હ'ય ઈસી તરાહ ઈન્સાનોંકે તખ્કએ ઉમોરા વંતારીમ યાફતા હજરાત વ એલમાં વ સુલોહાકો બાહમ ઓર નીજ અના તરીન આહલે ઇસલામકે સાથ હમદર્દી ઓર મહેરબાનીસે' પેશ આના જુરૂરી હય જખતક ઇન ગિરોહોંમે' બાહમ

તમામ જીવ જીવનને હોજનને અગર ઉસ્કે સરમે' શિકાયત હો તો કુલ બદન બેકલ હો જાવે.

અળી મુસા, મિશકાત.

૮ રસુલુલ્લાહ સલ્વમને ફરમાયા કે મુસલમાન મુસલમાનકે લિએ મિસલ બુન્યાદ કે હય કે ઉસ્કા એક હિસ્સા ફૂસરેકે બોઝ ઉદાનેમે' મદદ કરતા હય ફિર અપને એક હાથકી ઉગલિયાં ફૂસરે હાથમે' ડાલકર બતાયા કે ઇસતરાહ.

નાઅમાન બિન ખશીર, મિશકાત.

૯ રસુલુલ્લાહ સલ્વમને વસલમને ફરમાયા કે મુસલમાનોકો દેખતા હય કે વોહ આપસમે' રહમ ઓર મહેરબાની ઓર મહબ્બત કરનેમે' મિસલ એક જીવમે' હય અગર એક ઉજવમે' શિકાયત પેદા હો તમામ જીવ પર બેદારી ઓર હરારત તારી હો જાતી હય.

સાલમ, મિશકાત.

૧૦ ફરમાયા રસુલુલ્લાહ સલ્વમને હર મુસલમાન ફૂસરે મુસલમાનકા બાઇ હય. ન ઉસપર જુલમ કરે ન ઉસ્કે તનહા બેમદદગારકે છોડે. જો શખ્સ અપને બાઇકી કોઇ હાજત પૂરી કરેગા અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કી હાજત પૂરી કરેગા ઓર જો શખ્સ કિસી મુસલમાનકી તકલીફ ફૂર કરેગા અલ્લાહ તઆલા કિયામતકી તકલીફ ઉસ્કે ફૂર કરેગા ઓર જો કિસી મુસલમાનકી પરદાપોશી કરેગા અલ્લાહ તઆલા કિયામતકે દિન ઉસ્કો પરદાપોશી કરેગા.

અળી જર, મિશકાત.

૧૧ ફરમાયા રસુલુલ્લાહ સલ્વમને જો શખ્સ બકર એક બાલિસ્તકે બી ગિરોહસે અલગ હુવા તો ગોયા રસને ઇસ્લામ અપની ગરદનસે નિકાલ દી.

અયસાહી ઇતતિસાહ નહો જયસાકે એક જીવમે' આનમે' હોતા હય ઉસ વકત તક કોમીયત પેદા હો નહીં સકતી એક ઓર હદીસ શરીફમે' વારિદ હુવા હય જબ તક તુમકો અપને માં, બાપ ઓર ખયશ અકારબસે જિયાદા મેરે સય મહબ્બત નહીં તુમ મુસલમાન નહીં હો સકતે ઉસ્કા ચહી માએના હય કે જબતક કોમી મુઆમેલાતકો અપની જાતસે મુકદ્દમ ન સમજા જાએ કોમીયતકા મફ્હુમ ઠીક તોર પર સાદિક નહીં આ સકતા. (મુતરજમ)

૧ થાની કિસી ઇખ્તેલાફે શખ્સકે સબબ જમાઅતકો છોડકર અલાહેદા નહીં હોના ચાહીએ. (મુતરજમ)

અન ધખન ઉમર, મિશકાત.

૧૨ રસુલુલ્લાહ સલ્લાલ્લે અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલા મેરી ઉમ્મત યા ફરમાયા કે ઉમ્મતે મોહમ્મદ (સ. અ. વ.) કે ગુમરાહીપર જમા ન કરેગા ઓર અલ્લાહકા હાથ જમાઅત પર હય જે શખ્સ ગિરોહસે અલગ હુવા આગ (દોઝખ)મે ગયા.

ધખને ઉમર, મિશકાત.

૧૩ રસુલુલ્લાહ સલ્લાલ્લે અલયહે વઆલેહી વસલ્લમને ફરમાયા કે બડે ગિરોહકી પયરવી કરો જે શખ્સ ગિરોહસે અલાહેદા હુવા દોઝખમે ગયા.

યજીદ બિન મિશકાત.

૧૪ ફરમાયા રસુલુલ્લાહ સદઅમને કે જખ એક આદમી દૂસરેકા ભાઈ બનાએ તો ઉસ્કા ઓર ઉસ્કે બાપ ઓર કબીલેકા નામ દર્યાફત કર લે કે, ઇસિસે મહબ્બત મુસ્તાહ કમ હોતી હય.

બાબુલ એહસાન.

મુરએ બકર રૂકુ ૪ આયત ૧૧૯.

૧૫ ઓર તુમ ખર્ચ કરો અલ્લાહકી રાહમે ઓર ન ડાલો અપનેકા હલાકતમે ઓર નેકી કરો બેશક અલ્લાહ દોસ્ત રખતા હય નેકી કરનેવાલુકા.

મુરએ નાહલ રૂકુ ૪ આયત ૩૦.

૧૬ ઓર કહા ગયા પરહેન્ગારોંસે કે કયા નાજલ ક્રિયા તુમ્હારે પરવરદિગારને ? ઉન્હોંને કહા કે, અચ્છા જન લોગોને ઇસ દુન્યામે બલાઇ કી હય ઉન્હે લિયે બલાઇ હય બેશક પરહેન્ગારોંકા દિકાના અચ્છા હય.

મુરએ નાહલ રૂકુ ૧૩ આયત ૯.

૧૭ અલ્લાહ તઆલા ઇન્સાફકા ઓર એહસાન કરનેકા ઓર રિશતેદારોંકા દેનેકા હુકમ કરતા હય ઓર બેહયાઈ ઓર ખુરે કામોંસે ઓર સરકશીસે તુમ્હો મુમાનિઅત કરતા હય ઓર તુમ્હો નસીહત કરતા હય શાયદે તુમ યાદ રખો.

મુરઝે નાહલ રૂક ૧૬ આયત ૨૮.

૧૮ અક્ષાહ તઆલા ઉન લોગોંકે સાથ હય જે ઇતેકા ઇખત્યાર કરતે હ'ય ઓર નીજ ઉન લોગોંકે સાથ હય જે ભલાઈ કરનેવાલોં હ'ય.

મુરઝે કસસ રૂક ૮ આયત ૭૫.

૧૯ ઓર જે કુચ્છ તુઝકો અક્ષાહ તઆલાને દિયા હય હસસે દારે આખેરતકી ફીકર કર ઓર અપને હિસસએ દુન્યાકો ફરામોશ ન કર ઓર ભલાઈ કર જયસી અક્ષાહ તઆલાને તેરે સાથ ભલાઈ કી ઓર મુલકમેં ફસાદ કી ખાલિશ ન કર અક્ષાહ તઆલા ફસાદ કરને વાલોંસે મોહખ્ખત નહીં રખતા.

મુરઝે જુમર, રૂક ૨ આયત ૧૦.

૨૦ અય મોહમ્મદ (સ. અ. વ.) હમારી તરફસે કેહ દો કે અય મેરે બદો જે યકીન લાએ હો ડરો અપને રખસે, જીન લોગોંકે ઇસિ દુનિયામેં દુસરોંકે સાથ નેકી કી હય ઉન્કે લીએ આખેરતમેં ભલાઈ હય ઓર અક્ષાહકી જમીન ફરાખ હય સિવા ઇસ્કે નહીં કે સખ્ત કરનેવાલોંકો બેહિસાબ અજર દિયા જવેગા.

મુરઝે રેહમાન રૂક ૩ આયત ૬૦.

૨૧ કયા બદલા હય નેકી કરનેકા સિવા નેકી કરનેકે ?

અહાદીસ.

અબી અમામા મિશકાત.

૨૨ કનૂફ^૧ (કાફિરે નેઅમત) વો હય કે અપની અતાસે લોગોંકો બાજ રખમે ઓર તનહા ખાએ ઓર અપને ગુલામકો જદો કાબ કરે.

અબુદુદલાહ ઇબને ઉમર મિશકાત.

૨૩ જન્મતમેં એહસાન જીતાનેવાલા ઓર વાલેદેનકી નાફરમાની કરનેવાલા ઓર હમેશા શરાખ પીનેવાલા યાને દાએમુલ ખમ્ર દાખિલ નહોગા.

૨૪ જુસ્કો કુછ અતા કિયા જાએ ચાહિયે કે ઉસ્કા બદલા દે ઓર

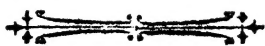
૧ “કનૂફ” કા માએના અરબી જગાનમેં કાફિર ઓર કાફિરે નેઅમત ઓર બખીલ ઓર નાફરમાનકે હ'ય ઓર નિજ ઉસ બિનજર જમીનકોભી કેહતે હ'ય જસમેં કોઇ ચીજ ઉગ ન સકે. (મુતરજમ)

ધવળ ન દે સકે તો ઉસ્કી તઆરીફ કરે અને તારીફ કી ઉસને શુક અદા ક્રિયા ઓર જીસને છુપાયા કુદરાને તેઅમત ક્રિયા.

૨૫ હજરત આએશા (૨૦)ને પૂછા યા રસુલુલ્લાહ અયસી કયા કયા ચીજ હમ જીસસે ધન્કાર કરના જાઘઝ નહિં હય. આપને ફરમાયા કે પાની ઓર નમક ઓર આગ. હિન્હોને પૂછા કે પાનીકો હમ જાનતે હંય મગર નમક ઓર આગકી કયા વજહ હય ? રસુલુલ્લાહને ફરમાયા અય હુમયરા જીસને આગ કિસીકો દી ગોયા વોહ તમામ ચીજ સદ્દાકી જો ઉસ આગને પકાઇ ઓર જીસને કીસી શખ્સકો નમક દીયા ગોયા વોહ તમામ ચીજે તસદ્દુક કી જીનમેં નમક ડાલા ગયા. ઓર જીસને કિસી મુસલમાનકો પાની પીલાયા જહાં પાની કમયાજ નહીં તો ગોયા એક ગુલામ આજાદ ક્રિયા ઓર જીસને કિસી મુસલમાનકો અયસી જગા પાની પિલાયા જહાં પાની ન મીલતા હો તો ગોયા ઉસ્કો જાંદા ક્રિયા.

૨૬ અલ્લાહ તઆલાકે નજદીક વોહ શખ્સ અચ્છા હય જો અપને આહ્યાબાબકે સાથ અચ્છા હો. ઓર પડોસિયોમેં અચ્છા વોહ શખ્સ હય જો પડોસીકે સાથ અચ્છા હો યાઅને ઉસસે અચ્છા ખરતાવ કરે.

૨૭ એક શખ્સને કહા યા રસુલુલ્લાહ મુઝે કિસ તરાહ માલૂમ હો કે મંય અચ્છા કરતા હું યા ખુરા ! રસુલુલ્લાહ સલલ્લાહો અલ્લયહે વ આલેહી વસલ્લમને ફરમાયા જજ અપને હમસાયોસે સુનો કે વોહ કેહતે હંય તુને ભલા કીયા તો બેશક તુને ભલાઇ કી ઓર જજ હમસાયોસે સુનો કે વોહ કેહતે હંય ખુરા ક્રિયા, તો ખુરા ક્રિયા.

ખાબુલ ઇખલાસ.

સુરએ જુમર, રૂકુ ૨ આયત ૧૨.

૨૮ તુમ કહો અય મોહમ્મદ (સ. અ. વ.) કે મુઝકો હુકમ દિયા ગયા હય કે, ખાલિસ અલ્લાહહીકી બંદગી કરે.

સુરએ જુમર રૂકુ ૨ આયત ૧૪.

૨૯ અય મોહમ્મદ (સ. અ. વ.) લોગોંસે કેહતો કે મંય અબ્રાહમ ઇબ્રાહિમ કરતા હું ખાલિસ ઉસીકે લાએ.

૩૦ સુનતા હય અબ્રાહમહીકો હય નિરી બંદગી.

સુરએ બેઠેનાહ. આયત ૫.

૩૧ એર ઉન્કો હુકમ નહીં દિયા ગયા સિવા ઇસ્કે કે ખાલિસ અમ્લાહ હીકી બ'દગી કરેં માઅને કિસીકો ઉસ્મે શરીક ન કરેં.

અહાદીસ.

અજ મઆજ કન્જુલ આઅમાલ.

૩૨ ખાલિસ કર અપને દીનકો (શિરક વગયરાસે) થોડા અમલબી તેરે લીએ કાફી હોગા.

ઝોહાક ઇબને કયસ, કન્જુલ આઅમાલ.

૩૩ ખાલિસ એર સાફ કરો અપને આઅમાલકો (રિયા વગયરાસે) કે અમ્લાહ તઆલા ઉસી અમલકો કખૂલ કરતા હય જે ખાસ ઉસીકે લીએ હે.

અયુ હુરયરા કન્જુલ આઅમાલ.

૩૪ અલ્લાહ તઆલા તુમકારી સુરતોં એર માલોંકો નહીં દેખતા બલકે તુમહારે દિલોંકો એર કામોંકો દેખતા હય.

મુઆવિયા.

૩૫ આમાલ મિસલ જુરફકે હ'ય જખનીએ યા અ'દરકા હિસ્સાસાફ હોગા તો ઉપરકા બાલા અમ્લા હોગા.

સેઅમાન.

૩૬ બલાઇ હય મુખલેસીનકે લીએ ચેહ લોગ ઃચિરાગે હિદાયત હય ઉન્હીસે હર બડે ફિતનેકી પુરાઇ દૂર હોતી હય.

અબી અમામા.

૩૭ અમ્લાહ તઆલા ઉન્હી આઅમાલકો કખૂલ કરતા હય જે ખાસ અમ્લાહીકે લીએ હોં એર સિફ અમ્લાહીકી રજમ'દી ઉનસે મતલુબ હો.

બાબ આદાબિલ મળલિસ.

સુરએ હુજોરાત રૂકુ ૧ આયત ૧-૨-૩-૪-૫.

૩૮ અય ધમાનવાલો સખકત ન કરો. રૂબરૂ અલ્લાહ ઓર ઉસ્કે રસુલકે ઓર અલ્લાહસે ડરતે રહો. અલ્લાહ સુન્નેવાલા ઓર જાનનેવાલા હય. અય મુસલમાનો રસુલુલ્લાહકી આવાજસે અપની આવાજે યુલ્દ ન કરો. ઓર જોરસે ખાત ન કરો. જયસે તુમ આપસમે જોરસે ખાતે કરતે હો તાકે તુમહારે આમાલ અકારત નહોં ઓર તુમકો ખયર નહોં. જો લોગ રસુલુલ્લાહકે પાસ દખી આવાજસે બોલતે હ'ય. વોહ વહી લોગ હ'ય જિન્કે દિલોંકા અલ્લાહ તઆલાને તકવામે ધખ્તેહાન કર લય્યા હય ઉન્કે લિએ મગફેરત ઓર અંજરે અજમ હય. અય ખયગ'બર જો લોગ તુમકો હુજોરોંકે બાહરસે પુકારતે હ'ય ઉન્મેસે અકસર બે અકલ્લ હ'ય ઓર અગર વોહ લોગ ઇતના સખ્ક કરતે કે તુમ ખુદ ઉન્કે પાસ બાહાર આતે તો ચેહ ઉન્કે હકમે બેહતર હોતા. અલ્લાહ બખ્શનેવાલા મહેરબાન હય.

સુરએ મુજદિલા રૂકુ ૨ આયત ૫.

૩૯ અય ધમાનવાલોં જખ તુમકો કહા જાવે કે મળલિસમે ખુલકર બેઠો પસ ખુલ જાઓ. કુશાદગી દે અલ્લાહ તઆલા તુમકો ઓર જખ કહા જાવે ઉઠ ખડે હો, પસ ઉઠ ખડે હો, અલ્લાહ તઆલા ઉન લોગોંકે જો તુમમે ધમાન લાએ ઓર જીન્કો ઇલમ દિયા ગયા મરતંબે યુલ્દ કરેગા ઓર જો તુમ કરતે હો અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કી ખયર રખતા હય,

અજ અબ્દુર રાહમાન, અદખુલ મુફરદ.

૪૦ અયુ સધદ ખુદરીદા એક જનાજેદી ખયર દીગઈ ઉન્કો જાનેમે દેર હો. ગઈ, લોગ અપની અપની જગા બેઠ ગએથે જખ લોગોંને ઉન્કો આતે હુવે દેખા ઉન્કોં તરફ ખડેહ ઓર બઆજ અપની જગાસે ખડે હો. ગએ તાકે વોહ ઉન્કી જગા બેઠે. ઉન્હોંને ઇસસે ઇન્કાર કિયા ઓર કહાકે મ'યને રસુલુલ્લાહ સદઅમસે સુના હય કે આપ શરમાતેથે કુશાદાહ મળલિસ સખસે બેહતર હ'ય ઓર વહાંસે હટકર શરાખ જગામે બેઠ ગએ.

ઇબને ઉમર, અજ અદખુલ મુફરદ.

૪૧ તુમમેસે કોઈ શખ્સ કિસી દુસરે શખ્સકો જો પહેલેસે બેઠા

હવાહો ઉસ્કા જગાસે ખુદ વહાં બેઠનેકે લિએ ન ઉઠાએ બલકે કુશાદા ઝોર વસીઅ જગામેં બેઠના ચાહિએ.

ધબને ઉમર, અદખુલ મુકરદ.

૪૨ જમ તુમમેંસે કોઈ શપ્સ અપની જગાસે ઉઠે ઝોર વહાં શિર આવે તો વોહ અપની સામેકા જગા પર બેઠનેકા જ્યાદા મુસ્તહિક હય.

જાબિર (૨૦) બિન સમરાહ.

૪૩ હજરત જાબિર (૨૦) શરમાતે હંય કે હમ જમ રસૂલે અકરમ સ-લ્અમકે પાસ આતે યે તો જહાં મજલિસ ખતમ હોતીથી વહાં બેઠ જાતે યે.

ધબને ઉમર મિરકાત.

૪૪ રસૂલુલ્લાહ સલ્અમને શરમાયા કે કિસી શપ્સકો જાબિર નહીં કે દો આદમિયોંકે દરમિયાનમેં બિલા ઉન્કી ધનજતકે અપને લિયે જગા કરે.

ધબને અખદુલ્લાહ.

૪૫ રસૂલે અકરમ સલ્અલ્લાહો અલયહે વસલ્અમને શરમાયાકે સખસે મોઅજજજ મેરે નજદીક મેરે પાસ બેઠનેવાલા હય.

ધબને અખમાસ, મુકરુલ મુકરદ.

૪૬ નખીયે અકરમ સલ્અમને મનાઅ શરમાયા હય કે કોઈ શપ્સ કિસીકો ઉસ્કી જગાસે ઉઠાકર ખુદ ઉસ્કી જગા ન બેઠે ઝોર ધબને ઉમર રદીં અન્હોકો માઅલુમ થા જો કોઈ તાઅજીમન અપની જગાસે ઉઠતા થા વો વહાં નહીં બેઠતે યે.

અબી હુરયરા અદખુલ મુકરદ.

૪૭ ગલી કૂચોં યાઅની રાસ્તોમેં બેઠનેસે નખીયે અકરમ સલ્અલ્લાહો અલયહે વ સલ્અમને મનાઅ શરમાયા. લોગોંને અર્ન્ ક્રિયા યા રસૂલુલ્લાહ ધરકે અંદર બેઠા રેહના બહોત દુધાર બાત હય, શરમાયા અગર તુમ રાસ્તોમેં બેઠો તો રાસ્તેકા હક અદા કરો. લોગોંને અર્ન્ ક્રિયા યા રસૂલુલ્લાહ રાસ્તોંકા હક ક્રિયા હય, શરમાયા કે પૂછને વાલેકો રાસ્તા બતાના ઝોર સલામકા જવાબ દેના ઝોર નજરકો નીચા રખના, અચ્છી બાતોંકા ફકમ કરના ઝોર ખુરી બાતોંસે લોગોંકો રોકના.

અખડુલ્લાહ બીન બશીર.

૪૮ અખડુલ્લાહ ઇબને બશીર કેહતે હં'ય કે રસૂલે અકરમ સલ્અમ મેરે બાપકે પાસ તશરીફ લાએ. મેરે વાલિદને કપડા બિછા દિયા એર આપ ઉપર બેઠ ગએ.

ઇબને અબ્બાસ.

૪૯ એહ અબ્ર મસતુન હય કે જબ આદમી બેઠે જુતા નિકાલકર એક તરફ રખ દે.

હબીબ ઇબને અબિ સાબિત.

૫૦ સહાબા રહીં અનહુમ ઇસ બાતકો પસંદ કરતે થે કે જબ કોઇ શખ્સ કીસી કોમસે ગુફતયુ કરે તો કિસી ખાસ શખ્સકી તરફ મુતવજ્જેહ ન હો. બલકે આમ તોરપર સખ્સકી તરફ મુતવજ્જેહ રહે.

અજ સઇદુલ મુકરી.

૫૧ સઇદુલ મુકરી કેહતે હં'ય કે મેં અખડુલ્લાહ ઇબને ઉમરકે પાસ ગયા. વોહ એક આદમીસેં બાતેં કર રહેથે. મેંબી ખડા હોકર સુન્ને લગા ઉન્હેંને મેરે સીનેપર હાથ મારા એર કહા જબ દો આદમીયોકો બાતેં કરતે દેખો બહું ઉન્કી ઇજ્જતકે ઉન્કે પાસ ખડે નહો, મેને કહા અય અયુ અખ્દુર રાહમાન ખુદા તુમ્હારા બલા કરે, મં'ય એહ ચાહતાથા કે તુમસે કોઇ અચ્છી બાત સુનું.

અખડુલ્લાહ ઇબને મસઉદ, અદખુલ મુર્રદ.

૫૨ અગર તુમ તીન આદમી હો તો દો આદમી તીસરેસેં છુપાકર બાત ન કરો ઇસ લિયેકે ઇસસેં તીસરેકો રંજ હોગા.

ઇબને ઉમર, મિશકાત.

૫૩ નખી સલ્અમને ઇસ અબ્રસે મનાઅ કિયા હય કે કોઈ મર્દ દો એરતોકે દરમિયાન હોકર રાસ્તા ચલે.

આએશાહ, મિશકાત.

૫૪ લોગોસે ઉન્કે દરજેકે મુવાફીક પેશ આએ.

જાળિર બિન આજુદસાહ કન્ય.

૫૫ જ્ય કોઈ આદમી ખાત કરકે કહીં ચલા જવે તો ઉસ્કી ખાત અમાનત હય.

૫૬ અપને ભાઈ (મુસલમાન)કી તરફ તેજ નંજરસે દેખના મકરહ હય નેઝ જ્ય વોહ જવે ઇસે તકતે રેહના યા ચેહ સવાલ કરના કે કહાંસે આએ હો કહાં જતે હો ચેહની મકરહ હય.

અબી અમામા કન્ય.

૫૭ અલ્લાહ તઆલા યુરા જનતા હય યુલંદ આવાજવાલેકો ઝોર દોસ્ત રખતા હય પસ્ત આવાજવાલેકો.

બાબુલ ઇસ્તીજન.

મુરઝે તુર રકુઅ ૪ આયત ૨૮.

૫૮ અય મોઅમિનો સિવા અપને ધરકે દૂસરોંકે ધરમેં મત જયા કરો જ્યતક ઉનસે ઇજનજત ન હો ઝોર ઉસ ધરવાલોંકો સલામ ન કરો. ચેહ તુમહારે લિયે બેહતર હય શાયદ તુમ યાદ રખો. ઝોર અગર ઉસમેં કિસીકો ન પાઓ તો ઉસમેં ન જાઓ જ્યતક તુમકો ઇજનજત ન દી જાએ ઝોર અગર તુમસે કહા જાએ કે ફિર જાઓ તો વાપસ ચલે આઓ ચહી તુમહારે લિએ જ્યાદા સફાઈકી ખાત હય. અલ્લાહ તઆલા તુમહારે આઅ-માલકો જનતા હય. ઉસ ધરમેં જાનેકા હરજ નહીં જસમેં તુમહારા અસખાળ હો ઝોર ઉસમેં કોઈ ન રેહતા હો ઝોર અલ્લાહ હર ચીજકો જનતા હય જસે તુમ જાહિર કરતે હો યા છુપાતે હો.

મુરઝે તુર રકુ ૮ આયત ૫૮-૫૯.

૫૯ અય મુસલમાનો લાજમ હય કે વોહની તુમસે ઇજનજત ચાહેં જનકે તુમ માલિક હો ઝોરજો તુમમેસે સને શુઉરકો નહીં પહોંચે તીન મરતયા મુબેહકી નમાજસે પેહલે ઝોર જ્ય તુમ દો પહરકો અપને કપડે ઉતાર હો ઝોર બાઅદ નમાજે ઇશાકે તીનોં તુમહારે ખિલવતકે વક્ત હય ઇસકે બાઅદ હરજ નહીં કે તુમમેં કોઈ કિસીકે હાં આએં જાએં.

ધસિ તરાહ અલલાહ તઆલા તુમહારે લિયે આયતે બયાન કરતા હય ઝોર અલલાહ તઆલા દાના ઝોર હકીમ હય ઝોર જખ તુમહારે અલ્લાહ સને શુઉરકો પહોંચે તો ધસી તરાંહ ઇબ્નજત લે જયસે ઉનસે પેહલે લોગ ઇબ્નજત લેતેયે ધસિ તરાંહ અલલાહ તઆલા અપની આયતે તુમસે બયાન કરતા હય ઝોર અલ્લાહ દાના ઝોર હકીમ હય.

અહાદીસ

અબ્દુલ્લાહ, અદખુલ મુફરદ.

૬૦ આદમીકો અપને માં બાપ ઝોર ભાઈ ઝોર બહેનસે લી ઇબ્નજત લેની ચાહિયે.

અબ્દુલ્લાહ બિન બશર, અદખુલ મુફરદ.

૬૧ જખ આદમી કિસી દરવાજે પર ઇબ્નજત લેને કે લિયે જાયે તો દરવાજેકે સામનેસે ન આયે બલકે દાહને પાએસે આયે, અગર ઇબ્નજત મિલે બેહતર વરન વાપસ હોજાયે.

અદખુલ મુફરદ.

૬૨ બની આમિરકા એક શખ્સ રસૂલુલ્લાહ સલઅમકી ખિદમતમે હાજર હુવા ઝોર દરયાફત કિયા મંચ અંદર આઉં. રસૂલુલ્લાહ સલઅમને છોકરીસે કહાકે ઉસને અચ્છે તરીકેપર ઇબ્નજત તલબ નહીંકી ઉસસે નાંકર કહો કે ધસ તરાહ કહે અસ્સલામો અલયકુમ કયા મંચ દાખિલ હો સકતાહું? વો શખ્સ કહેતા હય કે મંચને ઇસ્કો સુન લિયા ઝોર છોકરીકે આનેસે પેહલે કહા અસ્સલામો અલયકુમ મંચ હાજર હું? રસૂલુલ્લાહને શરમાયા વ અલયકુસ સલામ આયો, મંચ દાખિલ હુવા ઝોર અર્જ કિયા કે આપ કયા ચીજ લાએ હંચ? રસૂલુલ્લાહ સલઅમને શરમાયા. મંચ બજુજ બલાઈ કે ઝોર કુછ નહીં લાયા, ધસ લિયે આયાહું કે તુમ સિર્ફ અલલાહહીકી ઇબ્લાદત કરો જુસ્કા કોઇ શરીક નહીં ઝોર લાતો ઉજ્જાકી ઇબ્લાદત છોડ દો, રાત દિનમે પાંચ નમાજે પડહો ઝોર સાલ બરમે એક મહીનેકે રોજ રખો ઝોર ખાનએ કાઅબાકા હજ કરો ઝોર અપને માલદારોંકે માલસે લો ઝોર અપને ફકીરોંકો દો. મંચને કહા કોઇ ઇલમ અયસાબી હય જો આપકો માઅલૂમ નહો. શરમાયા કે અલલાહ તઆલાને મુજકો બેહતરીન ઇલમ દિયા હય ઝોર પાંચ ચીજે અયસી હય કે સિવા અલલાહકે કિસીકો ઉન્કા ઇલમ નહીં, અલલાહહીકો ઇલમ હય કિયામતકા ઝોર વોહી નાજિલ કરતા

હય ખારાને રાહમતકો ઓર જનતા હય જે કુછ રહેમોમે' હય યાઅની લડકા યા લડકી, કોઇ નહીં જનતા કે કલ ક્યા હોગા ઓર કિસીકો ઇલમ નહીં હય કે વોહ કિસ જગા મરેગા.

સોખાન.

૬૩ કિસી મુસલમાનકો જામજ નહીં હય કે ઇજત લેનેસે' પેહલે કિસીકે ઘરમે' ઝાંકે ઓર જસને અયસા કિયા યાઅની મિલા ઇજતકે દેખા તો ગોયા વોહ ઘરમે' દાખિલ હો ગયા.

અતા ઇબને યસાર મિશકાત.

૬૪ એક શખ્સને રસૂલુલ્લાહ સલઅમસે દરયાશત કિયા કે ક્યા મુજકો અપની માંસેલી ઇજત લેની ચાહિએ ? આપને ફરમાયા બેશક. ઉસ શખ્સને અર્જ કિયા કે મં'ય ઉસ્કે સાથ એક હી ઘરમે' રેહતા હું. નખીયે અકરમને ફરમાયા તખલી ઇજત લેના ચાહિએ. ઉસ શખ્સને કહા મં'ય ઉસ્કા ખાદિમ હું. રસૂલુલ્લાહને ફરમાયા કે ઇજત જુરુ લેના ચાહિએ. ક્યા તુમ ચાહતે હો કે અપની માંકો ખરહેના દેખો. ઉસને કહા નહીં. રસૂલુલ્લાહને ફરમાયા તખ ઇજત લેકર જાઓ.

ઇબને ઉમર.

૬૫ જખ અબુદુલા ઇબને ઉમરકી ઓલાદ ખાલિગ હો જતીથી ઉન્કો જુદા કર દેતેયે કે ખુદ ઇજતકે ઉન્કે પાસ ન આએ.

નાફએ મિશકાત.

૬૬ અબુદુલા : ઇબને ઉમરને ફરમાયા કે જખ ખાલી મકાનમે' જાએ તો કહે "અસ્સલામો અલયના વ અલા. ઇબ્રાહિમ્લાહિસ સાલેહીન." યાઅની સલામ હો હમપર ઓર અલ્લાહકે નેક ખંદોપર.

૬૭ અબુ હુરયરા કેહતે હં'ય કે જે શખ્સ સલામ કરનેસે પેહલે ઘરમે' આનેકી ઇજત ચાહે ઉસ્કો ઇજત ન દી જવે જખતક અબ્વલ સલામ ન કરે.

ઇન્સ ખીન માલેક.

૬૮ અનસ (૨૦) કેહતે હં'ય કે રસૂલુલ્લાહ સલઅમકે દરવાજે નાખુનેસે ખટખટાએ જતે થે.

અળી હુરયરા.

૬૯ રસૂલે અકરમ સલઅમને ફરમાયા જે શખ્સ ધરમે જાંખે ઉસ્કો ધરમે આનેકી ઇનજત નહીં દેની ચાહિએ.

ઉમર બીન ખત્તાબ.

૭૦ હજરત ઉમર (૨૦) ફરમાતે હંય જીસને ઇનજતસે પેહલે સેહને મકાનમે જાંકા ઉસને ફિસ્ક કિયા.

અયાજ મિસ્કાત.

૭૧-રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમ ખડે હુવે ઓર ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલાને એહલે કિતાબકે ધરોમે ખગયર ઉન્કી ઇનજતકે જના હલાલ નહીં કિયા ઓર ઉન્કી ઓરતોકો મારના ન ઉન્કે ફલોકો ખાના હલાલ કિયા હય જખતકે વેહ ઉન હુકુકો અદા કિયે જાએ જે ઉનપર વાજીબ હંય.

બાબુલ ઇસલાહ.

મુરએ નિસા રૂકૂઅ ૧૭ આયત ૧૧૪.

૭૨ ઉન્કે અકસર મશવરોમે કુછ બલાઇ નહીં મગર જે હુકમ કરે સદકેકા યા બલાઇકા યા અસ્લાહકા દરમિયાન આદમીયોંકે ઓર જે શખ્સ મહજ અલ્લાહ તઆલાકી ખુશનુદીકે લિયે અયસા કરે તો હમ ઉસકો અજરે અજીમ દેગે.

મુરએ અનફાલ રૂકૂ ૧ આયત ૧

૭૩ ગનીમતકે ખારેમે લોગ તુઝસે પૂછતે હંય કેહ દે કે ગનીમત અલ્લાહ ઓર ઉસકે રસૂલકે લિયે હય પસ અલ્લાહસે ડરો ઓર આપસમે સુલેહ કરાઓ. ઓર અલ્લાહ ઓર ઉસકે રસૂલકી ઇતાઅત કરો અગર તુમ સુસલમાન હો.

મુરએ અબીબયા રૂકૂ ૭ આયત ૧૦૫

૭૪ ઓર હમને બાઅદ નસીહતકે જખૂરમે લિખ દિયા હય કે હમારે શાયરતા બદે જમીનકે માલિક હોંગે.

મુરબ્બે કસસ, રૂક ૨ આયત ૧૮.

૭૫ ધર્માધીને કહા અપ મુસા તું ચાહતા હય કે મુઝેબી ધસી તરાહ કલ કરે જયસે તૂને કલ એક આદમીકો કલ કીયા હય ઓર સિવા-નાબિર હોનેકે તેરી કાઈ ખાદિશ નહીં. યે નહીં ચાહતા કે તું ધસ્લાહ કરનેવાલો મેંસે હો.

મુરબ્બે હુઝેરાત રૂક ૧ આયત ૧૦

૭૬ ઓર અગર મુસલમાનોકે દો ગિરાહ લડે' ઉનમેં મુલેહ કરાદો ઓર અગર એક દૂસરે પર જીયાદતી કરે તો ઉસસે લડો ને જીયાદતી કરતા હય જખતક કે વોહ અલ્લાહકે હુકમકી તરફ રજુઅ કરે ઓર જખ રજુઅ ક્રિયા તો ધસ્લાહ કરો ઉનમેં દુસ્તીસે' ઓર ધન્સાફ કરો બેશક અલ્લાહ મહબ્બત કરતા હય ધન્સાફ કરનેવાલોંસે સિવા ધસ્કે નહીં કે મુસલમાન સખ આપસમેં બાધ બાધ હંય પસ મુલહ કરાઓ અપને દો બાધઓંમે' ઓર અલ્લાહસે' ડેરા શાયદ તુમપર રહમ ક્રિયા જાવે.

અહાદીસ.

અખી દરદા, અદખુલ મુકરદ.

૭૭ નખીયે અકરમને શરમાયા કયા ન આગાહ કરે' મંય તુમકો ઉસ દરજેસે ને બહડ કર હય નમાજ રોજક ઓર સદકેસે'. ઉન્હો (સહાબા) ને કહા બેશક રસલુલ્લાહને શરમાયા આપસમેં મુલહ કરાના ઓર આપસમેં શસાદ કરાના, મિટાનેવાલા હય યાઅની ફસાદ કરાના ધમાનકો મિટા દેતા હય. ધખને અખખાસ, મિશકાત.

૭૮ ધખને અખખાસ કેહતે હંય કે " ધતકુલ્લાહ વઅસસેહુ જાત બયનેકુમ " [અલ્લાહસે' ડેરા ઓર આપસમેં મુલહ કરાઓ] ફરજ હય અલ્લાહકી તરફસે' મોઅમિનીન પર કે અલ્લાહ તઆલાસે ડેરા ઓર આપસમેં મુલહ કરો.

અખુ હુરયરા મિશકાત.

૭૯ પરહેજ કરો આપસમેં ધુરાઈ ડાલનેસે કે વોહ નેક ખ્યાઅમાલકો મિટાનેવાલી હય.

અખી સરમે' મિશકાત.

૮૦ ને કિસીકો જરર પહોંચાવેગા ખુદાએ તઆલા ઉસ્કો જરર પહોં-ચાવેગા ઓર ને કિસીકો મશકતમે' ડાલેગા ખદા ઉસપર મશકત ડાલેગા.

અમ કુલ્સૂમ બિન ઉકબાહ, મિસ્કાત.

૮૧ અમ કુલ્સૂમ કેહતી હ'ય કે મં'યને રસુલુલ્લાહ સલ્અમસે સુના હ'ય કે વોહ જૂટા નહીં હ'ય જો આદમીયોમે' સુલ્હ યા ઇસ્લાહ કરાવે ઓર અચ્છી બાત કહે યા ઇસ્લાહકી ગરજ સે કોઈ અચ્છી ખપર એકકી જાનિ-બસે દૂસરે કે પહોંચાવે.

અબી મુસા, આહુયા ઉલ ઉલૂમ.

૮૨ મોઅમિન મોઅમિનકે લિયે અયસા હ'ય જયસે ઇમારત, કે ઉસ્કા એક હીસ્સા દૂસરેકો પાએદાર કરતા હ'ય.

આહુયા ઉલ ઉલૂમ.

૮૩ લોગોંકી આપસમે' સુલ્હ કરાના એહતરીન સદકા હ'ય.

અબૂ સાઅલબા, આહુયા ઉલ ઉલૂમ.

૮૪ અબૂ સાઅલબાસે મરદી હ'ય ઉન્હોંને રસુલુલ્લાહ સે ઇસ આયત "લાય દુરરોકુમ મન દલ્લ ઇબ્રાહ એહ તદ્યતુમ" કી તફસીર પૂછી. આપને ફરમાયા અચ્છી બાતકા હુકમ કરો ઓર ખુરી બાતસે મનાઅ કરો અગર તુમકો માઅલૂમ હો કે હિસકી પાખંદી કી જાતી હ'ય ઓર ખાહિશાત નશકી પયરવી કી જાતી ઓર દુન્યાકો તરજુહ દી જાતી હ'ય ઓર હર સાહિબે રાએ અપની રાએ પર નાજાં હ'ય તો અપની જાનકી ફિકર કરો ઓર અવામકો ઉનકે હાલ પર છોડો કે તુમહારે પીછે અયસે શિતને હ'ય જયસે અંધેરી રાતકે દુકડે. જો કોઈ ઉનમે' અયસે તરીકે કો ઇખ્તિયાર કરેગા જિસ પર તુમ હો તો ઉસકો તુમસે પચાસ ગિના અજર મિલેગા. કિસીને પૂછા યા રસુલુલ્લાહ ઉસવક્તકે લોગોંમે'સે પચાસકે ખરાખર હોગા આપને ફરમાયા નહીં તુમમે'સે પચાસકે ખરાખર ઇસ લિઅે કે: તુમકો નેક કામેંમે' મદદગાર મિલ જાતે હ'ય મગર ઉનકો બલાઇકી મદદ કરનેવાલા કોઈ મુયસ્સર નહોગા.

અબી ઐયુબ, કન્જ.

૮૫ રસુલુલ્લાહને ફરમાયા અય અબુ ઐયુબ કયા મં'ય તુમકો અયસા સદકા ન બતાવું કે અલ્લાહ ઓર ઇસકે રસૂલકો ખુશ કરે, ઇસ્લાહ કરો આદ-મિયોંકી જીસ વક્ત ઉનમે' ફસાદ પડ જાવે ઓર મિલાવો. ઉન્હોં જબ્બ વો મુતફરરિક હો જાવે.

બાબુલ ઇતાઅત.

સુરએ નિસા, રૂકુ ૮ આયત ૫૯

૮૬ અય મુસલમાનો અલ્લાહની ઇતાઅત કરો એર રસૂલની ઇતાઅત કરો એર ઉનલોગીની ઇતાઅત કરો જે તુમમેંસે હુકમરાં હંય પસ અગર તુમમેં કિસી ચીજ પર આપસમેં ઝગડા હો ઉસે અલ્લાહ એર રસૂલની તરફ રજુઅ કરો અગર અલ્લાહ પર એર રોજે આખેરત પર ઇમાન રખતે હો. યેહ અચ્છા હય એર બેહતર તાવીલ હય.

સુરએ નિસા રૂકુ ૯ આયત ૬૯

૮૭ એર જે શખ્સ અલ્લાહ એર રસૂલની ઇતાઅત કરે પસ યેહ બોગ ઉન્કે સાથ હોગે જીનપર અલ્લાહને ઇનઆમ દિયા નબીયોં એર સિદ્દીકોં એર શહીદોં એર નેકોંમેંસે એર યેહ રશીક બહોત અચ્છે હંય.

સુરએ અનકાલ રૂકુ ૩ આયત ૨૦

૮૮ અય મુસલમાનો અલ્લાહ એર ઉસકે રસૂલની ઇતાઅત કરો એર ઉસસે મત દિરો જય કે તુમ સુનતે હો.

અહાદીસ.

માલિક ઇબને અનસ, મિશકાત.

૮૯ રસૂલુલ્લાહ સલ્લઅલ્લેએલેઈએલેએલે ફરમાયા કે મંય દો ચીજોં છોડતાહું જયતક તુમ ઉનપર કાયમ રહોગે હરગિજ ગુમરાહ નહોગે, અલ્લાહની કિતાબ એર ઉસકે રસૂલની સુન્નત યાઅની તરીકા.

અબુ હુરયરા, મિશકાત.

૯૦ રસૂલુલ્લાહ સલ્લઅલ્લેએલેઈએલેએલે વસલ્લમને ફરમાયા કે જસને મેરી ઇતાઅતની ઉસને અલ્લાહ તઆલાની ઇતાઅતની એર જસને મુઝસે સરકશીની ઉસને અલ્લાહસે સરકશીની એર જસને અમીરની ઇતાઅતની ઉસને મેરી ઇતાઅતની એર જસને અમીર યાઅની હાકિમસે સરકશીની ઉસને મુઝસે સરકશીની એર ઇમામ દાલ હય. જસની આડમેં લડા જતા હય. એર ઉસીસે બચાયા જતા હય એર હાકિમ પરહેજગારી ઇખ્તિઆર કરે.

ઝોર ઈન્સાફકા તરીકા બરતે તો ઉસકા અજર ઉસકો મિલેગા વર ન ઉસકા બાર ઉસપર રહેગા.

ઉમ્મુલ હસીન, મિશકાત.

૯૧ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્મને ફરમાયા અગર નકટે સુલામકો તુમ પર હાકિમ કરદિયા જાએ ઝોર વોહ કિતાબુલ્લાહકે સુવાદિક તુમકો ચલાએ તો ઉસકી સુનો ઝોર ઇતાઅત કરો.

ઇબને ઉમર.

૯૨ મુસલમાન આદમીપર સુનના ઝોર ઇતાઅત કરના લાજિમ હય ઉન ઉમરમે' જે પસંદ હો. ઝોર નીજ ઉન ઉમરમે'ની જે પસંદ નહોં જખતક ગુનાહકા હુકમ ન દિયા જવે મગર જખ ગુનાહકે લિયે હુકમ હો તો ઉસકા સુનના ઝોર ઇતાઅત કરના નહીં ચાહિએ.

અલી (૨૦) મિશકાત.

૯૩ રસૂલુલ્લાહને ફરમાયા કે ખુદાએ તઆલાહી નાફરમાનીમે' ઇતાઅત નહીં કરની ચાહીએ ઇતાઅત સિદ્દ નેક બાતોંહીમે' કરની લાજિમ હય.

ઇબને અબ્બાસ, મિશકાત.

૯૪ જે શખ્સ કિસી અપને અમીરકી તરફસે કોઇ ખુરાઇ દેખે ચાહીએ કે સખ્ષ કરે ઇસલાએ કે જે શખ્સ જમાઅતસે' મુશારફત કરે ઝોર ઇસી હાલમે' મરજાએ તો જાહિલીયતકી મોત મરેગા.

અબુ હુરયરા મિશકાત.

૯૫ અબુ હુરયરા કેહતે હંય મંયને રસૂલુલ્લાહ સલ્લઅમસે સુના કે ફરમાતે થે કે જે ઇતાઅતસે બાહર હો ઝોર જમાઅતસે અલગ હો જાએ ઝોર ઇસ હાલતે મુશારફતમે' મરજાએ તો જાહિલીયતકી મોત મરેગા. ઝોર જે અયસે ઝંડેકે નીચે લડે જિસ્કા હક પર હોના માઅલૂમ નહો ઝોર ઉસ્કા મજબ માહજ તઅસસુબ પર મબનીહો, તઅસસુબકી લાગોંકો તરગીબ દે, ઝોર તઅસસુબકી મદદ કરે યાઅની અલ્લાહકે લિએ ન લડે. પસ અગર વોહ કતલ હોગા તો જાહિલીયતકી હાલત મેં કતલ હોગા ઝોર જે મેરી ઉમ્મતપર શમ્શીર કશી કરે ઝોર નેક ઝોર બદકો મારે ઝોર મોઅમિનસે દરગુજર ન કરે ઝોર ન મુઆહદા વાલોંકા આહદ પૂરા કરે વોહ મુઝસે નહીં હય ઝોર ન મંય ઉસસે હં.

અખડુલ્લા ઇબને ઉમર.

૯૬ ફરમાયા રસૂલુલ્લાહ સલ્વમને જો ધમામસે બચાવત કરે ઓર ખુલ્લસ કલ્મસે ઓર અપના હાથ ઉસ્કે હાથમે દે ઉસપર લાજિમ હય કે ઉસ્કી ઇતાઅત કરે જહાંતક મુમકિન હો અગર દૂસરા ઉસસે મુનાકશા કરે તો ઉસ્કો કતલ કરો.

૯૭ મંયને રસૂલ સલ્લાહો અલયહે વસલ્લમસે સુના હય કે જો શખ્સ તુમ્હારે પાસ આએ જબકે તુમ એક શખ્સ પર મુતદ્રિક હોગએ હો ઓર એહ ચાહે કે તુમ્હારે ગિરોહમે તદરકા પયદા કરદે ઉસ્કો કતલ કરદો.

હારેમુલ અશઅરી, મિશકાત.

૯૮ રસૂલુલ્લાહને ફરમાયા કે પાંચ ચીજકા તુમકો હુકમ કરતા હું જમાઅતકા ઓર સુનને ઓર ઇતાઅત કરનેકા ઓર હિજરતકા ઓર અસ્લાહકી રાહમે કોશિસ કરનેકા ઓર જો શખ્સ એક બાલિસ્તબી ગીરોહ સે અલાહિદા હુવા હલકએ ઇસ્લામસે બાહર હુવા મગર એહ કે રજુ કરે ઓર જો શખ્સ જાહિલિયત કે દાઅવોંકી તરફ લોગોંકો ખુલાએ વોહ દોજખકા એંધન હય અગરએ રોજ રખએ ઓર નમાજ પડહે ઓર શુમાન કરે કે વોહ મુસલમાન હય.

જિયાદ બિન કસીબ, મિશકાત.

૯૯ જિયાદ કેહતે હંય અખૂઅકર (૨૦) હમરાહ ઇબને આબિરકે મિઅ્યર કે કરીબ બેઠાયા ઓર ઇબને આબિર ખુતબા કેહતા થા ઓર બારીક કપડેકા લિબાસ પેહન રહાયા, અખૂ મિલાલને કહા હમારે અમીરકો દેખો ઓબાશુંકાસા લિબાસ રખતા હય અખૂઅકર (૨૦) ને કહા ખામેશ રહો મંયને રસૂલુલ્લાહસે સુના હય જો ઉસ શખ્સકી અહાનત કરે જિસે અસ્લાહને જમીનકા બાદશાહ બનાયા હો અસ્લાહ ઉસ્કી એહાનત કરતા હય.

નવાસ બિન સમ ઇયાન.

૧૦૦ રસૂલુલ્લાહ સલ્લાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા હય કે ખુદાકી નાફરમાની મેં કિસીકી ઇતાઅત વાજિબ નહોં.

કઅબ ઇબને અજબ મિશકાત.

૧૦૧ રસૂલુલ્લાહને ફરમાયા કે મંય અક્લાહકી પનાહ ચાહતાહું આહમકોંકી હુકમતસે કઅબને પૂછા મા રસૂલુલ્લાહ ઇસસે કયા મુરાદ હય

આપને ફરમાયા મેરે બચ્ચાદ અમીર હોંગે જો લોગ ઉન્કે પાસ જાએંગે ઓર ઉન્કે ઝૂટકી તસદીક કરેંગે ઓર જીલ્લમ પર ઉન્કે મદદ કરેંગે વોહ સુઝસે નહીં હંય ઓર ન મંય ઉન્કે હું ઓર વોહ મેરે સાથ હોજો કોસર પર ન હોંગે ઓર જો અયસે અમીરકે પાસ નહીં જાએંગે ઓર ન ઉન્કી ઝૂંટી બાતોંકી તસદીક કરેંગે ઓર ન જીલ્લમ કરનેમેં ઉન્કી મદદ કરેંગે ખસ વોહ મેરે ગિરો-હસે હંય ઓર મંય ઉન્કેસે હું યહી લોગ હોએ કોસર પર મેરે સાથ હોંગે. ૧

બાબુલ એઅતેદાલ.

સુરએ બકર રૂક ૧૭ આયત ૧૪૩.

૧૦૨ ઇસી તરાહ હમને તુમકો મોઅતેદિલ ઉમ્મત બનાયા તાકે તુમ ગવાહ હો આદમીયોં પર ઓર રસૂલ તુમ પર ગવાહ હોં.

સુરએ લુકમાન, રૂક ૨ આયત ૧૯

૧૦૩ ઓર લોગોંસે બે રૂખી ન કર ઓર જમીન પર ઇતરાતા હુવા ન ચલ, અહ્લાહ કિસી ગુરૂર ઓર રખર કરનેવાલેંગે મહબ્બત નહીં રખતા એઅતેદાલ રખ અપની રશતારમેં ઓર અપની આવાજ પસ્ત કર સબસે ખુરી આવાજ ગધેકી હય.

અહાદીસ.

ઇબને અબ્બાસ અદબુલ મુકર્રદ.

૧૦૪ નખીયે અકરમ સલ્તમને ફરમાયા કે અઝા તરીકા ઓર નેક સીરત ઓર મિયાના રવી સિતરવાં હિસ્સા હય નખુવતકા.

ઇબને ઉમર, મિશકાત.

૧૦૫ ઇબને ઉમર કેહતે હંય કે ઉખરાજતમેં મિયાના રવી ઇખતિયાર કરના આધી મહશત હય ઓર આદમીયોંસે મહબ્બત રખના નિસ્ક અકલ ઓર ઉમ્દા તોરસે સવાલ કરના નિસ્ક ઇલમ હય.

૧. ઇસ હદીસ પર ઉન લોગોંકોં નિહાયત ગોર કરનાં ચાહિએ જો હમોશકે પાસ આમદો રકત રખતે ઓર ઉન્કી તારીફ તવસીફ હદસે જાઈકે કરતે હંય ઓર ઉન્કી નાજઈજ ખાહેશાતકી તાઈકે કરતે હંય.

છપને ઉમર, મિશકાત

૧૦૬ કિસી શખ્સકો દીનમેં યસીરત જિયાદા નહીં હોતી કે ઉસકે આઅમાલમેં એઅતદાલ ઓર મિયાના રવી ન આજવે.

અખી અમામા, કન્જ

૧૦૭ પરહેજ કરો માલ ઓર ઉખરાજતમેં જેઝ સર્ફ કરનેસેં ઓર એઅતદાલ ઇખતિયાર કરો, કોઈ કોમ કબી શકોર નહીં હોતી જખતક એઅતદાલ પર રહે.

છપને અઝીસ, કન્જ.

૧૦૮ કયા અઝહા હય એઅતદાલ તવંગરીમેં, કયા અઝહા હય એઅતદાલ શકીરીમેં. કયા અઝહા હય એઅતદાલ ઇખાદતમેં.

જાખિર, કન્જ.

૧૦૯ અય લોગો એઅતદાલ ઇખતિયાર કરો, એઅતદાલ ઇખાતયાર કરો, એઅતદાલ ઇખતિયાર કરો. અક્ષાહ કિસીકો તકલીફમેં નહીં ડાલતા જખ તક તુમ ખુદ મશકતમેં ન પડો.

આએશા, કન્જ.

૧૧૦ ઉસી કદર આઅમાલ ઇખતિયાર કરો જિસકી તુમ તાકત રખતેહો અક્ષાહ તઆલા તુમકો તકલીફમેં નહીં ડાલતા જખતક તુમ ખુદ તકલીફમેં ન પડો.

ખદીઆહ કન્જ.

૧૧૧ મુસલમાનકો લાજિમ નહીં કે અપનેકો અયસી સખતિયોમેં ડાલકર જલીલ કરે જિસકી વોહ તાકત ન રખતાહો.

અબુ મુસા, કન્જ.

૧૧૨ આદમિયોકો ઇસલામકી તરફ ખુલાઓ ઓર ખુશ ખખરી દો ઓર ઉનમેં નફરત પેદા ન કરો.

મિકદામ છપને માઅદી કરખ, કન્જ.

૧૧૩ જખ તુમ લોગોમેં અક્ષાહ તઆલાકા જિફ કરો તો અયસે ઉમરકા જિફ ન કરો જિસસે ખોદ પેદા હો ઓર ઉન્કો શાક ગુજરે.

બાપુલ આચમલિસ સાલેહા.

સુરએ બકર, રૂકુ, ૩ આયત ૨૫.

૧૧૪ ઓર ખુશ ખખરી દે ઉન લોગોંકો જો ઇમાન લાએ ઓર અચ્છે અમલ કિયે કે ઉન્કે લિએ અયસે બાગ હંય જિનમેં નેહરેં જરી હંય. જખ ઉન્કો કોઇ શલ ઉસમેંસે મિલે કહેંગે યેહ વહી હય જો હમ્કો ઉસસે પેહલે દિયા ગયા ઓર એક દૂસરે કે મુશાબેહ મેવે ઉન્કો દિયે જવેંગે ઓર ઉન્કે લિએ વહાં પાક ખાખિયાં હંય ઓર વોહ હમેશા વહાં રહેંગે.

સુરએ બકર, રૂકુ, ૫ આયત ૪૧-૪૨-૪૩.

૧૧૫ ઓર હકમેં ખાતિલકો ન મિલાઓ કયા તુમ દાનિસ્તા હકકો છુપાતે હો. નમાજકો કાઇમ કરો ઓર જકાત અદા કરો ઓર રકુઅ કરને વાલોંકે સાથ રકુઅ કરો. કયા તુમ દૂસરોંકો નેક કામ કરનેકો કેહતેહો ઓર અપને નશ્સકો બૂલ જાતે હો હાલાંકે તુમ કિતાબકો પ્રહતે હો કયા તુમ સમજતે નહીં.

સુરએ બકર રૂકુ ૯ આયત ૮૨.

૧૧૬ ઓર જો લોગ ઇમાન લાએ ઓર નેક કામ કિયે વોહી હંય આહલે જન્નત, વોહી બહિસ્તમેં હમેશાં રહેંગે.

સુરએ નિસા રૂકુ ૧૮ આયત ૧૨૨.

૧૧૭ ઓર જો લોગ ઇમાન લાએ ઓર નેક કામ કિયે ઉન્કો હમ અયસે બાગોંમેં દાખિલ કરેંગે જનમે નેહરેં જરી હંય વોહ હમેશા ઉસ્મેં રહેંગે. અલ્લાહકા વાએદા સચ્ચા હય. ઓર અલ્લાહસેં બહકર ખાતકાં સચ્ચા કોન હો સકતા હય.

સુરએ નિસા રૂકુ ૨૪ આયત ૧૭૩.

૧૧૮ પસ જો લોગ ઇમાન લાએ ઓર નેક કામ કિયે ઉન્કો અલ્લાહ તઆલા પૂરા અજર દેગા બલ્કે અપને ફજલો કરમસે ઉસસે જીયાદા દેગા મગર જુન્હોંને ગુરર ઓર તકબ્બુર કિયા ઉન્કો સખ્ત અજબ દેગા ઓર વેહ ખુદાકે સિવા કિસીકો અપના યારો મદદગાર ન પાઓગે.

સુરએ માએદા રૂકુ ૨ આયત ૧૦.

૧૧૯ અલ્લાહ તઆલાને વાએદા કિયા ઉન લોગોંસે જો ઇમાન લાએ

ઝોર ઉઠોને નેક કામ કિયે કે ઉન્કે લિએ મગફેરત ઝોર ખડા અજર હય.

સુરએ અનઆમ રૂકુ ૮ આયત ૭૦

૧૨૦ ઝોર ઉન્કો છોડ દે જીહોને લાહવો લખખકો અપના દીન કરાર દિયા હય ઝોર હયાતે દુન્યવીને ઉન્કો ધોકેમે ડાલ દિયા હય ઉન્કો ફેમાઇશ કરકે હર શખ્સ અપને ફિરદારમે મુખ્તલા કિયા જાવેગા સિવાય અધ્ધાહકે કોઇ ઉસ્કા દોસ્ત ઝોર સીશરિશ કરનેવાલા ન હોગા ઝોર અગર પૂરા ફિદ્યા દે તોભી નહીં લિયા જાવેગા. યહી લોગ હંય જો અપને આઅગાલમે ગિરફતાર કિયે જાવેંગે ઉન્કે પીનેકે લિએ ગર્મ પાની હોગા ઝોર અજાજ સખ્ત હોગા ક્યોંકે વો કુશર કિયા કરતે થે.

સુરએ રઅદ રૂકુ ૩ આયત ૨૧-૨૨-૨૩-૨૪

૧૨૧ ઝોર નીજ થેહ વોહ લોગ હંય કે મિલાતે હંય ઉન્કો જીરકે જિરકે મિલાનેકા અધ્ધાહને હુકમ દિયા હય ઝોર અપને પરવર દિગારમે ડરતે હંય ઝોર હિસામ (કિયામત) કી સખ્તીસે ખોર રખતે હંય ઝોર જિન લોગોંને અપને પરવરદિગારકી રજમંદીકે લિએ સખ્ત કિયા ઝોર નમાજકો દાઇમ કિયા ઝોર જો રિજક હમને ઉન્કો દિયાથા : ઉસમેસે અલાનિયા ઝોર પોશીદા તોર પર ખર્ચ કિયા ઝોર ખુરાઈ કે એવજમે નેકી કરતે હંય ઉન્હીં લોગોંકે લિયે હય દારે આખેરત. હમેશા રેહનેકે લિયે આગ હંય, જિનમે વોહ દાખિલ હોંગે ઝોર નીજ ઉન્કે ખુબુર્ગો ઝોર ઉન્કી ખીખિયોં ઝોર ઝોલાદમેસે જો નેક કાર હંય, ઝોર ફરિસ્તે જન્મતકે હર દરવાજેસે ઉન્કે પાસ : આએંગે ઝોર ઉન્સે “ સલામે અલેક ” કરેંગે ઝોર કહેંગે કે દુનિયામે જો તુમ સખ્ત કરતે રહે હો થેહ ઉસીકા સિલા હય મો તુમહારી દુન્યાકાભી અચ્છા અંજમ હુવા.

સુરએ રઅદ, રૂકુ, ૪ આયત ૨૬.

૧૨૨ જો લોગ ધમાન લાએ ઝોર નેક અમલ કિયે ઉન્કે લિયે ખુશ હાલી હય ઝોર અચ્છા ડિકાના.

સુરએ નહલ, રૂકુ, ૧૩ આયત ૯૭.

૧૨૩ મરદો ઝોરતમેસે જિરને નેક કામ કિયે ઝોર વોહ મુસલમાનભી હોતો હમ ઉન્કો પાકીજ હયાત અતા કરેંગે ઝોર ઉન્કે ખેહતર આઅમાલકી ઉન્કો જાજએ ખયર દેંગે.

સુરએ કેહેકે આયત ૩૦-૩૧.

૧૨૪ બેશક જે લોગ ઇમાન લાએ ઓર અમલની નેક કિયે આપે-
રતમે ઉન્કે લિએ મજે હંય ક્યોંકે હમ ઉસ્કે અજરકો. જાયેઅ નહીં કરતે
જે અચ્છે અમલ કરે યહી લોગ હંય જિન્કે રેહનેકે લિએ હમેશગી કે બાગ
હંય કે ઉન્મે નેહરેં જરી હંય ઉન્કો વહાં સોનેકે હાર પૂંપેહનાએ જાએંગે
ઓર વો દીબાજ ઓર ખારીક રેશમકા લિખાસ જેએ તન કરેંગે ઓર
તખતોંપર તકયે લગાએ બેઠે હુવે હોંગે. ક્યા ખૂબ સવાબ હય ઓર કયસી
આરામકી જગા.

સુરએ કેહેકે રૂક ૧૨ આયત ૧૦૭-૧૦૮-૧૦૯-૧૧૦

૧૨૫ અલખતા જે લોગ ઇમાન લાએ ઓર નેક અમલની કિયે
ઉન્કી જીયાદતકે લિયે ફિરદોસે જરીકે બાગ હોંગે જિન્મે વોહ હમેશા રહેંગે
ઓર વહાંસે ઉઠના નહીં ચાહેંગે. અય મોહમ્મદ ઇન લોગોંસે કહે દો કે
અગર સમંદરકા સારા પાની સિયાહી હો જાય તો કબ્લ ઇસ્કે કે મેરે પર-
વરદિગારકી ખાતેં તમામ હોં સમંદર ખતમ હો જાએ અગરયે હમ વયસાહી
દૂસરા સમંદર ઉસ્કી મદદકો લાએ. અય પૈગમ્બર ઇન લોગોંસે કહે કે મંય
બી તુમ જયસા એક બશર હું મગર મેરે પાસ ખુદાકી તરફસે વહી આતી
હય કે તુમહારા માઅમુદ સિર્ફ એકહી માઅમુદ હય પસ જરકો અપને
પરવરદિગારસે મિલનેકી આરજુ હો ઉસ્કો લાજમ હય કે વોહ અચ્છે કામ
કરે ઓર કિસીકો અપને પરવરદિગારકી ઇબાદતમેં શરીક ન કરે.

સુરએ મરયમ રૂક ૫ આયત ૭૭

૧૨૬ ઓર જે લોગ રાહે રાસ્તપર હંય અક્ષાક ઉન્કો ઓર જીયાદા
હિદાયત કરતા હય ઓર આઅમાલ નેક જીનકા અસર ખાકી રહે સવાબકે
એઅતેબારસેબી અક્ષાહકે નજદીક બેહતર હંય ઓર અંજામકે એઅતેબારસેબી.

સુરએ ફાતિર રૂક ૪ આયત ૩૧-૩૨.

૧૨૭ ફિર હમને અપને બદોંમેંસે ઉન લોગોંકો કિતાબકા વારસ ઠેરાયા
જીનકો હમને મુન્તખબ શરમાયા ફિર ઉન્મેંસે બાઅજ અપની જાનોંપર
સિતમ કર રહે હંય ઓર બાઅજ એઅતેદાલ પર હંય ઓર બાઅજ ઉન-
મેંસે ખુદાકે હુકમસે નેકિયોંમેં આગે બડેહ હુવે હંય ચેહ ખુદાકા બડા ફજલ
હય. ઓર હમેશા રેહનેકે જે બાગ હંય કે જે લોગ ઉનમેં જાયેંગે ઓર ઉન્મે

ઉંઠો સોનેકે કુંગન ઝોર મોતી પેહનાએ જાએગે ઝોર વહાં ઉંઠો લિખાસ રેશમી હોગા.

મુરએ જુમર રૂકુ ૨ આયત ૧૦

૧૨૮ અય પૈગમ્બર ઇન લોગોંસે કેહ દો અય મેરે બદો જો ઇમાન લાએ હો હરો અપને રખસે જો લોગ ઇસ દુન્યામે નેકી કરતે હંય ઉંઠે લીએ બલાઇ હય ઝોર ખુદાકી જમીન વસીઅ હય સખ કરને વાલોંહીકો ખોહિસાબ અજર દિયા જાએગા.

મુરએ તગાખુન, રૂકુ ૧ આયત ૯

૧૨૯ ઝોર રોજે કિયામત જિસદિન અદલાહ તુમ્કો જમાઅ કરેગા ખસારેકા દિન હય. ઝોર જો શખ્સ ઇમાન લાએ ઝોર નેક અમલ કરે ખુદાએ તઆલા ઉસકી ખુરાઇયાં દૂર કરેગા ઝોર ઉરકો અપસે બાગોંમે દાખિલ કરેગા જિન્કે નીએ નેહરે જમીન હંય વોહ ઇન બાગોંમે હમેશા રહેંગે. અસલમેં યહી બકી કામચાખી હય.

મુરએ અશ્ર,

૧૩૦ અશ્રકે વક્તકી કસમ, કે તમામ આદમી ઘાટેમેં હંય, અગર જો ઇમાન લાએ ઝોર નેક અમલ કિયે ઝોર એક દૂસરેકો હકકી હિદાયત કરતે રહે ઝોર નીજ જો એક દૂસરેકો મુસીબતમેં સખકી હિદાયત કરતે રહે.

બાબ ઇકામીલ અકબિરે વ ઇજલાલેહીમ તવકીરેહીમ.

અજ જાબિર.

૧૩૧ રસૂલે અકરમ સદ્સલ્લાહો અલ્લહે વસદ્સલમને ફરમાયા કે, જો હમારે ખુજુર્ગોંકી ઇજ્જત ન કરે ઝોર હમારે છોટોં પર રહમ ન કરે વોહ હમમેંસે નહીં હય.

અજ અશઅરી.

૧૩૨ અદલાહકી ઇજ્જત કરનેમેં દાખિલ હય ઇજ્જત કરની ખુદે મુસલમાન ઝોર હાદિજે કુરઆનકી જો ગાલી ઝોર જમી નહો ઝોર ઇજ્જત કરની ખાદશાહ આદિલકો.

સમઘડ ઇખને આસ.

૧૩૩ રસૂલુલ્લાહને ફરમાયા કે બડે બાઈકા હક છોટે બાઈઓ પર અયસા હય જયસાકે બાપકા હક બેટે પર.

અનસ.

૧૩૪ રસૂલુલ્લાહને ફરમાયા કે કોઈ જવાન કિસી ખુદે શખ્સકી ઉસ્કી કિય સનીકી વજેહસે ઇજજત કરતા હય તો ખુદાએ તઆલા ઉસ્કી પીરીકે જમાનેમેં અયસા શખ્સ પેશ કરેતા હય જે ઉસ્કી ઇજજત કરે.

ઇખને અખખાસ.

૧૩૫ રસૂલુલ્લાહને ફરમાયા વો શખ્સ હમારે ગિરોહસે નહીં હય જે હમારે છોટોંપર રહમ ન કરે ઓર હમારે ખુશુર્ગોંકા અદબ ન કરે ઓર બલા-ઇકી તરગીબ ન દે ઓર ખુરાઇસે મનાઅ ન કરે.

આહયાઉલ ઉલુમ.

૧૩૬ જિસને અપને મુસલમાન બાઈકી ઇજજત કી ઉસને ગોયા અલ્લાહકી ઇજજત દી.

જમરા.

૧૩૭ વોહ શખ્સ હમારે ગિરોહમેંસે નહીં હય જે હમારે બડેકી ઇજજત ન કરે ઓર છોટેપર રહમ ન કરે ખુશુર્ગોંકા હક ન સમજે ઓર વોબી હમમેંસે નહીં હય જે હમારે સાથ ખિયાનત કરે કોઈ મુસલમાન ઉસ વક્ત તક મુસલમાન નહીં હોતા જખતક મુસલમાનકે લિયે વોહી પસંદ ન કરે જે અપને લિયે પસંદ કરતા હય.

અબી હુરયરા, તરગીબે તરતીબ.

૧૩૮ ફરમાયા રસૂલુલ્લાહ સદઅમને કે ઇલમ સિખાઓ ઓર ઇલ્મકે લિયે સુકુન ઓર વકારકી તાઅલીમ દો ઓર જસસે ઇલમ હાસિલ કરો ઉસ્કે સાથ તવાન્નેઅસે પેશ આઓ.

સહલબીન શાઅદી, તરગીબે તરબીબ.

૧૩૯ રસૂલે અકરમ સદઅમને ફરમાયા અય અલ્લાહ મંય અયસે જમાનેકો ન પાકેં યા થેહ ફરમાયા કે તુમ અયસે જમાનેકો ન પાઓ જસમે

આલિમકી ઇતાઅત ન કી જાવે ઝોર આલિમસે શર્મ ન કી જાવે, ઉન્કે દિલ અજબિયોકેસે હોંગે ઝોર જખાન અરબકીસી.

અબી અમામા, તરગીએ તરતીબ.

૧૪૦ તીન આદમિયોંકી તવહીન સિવાય મુનાશિકકે કોઇ નહીં કરતા ખુદે મુસલમાનકી, ઝોર આલિમકી ઝોર ઇમામ આદિલકી.

ખાખ ઇકામીલ અકાબિરે વ ઇન્સાલેહીમ તવકીરેહીમ.

ખાખ ઇકતસાખિલ મઆશ.

સુરએ ખકર, રૂકુ ૨૫ આયત ૧૯૮.

૧૪૧ ઇસમેં કુછ હરજ નહીં કે તુમ અપને રબકા રજલ ચાહો યાઅની મસલન તિજરતસે કોઇ માલી ફાએદા હાંસિલ કરો.

સુરએ ખકર, રૂકુ ૨૫ આયત ૨૦૨

૧૪૨ ઝોર ખાઅજ ઉનમેંસે કેહતે હંય કે અય હમારે પરવર દિગાર દુન્યામેંબી હમકો ભલાઈ અતાકર ઝોર આખેરતમેંબી ઝોર હમકો દોજખકે અજબસે ખચા યહીં વોહ લોગ હંય જિનકો અપની કમાઇમેં હિસ્સા યાઅની સવાબ હય ઝોર અદલાહ જલ્દ હિસામ લેનેવાલા હય.

સુરએ નિસા, રૂકુ ૫ આયત ૨૨

૧૪૩ ઝોર ઉસ ચીજકી તમન્ના ન કરો જિસમેં અદલાહ તઆલાને તુમમેંસે ખાઅજકો ખાઅજ પર રજીઝત દી હય મરદોંકા હિસ્સા હય અપની કમાઇમેં ઝોર ઝોરતોંકા હિસ્સા હય ઉન્કી કમાઇમેં, ઝોર અદલાહકે ફજલકે ખાહાં રહો, બેશક અદલાહ હર ચીજ કો જનતા હય.

સુરએ આઅરાફ રૂકુ ૧ આયત ૧૦

૧૪૪ ઝોર અય બની આદમ હમને તુમકો જમીનમેં કુદરત અતાકી ઝોર ઉસમેં તુમહારે લિયે 'મઆશ પેદાકી લેકિન તુમ બહોતહી કમ શુક કરતે હો.

મુરઝે મુજળમિલ, રૂકુ ૨ આયત ૨૦

૧૪૫ ઓર દસરે વોહ હંય કે :જમીનમે' :સફર કરતે હંય અસ્લાહકે ફજલસે રોજકે તલખગાર હંય.

મુરઝે નખા, આયત ૨૦

૧૪૬ ઓર હમને રાતકો લિખાસ ખનાયા ઓર દિનકો રોજકે લિયે ખનાયા.

અહાદીસ.

અખદુસ્લાહ ઇબને મસઉદ, ખયરૂલ મવાઇજ.

૧૪૭ હલોલ રોજકા પેદા કરના ફર્જ હય ખાઅદ ફરાઇજકે યાઅની ખાઅદ નમાજ રોજકે.

રાફેઅ.

૧૪૮ દરયાશત ક્રિયા ગયા કે યા રસૂલુલ્લાહ કોનસી કમાઇ સખસે બેહતર હય આપને ફરમાયા કે અપને હાથકી મેહનતકી કમાઇ ઓર હર તિજરત જિસમેં કિજબ ઓર ખિયાનત નહો.

આહ્યાઉલ ઉલુમ.

૧૪૯ ઉસસે બેહતર હલાલકા ખાના કોઇ નહિં ખા સકતા જો અપને હાથકી કમાઇસે ખાતા હય. ઓર હઝરત દાઉદ અલયહિરસલામ અપને હાથકી કમાઇસે ખાતે થે.

આહ્યાઉલ ઉલુમ.

૧૫૦ જો શખ્સ ગદા ગિરીસે બચને ઓર અપને આહલો અયાલકી પરવરિશ કરને ઓર હમસાયુંકી ખબરગીરીકે લિયે હલાલ તરીકેસે દુન્યા તલખ કરે ખુદા તઆલાકે પાસ વોહ અયસી હાલતમેં જાવેગા કે ઉસ્કા ચેહરા બદ્દરે મુનીરકી તરાહ ચમકતા હુવા હોગા.

આહ્યાઉલ ઉલુમ.

૧૫૧ સખસે જિયાદા હલાલ રોજ જો ઇન્સાન ખા સકતા હય વોહ ઉસ્કે હાથકી કમાઇ હય જબકે ખાલિસ હો, યાઅની દગા ફરેખસે પાક હો.

બુખારી.

૧૫૨ તુમનેંસે કિસી શખ્સકા લકડીયોંકા ગઠ્ઠા અપની કમરપર લાના કિસી દૂસરે શખ્સસે સવાલ કરનેસે બેહતર હય કે દેં યા ન દે.

બુખારી.

૧૫૩ તુમનેંસે કિસી શખ્સકા અપના ખાર આપ ઉઠા લેના સવાલ કરને યાંઅને બીક મગનેસેબેહતર હય.

૧૫૪ અનસારમેંસે એક શખ્સ રસૂલુલ્લાહ સદ્અમસે કુછ માંગને આયા આપને ફરમાયા કે ક્યાં તેરે ઘરમેં કોઇ ચીજ નહીં ? ઉસને કહા સિદ્દ એક કમ્મલ હય કે કુછ હિસ્સા ઉસકા એઠ લેતે કુછ બિછા લેતે હંચ ઝોર એક કલસહે હય જિસસે પાની પીતે હંચ. રસૂલુલ્લાહને ફરમાયા દોનોં મેરે પાસ લાઓ. વોહ લે આએ રસૂલુલ્લાહને ઉન દોનોંકો હાથમે લેકર કહા કે ઇન્હે કોઇ ખરીદતા હય હાજેરીનમેંસે એક શખ્સને કહા કે મંચ ઇન દોનોંકો એક દિરમમેં લેતા હું. આપને દો યા તીન મરતબા ફરમાયા કે એક દિરમસે જાઘદિબી કોઇ દેતા હય ? દૂસરે શખ્સને કહા કે મંચ દો દિરમમેં લેતા હું. રસૂલુલ્લાહને વોહ ઉસ્કો દે દિયે ઝોર દોનોં દિરમ લેકર અનસારીકો દિયે ઝોર ફરમાયા એક દિરમસે અશ્યાએ ખુરદની લાકર અપને આહલો અયાલકો દે દો ઝોર દૂસરેકો કુલ્હાડી ખરીદકર મેરે પાસ લાઓ. વોહ કુલ્હાડી ખરીદ કર લાએ તો રસૂલુલ્લાહને અપને હાથસેં ઉસમેં દસ્તાહ લગા દિયા ઝોર ઉનસે કહા જાઓ ઝોર લકડીયાં લાકર ફરોખ્ત કરો. મંચ તુમ્કો પંદરા રોજતક ન દેખું, વોહ ચલે ગએ ઝોર લકડીયાં (જંગલસે) લાતે ઝોર ફરોખ્ત કરતે રહે જખ દુખારા રસૂલુલ્લાહકી ખિદમતમેં હાજિર હુવે દસ દિરમ ઉન્કે પાસ જમાઅ હોગએ યે. ઉનમેંસે ચંદ દિરમકા કપડા ખરીદા ઝોર ચંદ દિરમકા ખાનેકા સામાન. રસૂલુલ્લાહને ફરમાયા કે ચેહ ઉસસે બેહતર હય કે ક્રિયામત કે દિન બીક માંગનેકે સખખ સિયાહીકા ટીકા તુમ્હારે માથે પર હો. સવાલ કરના તીન આદમિયોંકે સિવા કિસીકો શાયાં નહીં. ૧ નિહાયત સખ્ત બૂકેકો ૨ યા જિસપર બેહદ તાવાન આ પડા હો. ૩ યા સખ્ત દેત અદા કરની હો.

ખયરૂલ મવાઝજ અન અબ્દી હુરયરા.

૧૫૫ અલ્લાહ તઆલા પાક હય પાકકે સિવા કિસી ચીજકો કુખૂલ નહીં કરતા. અલ્લાહ તઆલાને મુસલમાનોકોબી ઉસી તરાંહ હુકમ દિયા હય

જિસ તરાહ અંખિયાકો હુકમ દિયા હય અંખિયાસે ફરમાયા કે અય રસલે પાક ચીજોમેસે ખાઓ ઓર નેક અમલ કરો. ઓર મુસલમાનોસે ફરમાયા અય મોઅમિનો જો પાક રોજી હમને તુમકો દી હય ઉસમેસે ખાઓ શિર જિંક ફરમાયા કે આદમી પરેશાં-ગિર્દ ઉડાતા હુવા શિરતા હય બડે બડે સફર કરતા હય ઓર હાથ આસમાંકી તરફ ફેલાતા હય, કે યા રખ યા રખ. ઉસ્કા ખોના હરામકા હય, પીના હરામકા હય, લિખાસ હરામકા હય, પસ કિસ તરાહ ઉસ્કી યે દુઆ કબૂલ કી જા સક્તી હય.

મિશકાત, અન ઇબને મસઉદ.

૧૫૬ ફરમાયા રસૂલુલ્લાહ સદઅમને અય લોગો કોઇ અયસી ચીજ બાકી નહીં રહી જો તુમકો જન્નતસે કરીય ઓર દોજખસે દૂર કરે કે ઉસ્કા મંયને તુમકો હુકમ ન કિયા હો ઓર અયસીલી કોઈ શય નહીં રહી કે તુમકો આગસે કરીય ઓર જન્નતસે દૂર કરે જિસસે મંયને તુમકો મનાઅ ન કિયા હો, રહલ અમીનને મેરે દિલમે ડાલા હય કે કોઇ શખ્સ હરગિજ નહીં મરેગા જખતક અપના રિજક પૂરા ન કરલે પસ અલ્લાહકે ગજબસે ડરતે રહો ઓર રોજી તલાશ કરનેમે ખૂબ કોશિશ કરો ઓર તંગીયે મઆશ તુમકો ઇસ બાતપર આમાદા ન કરે કે નાજઘજ યાઅની મઆસીકે જરીએ રોજી પેદા કરો જો ચીજ અલ્લાહ તઆલાકે કબજએ કુદરતમે હય વોહ જો ઉસ્કી ઇતાઅતકે હાસિલ નહીં હોતી.

ફઝલીલતિજરત.

મુરુએ અનસાર રૂકુ ૫ આયત ૨૯.

૧૫૭ અય મોઅમિનો નાહક ઓર નાજઘજ તોરપર અપને માલોંકો આપસમે ન ખાઓ મગર વેહ કે આપસમે બ રખમંદી દાદો સિતદ તિજ-રતકી હો, ઓર અપની જનોંકો હલાકતમે ન ડાલો ખેશક અલ્લાહ તુમપર મહેરબાન હય.

મુરુએ નહલ રૂકુ ૨ આયત ૧૪.

૧૫૮ ઓર વોહ યાઅની અલ્લાહ વોહી હય જીસને સમંદરકો તુમહારા મુતીઆ કર દીયા તાકે તુમ ઉસમેસે તાજા ગોસ્ત ખાઓ ઓર અપને પહે-

નનેકે લિયે જેવર ઉસમેસે નિકાલો, ઓર (અય મુખાતિય) તું દેખતા હય કે કિશતિયાં સમંદરકો દાડતી ચલી જતી હંય તાકે તુમ અસ્લાહકે ફજલસે મઆશ તલગ કરો ઓર શાયદ તુમ શુક ગુજર હો.

સુરએ ફાતિર રૂક ૨ આયત ૧૨.

૧૫૯ દોનોં દયાં બરાબર નહીં યે એક મીઠા નિહાયત શીરી ઓર ખુશ-ગવાર હય, ઓર યે ખારી કડવા હય, તુમ હરએકમેસે તાબ ગોસ્ત ખાતે હો ઓર જેવર પહેનનેકે લિયે જવાહેરાત નિકાલતે હો ઓર તુમ દેખને હો કે કિશતી યા જહાજ ઉસ્કો દાડતા હવા ચલા જતા હય તાકે તુમ અસ્લાહકે ફજલસે મઆશ તલગ કરો ઓર શાયદ તુમ શુક કરો.

સુરએ બકર રૂક ૩૮ આયત ૨૭૫.

૧૬૦ ઓર અસ્લાહ તઆલાને તિજરત હલાલ કી ઓર સદ્ હરામ ક્રિયા.

સુરએ બની ઇસ્રાઇલ રૂક ૭ આયત ૬૬.

૧૬૧ તુમહારા પરવરદિગાર વોહ હય જે તુમહારે લિયે સમંદરોં જહાજોં નેકો ચલાતા હય તાકે તુમ ઉસ્કા ફજલ યાઅની મઆશ તલગ કરો, ઇન્જિમેં શક નહીં કે ખુદાએ તઆલા તુમપર મેહરબાન હય.

અહાદીસ.

અબી સમદ ખયરૂલ મવાઝજ.

૧૬૨ સમ્યા ઓર અમાનતદાર સોદાગર ક્રિયામતકે રોજ અંબિયા ઓર સિદ્દીકો ઓર શહીદોંકે સાથ ઉઠાયા જવેગા.

આહુયાઉલ ઉલુમ.

૧૬૩ સખસે જિયાદ હવાલ રોજ જે આદમી ખા સકતા હય વોહ ઉસ્કી કમાઝ ઓર હર તિજરત હય જિસમેં જુટ ઓર ખિયાનત શામિલ નહો.

આહુયાઉલ ઉલુમ

૧૬૪ તિજરત તુમકો જુરર કરના ચાહિએ ઇસલિએ કે ૯/૧૦ હિસ્સા રિજક તિજરતમેં હય.

સુહુયખ, મિસ્કાત.

૧૬૫ તોન ચોજોમેં બહોત બરકત હય તિજરતમેં ઓર આપસમેં

એક દૂસરેકો કરજ દેનેમેં ઝોર ધરમેં ખાનેકે લિયે નકે ફરોખ્ત કરનેકે લિયે ધકકે સાથ જવ મિલાનેમેં.

જાધિર, મિશકાત.

૧૬૬ અલ્લાહ તઆલા ઉસ શખ્સ પર રહમ કરતા હય જે ખરીદને બેચને ઝોર તકાળ કરનેમેં નરમી ઇખ્તિઆર કરે.

વાસલા, આહ્યાઉલ ઉલુમ.

૧૬૭ અલ્લાહ તઆલા રહમ કરે ઉસ પર જે બેચનેમેં નરમી ખરતે ઝોર ખરીદનેમેં નરમી ખરતે ઝોર કર્જ દેનેમેં નરમી ખરતે ઝોર કર્જ માગનેમેં નરમી ખરતે.

અબી ફતાહ, ખયરુલ મવાઝ.

૧૬૮ ખરીદો ફરોખ્તમેં કસમસે કસમેં ખાનેસેં પરહેજ કરો ઇસલિયે કે કસમસે ઉસકત કામ ચલ જતા હય મગર ખરકત નહી રહેતો.

આબુ હુરયરા, ખયરુલ મવાઝ.

૧૬૯ કસમ રિવાજ દેતી હય માલકો કમ કરતી હય ખરકતકો.

આહ્યાઉલ ઉલુમ.

૧૭૦ બાયેઅ વ મુસ્તરી અગર સચ બોલેં ઝોર એક દૂસરેકી ખેર ખાહી કરેં તો વોહ મુઆમેલા દોનોકે લિયે મુજબે ખરકત હોગા ઝોર અગર અયબકો છુપાએં ઝોર ઝુટ બોલેં તો ખરકત જતી રહેગી.

૧૭૧ કિસી શખ્સકો જાધિર નહીં હય કે કિસી ચીજકો બિદુ ઉસ્કા અયબ જાધિર કિયે ફરોખ્ત કરે ઝોર જે શખ્સ ઉસ્કે અયબસેં વાકિફ હો ઉસ્કે હલાલ નહીં હય સિવાય હસ્કે કે ઉસ્કો જાધિર કરે.

આહ્યાઉલ ઉલુમ.

૧૭૨ ઝુટી કસમસે માલ ફરોખ્ત હો જતા હય ઝોર કમાઇ મિટ જતી હય.

આહ્યાઉલ ઉલુમ.

૧૭૩ ત્રીન શખ્સ હંચ કે અલ્લાહ તઆલા કિયામતકે દીન ઉનકી

તરફ ન દેખેગા ઓવલ બદખુમુત કમળિર દુવમ અપની દી હુધ ચીજપર એહસાન જિતાનેવાલે સુવમ અપના માલ કસમપર બેચનેવાલે.

અખીજર ખયરૂલ મવાઈજ.

૧૭૪ તીન શખ્સ હંય દે કિયામતકે રોજ અલ્લાહ તઆલા ન ઉન્સે કલામ કરેગા ન ઉનકી તરફ દેખેગા ઓર ન ઉનકો પાકીજ કરેગા ઓર ઉન્કે લિયે સખ્ત અજબ હોગા, અખુજરને કહા ટોલેમે' રહે ઓર માયુમ હુવે. યા રસૂલુલ્લાહ વો કોન હંય આપને ફરમાયા એક ગુરૂસે આજર લટકાને વાલા ફસરા એહસાન જિતાનેવાલા તીસરા જુદી કસમસે માલ બેચનેવાલા.

આબેદ બિન રફાઅહ ખયરૂલ મવાઈજ.

૧૭૫ તાજર લોગ કિયામતકે દીન ફાસિકોં શાજિરેકે સાથ ઉહાએ બાઈગે સિવાય ઉન્કે જન્હોને પરહેજગારી ધખતિયાર કી ઓર રાસ્તખાજ રહે.

અખુ હુરયરા મિશકાત.

૧૭૬ અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા હય જબ દો આદમી શરીફ હોતે હંય ઉન્મે' તીસરા મંય ફરીફ હો જતા હું જબતક એક દુસરેસે ખિયાનત ન કરે મગર જબ ઉન્મેસે કોઈ ખિયાનત કરતા હય મંય ઉન્સે અલાહિદા હો જતા હું.

અખુ હુરયરા આહ્યાઉલ ઉલુમ.

૧૭૭ અલ્લાહકા હાથ દો શરીફોંપર હય જબતક યે આપસમે' ખિયાનત ન કરે' ઓર જબ વોહ ખિયાનત કરતે હંય અલ્લાહકા હાથ ઉનપરસે ઉહ જતા હય.

હુકીમ ધખને ખુરામ ખુખારી.

૧૭૮ બાબેઅ વ મુસ્તરીકો ફશમે મુઆમેલેકા ધખતિયાર હય જબતક વોહ જુદા નહોં પસ અગર ઉન્હોને રાસ્તખાજ બરતી ઓર ઉસ્કા અયબ વગયરા બયાન કર દીયા તો ઉન્કે મુઆમેલેમે' બરકત દી જાએગી ઓર અગર છુપાયા ઓર જુટ બોલે તો બરકત જાતી રહેગી.

આહ્યા ઉલ ઉલુમ.

૧૭૯ ઉસ્કો ધોષા દેના યા નુકશાન પહોંચાના હરામ હય જો અપને ઉપર બરોસા કરે.

આહ્યા ઉલ ઉલુમ

૧૮૦ બાહરકે સોદાગરોસે આગે ખડ કર મત ખરીદો ઓર જો ઉન્સે ખરીદોગા તો માલ વાણેકો ઈખતિયાર હોગા બાબરમેં આનેકે બાઅદ.

આહ્યા ઉલ ઉલુમ.

૧૮૧ જો શખ્સ ગલ્લેકો આલીસ રોજતક રોક રખે તો વોહ અલ્લાહ તઆલાસે ખરી હુવા અલ્લાહ તઆલા હિસસે ખરી હુવા.

બાબુલ અમાનત.

મુરઝમે આલે ઇમરાન રૂકુ ૭ આયત ૭૫.

૧૮૨ ઓર આહલે કિતાબમેં બાઅજ અયસે હંચ કે અગર તુ ઉન્કે પાસ જરે નકદકા દેર અમાનત રખે વો તુએ અદા કર દેંગે, ઓર બાઅજ ઉન્મેં અયસે હંચ કે એકઠીનારબી ઉન્કે પાસ અમાનત રખે તો વોહ અદા નહીં કરેંગે મગર જાતક તુ ઉન્કે સરખર ખડા હય ઓર ચેહ ઇસ લિયે કે વોહ કેહતે હંચ કે જાહેલોંકે હકકા હમખર ગુનાહ નહીં હય, ઓર દાનિસ્તા અલ્લાહપર ઝુટ બોલતે હંચ, જો અપના ઇકરાર પૂરા કરે ઓર બાદ મુઆમલગીસે બચે બેશક અલ્લાહ બચતે વાલોંકો દોસ્ત રખતા હય.

મુરઝમે નિસા રૂકુ ૮ આયત ૫૮.

૧૮૩ ખુદાએ તઆલા તુમકો હુકમ દેતા હય કે અમાનત રખતે વાલોંકો ઉન્કી અમાનતેં અદા કરો, ઓર ચેહબી હુકમ દેતા હય કે જબ તુમ લોગોંમેં ફેસલા કરો તો ઇન્સાફસે ફેસલા કરો બેશક અલ્લાહ તુમકો બેહતર નસીહત કરતા હય, અલ્લાહ દેખતેવાલા સુન્નેવાલા હય.

મુરઝમે અનફાલ રૂકુ ૧૬ આયત ૧૦૮.

૧૮૪ અય પયગમ્બર હમને કિતાબ બરહક તુઝખર નાબિલ કી હય તાકે જયસા તુમકો ખુદાને બતા દિયા હય ઉન્કે મુતાબિક લોગોંમેં હુકમ કરો ઓર બાએનોંકે તરફદાર ન બનો ઓર ખુદાએ મગફરત આહો, કે અલ્લાહ બખ્શતેવાલા મેહરબાન હય. ઓર ઉન્કી તરફસે મત ઝગડો જો ખુદ અપની જાતસે ખિયાનત કરતે હંચ અલ્લાહ

તઆલા ખાઇન ચુનાહગારસે મહબ્બત નહીં રખતા, એહ લોગ આદમિયેસે છુપાતે ઝોર વોહ ઉન્કે સાથ હોતા હય જગકે વોહ રખકો અયસે ઉમૂરકા મશ્વરા કરતે હંય જિન્સે અદલાહ રાખ નહીં ઝોર અદલાહકે ઝોહાતએ ધદમમેં થા જો વોહ કરતે યે.

૧૮૫ ઝોર અગર તુમકો કિસી કોમસે ખિયાનત કરનેકા ખોશ હો તો ઉન્કે મુઆહદોકો મસાવિયાના તોરસે ઉન્કી તરફ કાલદો અદલાહ દગાખાન્નેસે મહબ્બત નહીં રખતા.

સુરએ યુસુફ રફ.

૧૮૬ હજરત યુસુફને કહા એહ ઇસતિયે તાકે ઉસ્કો માઅલૂમ હોકે મંયને ગાએખાના ખિયાનત નહીં કી ઝોર અદલાહ ખિયાનત કરનેવાલોંકા ફરેઅ નહીં ચલાતા.

અહાદીસ.

અબુ હુરયરા, મિશકાત

૧૮૭ જો તુમ્હારે પાસ અમાનત રખ્ખે ઉસ્કી અમાનત અદા કરો ઝોર જો તુમસે ખિયાનત કરે તો ઉસસે તુમ ખિયાનત ન કરો.

અનસ, મિશકાત

૧૮૮ રસૂલુલ્લાહ સલ્અમકા શાન્ને નાહિર કોઇ ખુત્બા હોગા જિરમેં એહ ન કહા હો કે જિસમેં અમાનત નહીં ઉસ્કા ઇમાન નહીં ઝોર જિરકા આહદ મજબુત નહીં ઉસ્કા દીન નહીં.

અબુદુલ્લાહ ઈબને ઉમર, અદખુલ મુફરદ.

૧૮૯ ચાર ખસલતેં હંય અગર વોહ તુઝમેં હોં તો દુન્યાકે કિસી ચીજકે કમ હોનેમેં કુછ હરજ નહીં. હુસને ખુલ્ક, અકલે હલાલ, સિદકે મકાલ, હિફાજતે અમાનત.

અનસ, મિશકાત.

૧૯૦ મોઅમિનમેં તમામ ખસાઇલ પેદા હો સકતે હંય સિવાય ખિયાનત ઝોર ઝુલ્ફ કે.

ઓખાદા ધળને સામત, મિશકાત.

૧૯૧ છ ચીળેંકી તુમ જમાનત કરો મંચ તુમ્હારે લિયે જન્મતકી જમાનત કરતા હું. સચ ઓલો જળ કોઈ બાત કહો, ઝોર પૂરા કરો જળ વાઅદા કરો, અગર તુમ્હારે પાસ અમાનત રખખી જાએ ઉસ્કો અદા કરો, ઝોર અપની શર્મગાહોંકી હિકાજત રખખો, ઝોર આખે નીચી રખખો ઝોર હાથોંકો રોકો.

ઉમર મિશકાત.

૧૯૨ જળ તુમ્હો માઅલુમ હોકે કિસી શખ્સને અલ્લાહકી રાહમેં ખિયાનત કી તો ઉસ્કા અસ્થામ જલા દો ઝોર ઉસ્કો મારો.

અલી કુન્હુલ આઅમાલ.

૧૯૩ અમાનતસે રિજક હાંસિલ હોતા હય ઝોર ખિયાનતસે ફક.

૧૯૪ જળ કોઈ શખ્સ બાત કેહ કર ચલા જાયે તો વોહ બાત અમાનત હય. (ઉસ્કો જાહિર ન કરના આહિયે.)

૧૯૫ તમામ મજલિસોમેં અમાનતદારી લાજમ હય સિવાય તીન મજલિસોંકે યાઅની ખૂતરેજી વ હરામકારી, ઝોર બગયર હક્કે કિસીકા માલ લે લેનેકે લિયે હોં. (ધન્મેં અમાનત ન આહિયે.)

ધળને મસઉદ મિશકાત.

૧૯૬ જુસ્મેં અમાનત નહીં ઉસ્કા ઇમાન નહીં, ઝોર જુસ્કા આહદ મજબુત નહીં ઉસ્કા દીન નહીં. કસમ હય ઉસ જાતકી જિસ્કે કબજેમેં મોહ-મ્મદ (સ. અ. વ.) કી જાન હય કિસી શખ્સકા દીન ઠીક નહીં હોતા જખતક ઉસ્કી જખાન ઠીક ન હો ઝોર જખાન ઠીક નહીં હોતી જખતક ઉસકા દિલ ઠીક નહો વોહ શખ્સ જન્મતમેં દાખિલ ન હોગા જુસ્કા હમસાયા ઉસ્કે બવાઇક (શર) સે માહફુજ ન હો. લોગોંને પૂછા યા રસુલુલાહ (સ. અ. વ.) બવાઇક કયા હય ? ફરમાયા કે ઉસ્કો ધોકા દેના ઝોર ઉસપર જુલ્મ કરના જુસ્કે પાસ માલે હરામ હો ઝોર ઉસ્કો ખર્ચ કરે ઉસમેં ખરકત નહીં હોગી ઝોર અગર ઉસમેંસે સદકા દિયા જાએ તો વોહ કુયુલ ન હોગા ઝોર જો બાકી રહે વોહ દોજખમેં જાનેકે લિયે જાદે રાહ હય માલે હરામ. હરામ ચીજોંકા કદશરા નહીં હો સકતા અગર પાક માલ નેક દામોંકે ફેત હોનેકા કદશરા હો સકતા હય.

ઉમર કન્નુલ આઅમાલ.

૧૯૭ કિસીની જિયાદ નમાજ પડને યા રોજ રખનેદી તરફ નજર ન કરો બલકે યેહ દેખો કે જમ્મ ખાત કરતા હય તો સત્ય ખોલતા હય ઓર અમર ઉરકે પાસ અમાનત રખખી જવે તો અદાબી કરતા હય. ઓર જમ્મ મશકુતમે મુખતિલા હોતા હય તો પરહેજગારીબી ધખતિઆર કરતા હય.

બાબુલ અમેખિલ માઅરફ વનાહે અનિલ મુન્કર.

મુરએ આલે ઇમ્માન, રકુ ૧૧ આયત ૧૦૪ ૧૦૫

૧૯૮ લાજિમ હય કે એક ગિરોહ તુમમેં અયસા હો જો કે લોગોકો બલાઇદી રખત દિલાએ ઓર અચ્છે કામોંકા હુકમ દે. ઓર ખુરામયોંસે મનાઅ કરે ઓર યહી લોગ મુરાદકે પાનેવાલે હંય.

મુરએ આલે ઇમ્માન, રકુ ૧૨ આયત ૧૧૦

૧૯૯ જો ઉમ્મતેં દુન્યામેં પેદા કી ગઇ હંય તુમ મુસલમાન ઉન સખસે ખેહતર હોકે હુકમ કરતે હો બલાઇદા ઓર રોકતે હો ખુરાઇદા ઓર ઇમાન લાતેહો. અલ્લાહ પર અગર આહલે કિતાબબી ઇમાન લાતે ઉનકે લિયે ખેહતર હોતા. ખાઅજ હન્મેસે મોઅમિન હંય મગર અકસર ફાસિક હંય.

મુરએ આલે ઇમ્માન, રકુ ૧૨ આયત.

૨૦૦ વોહ સમ ખરાબર નહીં હંય આહલે કિતાબમેંસે ખાઅજ રાહે રાસ્ત પર હંય કે રાતોંકો અલ્લાહકી આયતેં પડતે હંય ઓર સિજદા કરતે હંય અલ્લાહ પર ઓર રોજે કિયામત પર યકીન રખતે હંય ઓર બલાઇદા હુકમ કરતે હંય ખુરાઇસે મનાઅ કરતે હંય ઓર અચ્છે કામોંમેં સખકત કરતે હંય યહી લોગ હંય સામેદીનમેંસે.

અહાદીસ.

કબીસા, અદખુલ મુકરરહ.

૨૦૧ કબીસા કેહતે હંય મંય રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમકે પાસ હાજિર થા. મંયને સુના કે આપ શરમાતે થે જો લોગ

દુન્યામેં આહલે ખયર હંય વોહ આખેરતમેંલી આહલે ખયર હંય. ઓર જો દુન્યામેં આહલે શર હંય વોહ આખેરતમેંલી આહલે શર હંય.

હરમલા ખીન અબ્દુલ્લા.

૨૦૨ હરમલા (અપને ઘરસે) ચલે રસૂલુલાહકે પાસ આગે ઓર ધત્તા ક્યામ ક્રિયા કે રસૂલુલાહ (સ.) ઉન્કો પેહચાનને લગે જળ્ય રવાનગીકા કસદ હુવા અપને દિલમેં ખ્યાલ ક્રિયા કે બ ખુદા મંય રસૂલુલાહ સદઅમકે પાસ ઈસિ લિયે આયા હુંકે ઇદમમેં કુછ ઇન્જા હો. પસ મંય રસૂલુલાહ (સ.) કી ખિદમતમેં હાજિર હુવા ઓર સામને ખડે હોકર મંયને અર્જ ક્રિયા યા રસૂલુલાહ (સ.) મુઝે કયા હુકમ હય આપને ફરમાયા અય હરમલા નેક કામ કરો ઓર ખુરાઇસે પરહેજ કરો. મંય વાપસ કાફિલેમેં ચલા આયા. ફિર રસૂલુલાહ (સ.) કે પાસ આયા ઓર પેહલેકી બ નીસબત કરીખતર ખડા હુવા. અર્જ કયા યા રસૂલ (સ) આપ કયા કામ કરનેકા હુકમ દેતે હંય ? ફરમાયા અય હરમલા ભલાઇ કર ઓર ખુરાઇસે પરહેજ કર ઓર તઅમ્મુલ કર કે જો કામ અયસા હો કે ઉસ્કે કરને પર તેરે બાઅદમેં કામ જો કુછ કહે વોહ તેરે કાનોંકો ભલા માઅલુમ હો. ઉસકો દર ઓર જો કામ અયસા હોકે ઉસપર તેરે પીછે જો કુછ કહા જાવે વોહ તુઝે ખુરા માઅલુમ હો. ઉસસે પરહેજ કર પસ જળ્ય મંય વાપસ આયા ઓર સોચા તો ઈન દો કદમોસે કોઇ ચીજ બાકી નહીં રહી.

જાગિર અદખુલ મુદરદ.

૨૦૩ હર ભલાઇ સદકા હય યાઅની જો નેક કામ ક્રિયા જાગે મિસલ સદકે કે સવાબ ઉસ્કા હોતા હય.

અદખુલ મુદરદ.

૨૦૪ ફરમાયા નખીયે અકરમ સદ્સલ્લાહો અલયહે વ સદ્સમને હર મુસલમાંકો સદકા દેતા લાજિમ હય. લોગોને કહા અગર ઉસ્કે પાસ કુછ ન હો. ફરમાયાકે ઉસે લાજિમ હય કે અપને હાથસે કામ કરે ખુદલી નફાઅ ઉઠાએ ઓર સદકા દે. લોગોને કહા અગર ચેહલી ન કર સકે યા ન કરે ફરમાયાકે હાજતમંદ મજલૂમકી મદદ કરે લોગોને કહા અગર ચેહલી ન કરે ફરમાયા ભલાઇકી તરગીઅ દે. ઉન્હોને કહા અગર ચેહલી ન કરે ફરમાયા શરસે બચે ચેહલી ઉસ્કે લિયે સદકા હય.

આખુ જર, અદખુલ મુદરદ.

૨૦૫ આખુ જર રદિયલ્લાહો અનહોને રસૂલ સદઅમસે પૂછા કે, કોન્સા

અમલ સખસે અચ્છા હય. ફરમાયા કે ખુદા તઆલાપર ઇમાન લાના ઓર હસ્કી રાહમેં જોહાદ કરના, પૂછા કોન્સા ગુલામ આબદ કરના સખસે બેહતર હય. ફરમાયા જો કીમતમેં જિયાદા હો ઓર માલિકોં કે નજદીક માહ-ખૂચ તર હો. પૂછા અગર મંચ ચેહ ન કર્ ફરમાયાકે કિસી કામ કરનેવાલેકી મદદ કર યા ખુદ અયસા કામ કર જિસમેં કિજ્ય ઓર લગવ ન પાયા જાએ. પૂછા અગર મંચ ચેહ ન કર્ ફરમાયાકે લોગોંકે સાથ બદી કરની છોડ દે ચેહ વોહ સદકા હય કે તુઝકો અપની જાતસે કરના ચાહિએ.

અબી સમદુલ હજરી, મિશકાત

૨૦૬ જો શખ્સ તુમમેંસે કોઈ યુરાઇ દેખે ઉસે ચાહિએ કે અપને હાથસે ઉસ્કી દુસ્તી કરે અગર ઉસ્કી કુદરત ન હો તો જામાનસે, ઇસ્કીબી કુદરત નહો તો દિલસે ઓર ચેહ જઈત તરીન ઇમાન હય.

૨૦૭ કિસી ભલાઇકો હકીર ખિયાલ ન કરો અગરચે અપને અપને ભાઇસે અખંદા પેશાની મિલનાહી ક્યોં ન હો.

ખદીફા.

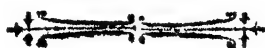
૨૦૮ નખીયે અકરમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમને ફરમાયા કે કસમ હય ઉસ જાતકી જિસ્કે હાથમેં મેરી જાન હય તુમકો ચાહિએ કે નેકીકા હુકમ કરો ઓર યુરાઇસે મનાઅ કરો વરન અનકરીય અલ્લાહ તઆલા અપને પાસસે તુમપર અજબ નાજિલ કરેગા ફિર તુમ દુઆ માંગોગે તો વોહબી કુચુલ ન હોગી.

હરીર ખીન અખ્દુલ્લાહ મિશકાત.

૨૦૯ મયને રસૂલે અકરમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમસે સુના હય કે અગર કિસી કોમકા કોઇ આદમી ગુનાહ કરે ઓર કોમ ઉસ્કે રોકનેકી કુદરત રખતી હો મગર ન રોકે તો ઉસ કોમપર ઉસ્કે સખખસે અજબે ઇલાહી નાજિલ હોગા પેહલે ઇસસે કે વોહ મરે.

અબુ મૂસા અશઅરી મિશકાત.

૨૧૦ કસમ હય ઉસ જાતકીકે જિસ્કે હાથમેં મોહમ્મદ (સ. અ. વ.)કી જાન હય માઅફકો મુનકર યાઅની ભલાઇ વ યુરાઇ દોનોં મખલુક હંચ કિયામત કે રોજ દોનોં ખડે હોંગે. ભલાઈ આહલે ખયરકો ખુશખબરી દેગી ઓર ઉનસે અચ્છે અચ્છે વાઅદે કરેગી ઓર યુરાઇ કહેગી મંચ આતી હું મંચ આતી હું ઓર બદકિરદાર લોગ ઉસસે બચ ન સકેંગે.

બાબુલ ઇન્ફાકે ફી સખીલિલ્લાહ

૨૧૧ ઝોર અલ્લાહકી રાહમેં ખર્ચ કરો ઝોર અપને આપકો અપને હાથોસે હલાકતમેં ન ડાલો ઝોર એહસાન કરો કે અલ્લાહ એહસાન કરને વાલોસે મોહબ્બત રખતા હય.

સુરએ બકર રૂકુ ૨૬ આયત ૨૧૫.

૨૧૨ અય પયગંબર લોગ તુમસે પૂછતે હંય કે વોહ ખુદાકી રાહમેં કયા ખર્ચ કરે તો ઉન્સે કેહ દો જો માલકે તુમ ખર્ચ કરો અપને માંબાપ ઝોર અકરખા ઝોર યતીમોં ઝોર મિસ્કીનોં ઝોર મુસાફરોંકે લિયે કરો ઝોર જો બલાધ તુમ કરોગે અલ્લાહ ઉસ્કો જનતા હય.

સુરએ બકર રૂકુ ૨૭ આયત ૨૧૬

૨૧૩ અય પયગંબર લોગ તુમસે સવાલ કરતે હંય કે વોહ કતના ખર્ચ કરે ઉન્સે કેહદો કે જો ઉખરાજત જુઝરીસે જાહદહો ધસી તરાંહ અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારે લિયે આયતેં બયાન કરતા હય શાયદ તુમ ફુન્યા ઝોર આખેરતકે મુઆમેલાતમેં સોચો યા ગોર કરો.

સુરએ બકર રૂકુ ૩૬ ઝોર ૩૭ આયત ૨૬૦ ઝોર ૨૬૪

૨૧૪ જો લોગ અપને માલોંકો અલ્લાહકી રાહમેં ખર્ચ કરતે હંય ઉસ્કો મિસાલ ઉસ દાનેકીસી હય જિસસે સાત બાલી પેદા હો ઝોર હર બાલમેં સો દાને હો ઝોર અલ્લાહ તઆલા દોયંદંદેતા હય જીસકે લિયે ચાહે ઝોર અલ્લાહ કુશાઇશવાલા ઝોર જનનેદાલા હય. જો લોગ અપને માલોંકો અલ્લાહકી રાહમેં ખર્ચ કરતે હંય ઝોર ખર્ચ કરનેકે બાઅદ ન ઉસ્કા એહસાન જિતાતે હંય ન તકલીફ દેતે હંય, ઉન્કે રચકે પાસ ઉન્કે લિયે અજર હય ન ઉન્કો ખોફ હય ઝોર ન વોહ ગમગીન હોગે. અઝી બાત કેહની ઝોર દરગુજર કરના ઉસ સદકા દેનેસે બેહતર હય જિસકે બાઅદ તકલીફ દી જાયે, ઝોર ખુદાએ તઆલા બેનિવાજ ઝોર ખુર્દબાર હય અય મોઅમિનો અપને સદકાતકો એહસાન જતાકર ઝોર તકલીફ દેકર જાયેઅ મત કરો ઉસ શખ્સકે માનંદ જો અપના માલ લોગોંકે દિખાનેકે લિયે ખર્ચ કરતા હય ઝોર અલ્લાહ પર ઝોર રોજે કિયામત પર યકીન

નહી રખતા, પસે ઉસંકી મિસાલ એક પત્થરકીસી હય જિસપર ગુનાર આ ગયા જમ્મ જેરકી ખારિશ હુમ્મી તો સાફ પત્થર નિકલ આગે ઉન્કો અપની કમાઇસે કુછ હાસિલ નહી હોગા ઓર અલ્લાહ કાશિરોંકી કોમકો હિદાયત નહીં કરતા ઓર મિસાલ બિન લોગોંકી જે માહજ રખાએ ઇલાહીકે લિયે નીચતસે અપને માલોંકો ખર્ચ કરતે હંય અયસે બાગકે માનંદ હંય જં બુલંદ જમીનપર હો ઓર ઉસ્પર ખૂબ ખારિશ હો ઓર નિહાયત ફલ લાવે, અગર જિયાદા ખારિશ ન હો તો શયનમહી પડે, ઓર અલ્લાહ તઆલા તુમહારે આઅમાલકો દેખતા હય. કયા તુમમેંસે કોઇ ઇસ્કો પસંદ કરેગા કે ઉસ્કા ખજૂરોં ઓર અંગૂરોંકા બાગ હો જિસ્મેં નેહરેં જારી હોં ઓર હર ફિસ્કે મેવે ઉસમેં હોં ઓર વોહ બુકહા હો ગયા હો ઓર ઇસ્કી ઓલાદ ખુદ સાલ ઓર કમજોર હો. પસે ઉસ બાગપર ગર્મ હુ લગી ઓર જલકર રેહ ગયા ઇસી તરાહ અલ્લાહ તઆલા અપને આહકામકો સાફ તુમસે બયાન કરતા હય તાકે તુમ ગોર કરો.

મુસલમાનો ખુદાકી રાહમેં ઉન ઉમદા ઉમદા ચીજોંમેંસે ખર્ચ કરો જે તુમને તિજારત વગયરા હલાલ જરીઓંસે કમાઇ હોં ઓર જે ખુદાને તુમહારે લિયે જમીનસે પેદા દી હોં ઓર નાપાક ચીજોંકે દેનેકા જે ના જમજ જ તરીકેપર કમાઇ હો કસદબી ન કરો કે જિન્કો અગર વોહ તુમકો દી જાવેં સિવાય શર્મ હુજુરીકે લેનાબી પસંદ ન કરો ઓર જનલોંકે અલ્લાહ તઆલા બેનિયાજ ઓર સજવારે હમ્દો સના હય. શયતાન તુમકો ફક્સે હરાતા હય ઓર બેહયાઇપર આગાહ કરતા હય ઓર અલ્લાહ તુમ્સે મગફિરત ઓર ખરતરીકા વાઅદા કરતા હય ઓર અલ્લાહ ગુન્નઇશવાલા જનને વાલા હય, જિસ્કો આહતા હય દાનાઇ અતા કરતા હય ઓર જિસ્કો દાનાઇ અતા કી જાએ ઉસ્કો બેહદ બલાઇ અતા કી ગઈ, ઇન નસીહતોંસે વોહી મુતનબ્બોહ હોતે હંય જે આહલે અકલ હંય ઓર અલ્લાહકી રાહમેં જે તુમને ખર્ચ કર દિયા યા મજત માની બેશક અલ્લાહ ઉસ્કો જનતા હય ઓર જલિમોંકા કાઇ મદદગાર નહી અગર અલાનિયા સદકા દો તોબી અચ્છા હય ઓર અગર હુપાકર ફકીરોંકા દો તો વોહ તુમહારે લિયે બહોત અચ્છા હય ઓર અયસા દેના તુમહારી પુરાઇયોં યાઅની ગુનાહુકા કદ્દારા હોગા ઓર અલ્લાહ તુમહારે ફિરદારસે આગાહ હય. અય મોહમ્મદ ઉન્કા રાહેરાસ્ત પર લાના તુમહારે જિન્મે નહીં હય લેકિન અલ્લાહ જિસ્કો આહતા હય રાહે રાસ્ત પર લાતા હય. ઓર જે માલ બલાઇમેં ખર્ચ કરોગે વોહ તુમહારી

જાતકે લિયે હય ઓર તુમ ખર્ચ નહીં કરતે મગર સિફ રજાએ ઇલાહીકે લિયે ઓર જો કુછ ખેરાતકે તોરપર તુમ ખર્ચ કરોગે ઉસ્કા પૂરા બદલા તુમકો દિયા જાએગા ઓર તુમપર જુદમ નહીં કિયા.....જાએગા. ખેરાત ઉન ફકીરોકે લિયે હય જો અદલાહકી રાહમેં રોકેગાએ હોં કે કીસી તરફ સફર નહીં કર સકતે, ઓર જાહિલ ઉન્કી ખુદદારીસે ઉન્કો ગતી ખિયાલ કરતા હય, તુમ ઉન્કે બશરેસે પેહચાન સકતે હો વે ગડગડા કર આદમિયોંસે માલ નહીં કરતે, જો કુછ માલ તુમ ખર્ચ કરોગે અદલાહ ઉન્કો જાનતા હય. જો લોગ રાત દિન ખુફયા વ અલાનિયા અપને માલોકો અદલાહકી રાહમેં દેતે હંચ ઉન્કે દેનેકા સવાબ પરવરદિગારકે હાં મલેગા ઓર ઉન્કો કિયામતમેં ખોશન હોગા ન રંજ હોગા.

સુરએ નિસા, રૂકુ ૬ આયત ૧૩૮-૧૩૯.

૨૧૫ ઓર જો લોગ કિયાનેકે લિએ ખર્ચ કરતે હંચ ઓર અદલાહ પર ઓર રોજે કિયામત પર ઇમાન નહીં લાતે. ઓર શયતાન જિસ કિસીદા યર હો વોહ ખુરા કાર હય. અગર પેહ લોગ અદલાહ પર ઓર રોજે-કિયામત પર ઇમાન લાતે ઓર જો કુછ અદલાહને ઉન્કો દે રખ્યા થા ઉસ્મેંસે રાહે ખુદામેં ખર્ચ કરતે તો ઉન્કા કયા ખગડતા ઓર અદલાહ ઉન્કે હાલસે વાફિફ હય.

સુરએ મુનાફકુન આયત ૧૦

૨૧૬ ઓર ખર્ચ કરો ઉસ્મેંસે જો હમને તુમકો દિયા હય પેહલે ઇસસેકે તુમકો મૌત આ પહોંચે ઇસ પકત કહો કે અય પરવરદિગાર કાશ તુ મુઝકો ઓર અંદ રોજકી મોહલત દેતા કે મંચ ખુબ સદકા દેતા ઓર અચ્છે બંદોમેં હો જાતા ઓર અદલાહ તઆલા કિસી શખ્સકો હરગિજ મોહલત નહીં દેતા જગ્ય ઉસકી મૌત આ જાવે ઓર અદલાહ તુમકોરે આઅ-માત્રસે ખબરદાર હય.

અહાદીસ.

અબુ દુરયસ ખયરુલ મવાહિજ.

૨૧૭ ધરમાયા રસુલુલાહ સલ્અમને સખી અદલાહસે કરીબ હય ઓર જાનતસે કરીબ હય ઓર આદમિયોંસે કરીબ હય મગર દોઝખસે દૂર હય, ઓર બખીલ અદલાહસે દૂર હય જાનતસે દૂર હય આદમિયોંસે દૂર હય મગર

દોળખસે કરીય હય, બહિલ સખી અણાહકો બહોત પસંદ હય આબિદ બખીલસે.

અબુ હુરયરા ખયરુલ મવાહ ૪.

૨૧૮ રસૂલે અકરમ સહાબાહો અલયહે વ સહાબને ફરમાયા અગર મેરે પાસ કોહે :ઓહદકે બરાબર જરે ખાલિસ હો તો મ'ય ઇસ્મે' ખુશ હું કે તીન શયમે' ખર્ચ હો જવે ઓર કુચ્છબી મેરે પાસ ઇસ્મે'સે ન રહે સિવાય ઇસ્કેકે અદાએ દેનકે લિયે રખ લિયા જવે.

અબુ હુરયરા ખયરુલ મવાહજ.

૨૧૯ રસૂલે અકરમ સહાબાહો અલયહે વ સહાબને ફરમાયા કે હર રોજ સુખકો દો શરિસ્તે નાજુલ હોતે હ'ય એક કેહતા હય કે યા અણાહ સખીકે માલકા નેઅમલ બદલ અતા કર, દુસરા કેહતા હય અય અણાહ બખીલકા માલ તલફ કર.

અબી અમામા મિશકાત.

૨૨૦ રસૂલુલ્લાહ (સ.)ને ફરમાયા કે અય ઇખ્ને આદમ ખર્ચ કરના તોરેહી લિયે નાફેઅ હય ઓર જમાઅ કરકે રખના તોરેહી લિયે મુજિર હય મગર બ કદરે જુરત રખનેપર મલામત નહીં કી જાએગી ઓર ખુદા વાસ્તે દેના ઉસસે શુરૂ કરો જસ્કા નશકા તુમપર વાજબ હો.

અબી હુરયરા મિશકાત.

૨૨૧ એક શખ્સ નખીયે અકરમ સદ્લહલાહો અલયહે વસલ્લમકી ખિદમતમે હાજર હુવા ઓર અર્જ કિયા મેરે પાસ એક દીનાર હય રસૂલુલ્લાહ (સ.)ને ફરમાયા ઉસે અપની જ્વત પર સર્ફ કરો ઉસને અર્જ કિયા મેરે પાસ ઓર બી હય ફરમાયા ઉસે અપની ઓલાદ પર સર્ફ કરો ઉસને કહા મેરે પાસ ઓર બી હય ફરમાયા અપની ખીમી પર સર્ફ કરો ઉસને અર્જ કિયા ઓર બી હય ફરમાયા કે અપને ખાદીમોંપર સર્ફ કરો ઉસને કહા ઓર હય ફરમાયા તુ ખુદ જનતા હય.

૨૨૨ ફરમાયા રસૂલે અકરમ સદ્લહલાહો અલયહે વસલ્લમને જો શખ્સ અણાહકી રાહમેં કુછ સર્ફ કરતા હય ઉસ્કે લીયે સાતસો ગિના સવાબ લખખા જતા હય.

જાળિર, મુસાલમ.

૨૨૩ જાળિરને કહા એક શખ્સને અપને ગુલામકો અપની વફાતકે ખાઅદ આબદ હો જાનેકે લિયે બિખા જખ ઇસ્કી ખખર રસુલે અકરમ સક્ષ-
લાહો અલયહે વસલ્લમકો હુમ આપને ઉસ શખ્સ (આબદ કુનંદા) સે
દરયાફત કિયા કે તેરે પાસ ઇસ્કે સિવા ઓર બી કુછ માલ હય ઉસને અર્જ
કિયા કે નહીં રસુલુલ્લાહને ફરમાયા કેન શખ્સ ઇસ ગુલામકો મુઝસે ખરીદતા
હય ? નધમ ઇખ્તે અખ્દુલ્લાહ અદવીને આહસો દિરમમેં ઉસ્કો ખરીદા ઓર
કીમત લાકર પેશ કી, રસુલુલ્લાહને ચેહ કીમત ઉસ માલિક આબદ કુનંદાકો
અતા કી ઓર ફરમાયા કે અપની જાતસે શુરઅ કરો ઉસી પર સદકા કરો
અગર ઉસસે જાઇદ હો અપને આહલો અયાલ પર અગર આહલો અયાલ
કે ખર્ચસે બી જાઇદ હો તો રિસ્તેદારોં પર ઓર રિસ્તેદારોંસેબી ખચે તો
ઇસ તરાહ ફરમાતે રહે કે અપને સામનેવાલોં ઓર દાહનેવાલોં ઓર
ખાએ વાલોંપર. ?

ખાખ ઇફાઇલ આહદ.

મુરએ બકર, રકુ રફ આયત ૧૭૭

૨૨૪ નેકી સિર્ફ યહી નહીં હય કે નમાજમેં અપના મોંહ મશરિક ઓર
મગરિબકી તરફ કર લિયા બદકે અસલી નેકી ઉસ્કી હય જો અલ્લાહ પર
ઓર રોજેકિયામત પર ઓર ફરિસ્તોં પર ઓર કિતાબોં ઓર પયગંબરોં પર
ઇમાન લાએ ઓર અપના માલ અલ્લાહકી મહબ્બતમેં રિસ્તેદારોં
ઓર ચતીમોં ઓર મિસ્કીનોં ઓર મુસાફરોં ઓર સવાલ કરનેવાલોં ઓર
ગુલામોંકે આબદ કરનેમેં દે ઓર નમાજકો કાઇમ કરે ઓર જકાત અદા
કરે ઓર પૂરે કરનેવાલે અપને આહલોંકે જખકે આહદ કરેં ઓર તંગ દસ્તી

૧. ઇન અહાલીસસે હુકુકી તરતીબ ઓર તકદીમો તાખીર માઅલુમ હોતી
હય. જિરફો ખુદા તઆલા તવફીક દે ઓર વોહ કુછ રાહે ખુદામે દેના ચાહે તો
ઇસ તરતીબકો પેશ નજર રખના ચાહિએ ઓર જહીહ કુરબાનો જો હકદાર
હય જો ઇન તન્હુરસ્ત હટ્ટે કટ્ટે સાએલોં પર તરજીહ દેની ચાહિએ.

ઝોર સખ્તી ઝોર લડાઈમેં સખ કરનેવાલે, યહી લોય હંય જિન્હોંને રાસ્ત બાજી ધખતિયાર કી ઝોર યહી મુત્તકી યાઅની ખુદાસે ડરનેવાલે હંય.

મુરઝે માએદા રૂકુ ૧ આયત ૧

૨૨૫ અય મુસલમાનો અપને ધકરારોકો પૂરા કરો.

૨૨૬ ઝોર પુરા કરો અલ્લાહકી કસમકો જળ આપસમેં કસમપર મુઆહદા કરો ઝોર જળ મજબૂત કસમ ખા ચુકો ઉસ્કે ખિલાફ ન કરો કે તુમ અલ્લાહકો ઉસપર જામિન કર ચુકે હો.

મુરઝે બની ઇસ્લામલ રૂકુ ૪ આયત ૩૪

૨૨૭ અપને ધકરારોકો પૂરા કરો કયામતમેં આહદસે બાજપુર્સકી જાવેગી અહાદીસ.

ધખને અખખારા અદબુલ મુફરદ.

૨૨૮ ફરમાયા રસૂલે અકરમ સલ્વાહો અલયહે વ સલ્લમને અપને મુસલમાન બાઈકી તરફસે શક ન કરો ઝોર ન ઉસ્કા મળક ઉડાઓ ઝોર ઉસસે અયસા વાઅદા ન કરો જીસે પૂરા ન કર સકો.

અખુ હુરયરા મિશકાત.

૨૨૯ ફરમાયા રસૂલુલ્લાહ સલ્વામને અલ્લાહ તઆલા પ્રમાતા હય મંય કિયામતકો ત્રીન આદમીયોંકા મુખાલિફ હુંગા ઓવલ. ઉસ શખ્સકા જો મેરે નામપર મુઆહદા કરકે દગા કરે ઝોર દૂસરે ઉસ શખ્સકા જો આજાદ શખ્સકો ફરોખત કરકે ઉસકી કીમતકા રૂપિયા ખાવે સેયુવમ ઉસ શખ્સકા જો મજદુરસે પૂરા કામ લે ઝોર ઉસ્કી ઉજરત ન દે.

અખહુલ્લા ધખને ઉમર મિશકાત.

૨૩૦ રસૂલે અકરમ સલ્વાહો અલયહે વ સલ્લમને ફરમાયા હય કે મજદુરકી ઉજરત ઉસકા પસીના ખુશક હોનેસે પહેલે અદા કરો.

ઉખાદા ધખને સામત મિશકાત.

૨૩૧ નૂખીયે અકરમ સલ્વામને ફરમાયા છ કામોંકા તુમ જીમ્મા કરલો તો મંય તુમ્હારે લિયે જામતકી જીમ્મેદારી કરતા હું જળ કલામ કરો સય કહો, જળ વાઅદા કરો ઉસ્સે પૂરા કરો, અગર તુમ્હારે પાસ અમાનત રખ-

વાધ જાએ ઉસ્કો અદા કરો ઓર અપની શર્મગાહોંકી હિશાજત કરો, અપની નજરોંકો નીચા રખો, ઓર હાથોંકો રોકો, ચાઅની કિસીકો ખુરાઈ ન પહોંચાઓ.

ઇખ્તે અખખાસ મિશકાત.

૨૩૨ જમ કિસી કોમમે' ખિયાનતકા રિવાજ હો જાતા હય ખુદાએ તઆલા ઉન્કે દિલોંમે' રોઅય ઓર ખોશ પેદા કર દેતા હય, ઓર જીસ કોમમે' જીનાકારી ફેલ જાતી હય ઉસ્મે' મોતકા બાબર ગર્મ હો જાતા હય. ઓર જિસ કોમમે' કમ તોલને ઓર નાપનેકા રિવાજ હો જાતા હય ઉસસે રિજક મુનકતેઅ હો જાતા હય ઓર જો કોમ ખિલાદે હમ્કે હુકમ કરતી હય ઉસ્મે' ખુરેજ ફેલ જાતી હય ઓર જો કોમ આહદ કરકે ફરેઅ કરતી હય ઉસપર દુસ્મન ગાલિઅ હો જાતા હય. ૧

ઇખ્તે અખખાસ મિશકાત.

૨૩૩ અમીર મુઆવિયાહ ઓર શાહાને કુસતનતુન્યામે' આહદ નામા હો ગયાથા મીઆદે આહદનામા મુનકજ હોનેકો હુધ તો અમીર મુઆવિયાહને ઉન્કે મુલકકી તરફ કૂચ કરના શુર ક્રિયા તાકે જિસ વકત આહદનામેકી મુદત પૂરી હો જાવે ફવરન હુમ્લા કર દિયા જાવે કે એક શખ્સ અરખી ઘોડે યા ખચ્ચર પર સવાર પેહ કેહતા હુવા આયા કે અદલાહો. અકખર અદલાહો. અકખર આહદકો પૂરા કરના ચાહયે. અહ આહદી ન કરની ચાહિયે દેખા ગયા તો વોહ શખ્સ ઉમર મિન અખીસા સહાખી થે અમીર મુઆવિયાહને ઉન્સે પૂછાતો બયાન ક્રિયા કે મંથને સુના હય રસૂલે અકરમ સદઅમ ફરમાતેયે જિસ શખ્સકે ઓર કિસી કોમકે દરમિયાન આહદનામા હો ન ઉસ્મે' ગફલત કરે ઓર ન તશદદુફ કરે જમ તક ઉસ્કી મુદત પૂરી ન હો જાય યા ઉન્કો ઇત્તીલા દે દે, પેહ સુન્કર અમીર મુઆવિયાહ મએ ફોજકે વાપસ અલે ગએ ઓર હુમલેકા ઇરાદા મુલતવી કર દિયા.

અખી રાફે મિશકાત.

૨૩૪ અખુ રાફે કેહતે હંય કે મુઝકો કુસયેશને ખતોરે કાસિદ યા સશીરકે રસૂલે અકરમકી ખિદમતમે' રવાના ક્રિયા થા રસૂલુલ્લાહ' સદઅમકો

૧. મુસલમાનોંકો ઈસ હદીસ પર નિહાયત ઝોર કરના ઓર અપને અફયાલ ઓર હાલાતસે મુદાગિલા કરના ચાહિએ.

દેખ કર મેરે દિલમેં ઇસલામકી તરફ રગળત પેદા હો ગઇ મંયને અર્જ
ક્રિયા યા રસૂલુલ્લાહ મંય બખુદા ઉન્કે પાસ અબ કબી ન જાઉંગા રસૂલુલ્લાહ
સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા મંય બદ આહદી નહીં કરતા ઓર
કાસિદોકો નહીં રોકતાઃઅબ તુમ ફિર જાઓ અગર તુમહારે દિલમેંલી કન
ગઇ હય જો ઇસ વકત હય તો શિર વાપસ આ જાના અબુ રાફે કેહતે
હંય કે મંય ગયા ઓર ફિર રસૂલુલ્લાહકે પાસ વાપસ આકર મુસલમાન
હો ગયા.

અબી મૂસા અશઅરી, બુખારી.

૨૩૫ રસૂલે અકરમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે દિયા-
નતદાર ખજાનચીલી જો બતીએ ખાતિર અદા કરે છરફા ઉસ્કો હુકમ દીયા
જાવે સદકા દેનેવાલોમેંસે હય.

અલી (૨૦), કન્જે અન્ફાલ.

૨૩૬ મુસલમાનોકે જીમેં વાઅદકા પૂરા કરના કર્જ અદા કરનેકે બારાબર
હય ઓર મુસલમાનકા વાઅદા અયસા હય જયસા હાથ પકડ લેના.

આએશા (૨૦).

૨૩૭ ક્રિયામતકે દિન અલ્લાહકે બદોમે સખસે જોહતર વોહ હોગે જો
બતીએ ખાતિર વાઅદકા પૂરા કરે.

અલી (૨૦).

૨૩૮ વાઅદા કરનેવાલોકા ઇકરાર મિસલ કર્જકે હયઃયા ઉસસેલી જિયાદા.

અજ સફવાન, મિશકાત.

૨૩૯ ફરમાયા નખીયે અકરમને આગાહ હો કે જો ઉસપર જુદમકરે જરૂરકે
સાથ મુઆહેદા કરલિયા ગયા હોયા ઉસ્કે હકમેંસે કમકરે યા ઉસકી તાક્તસે જિયાદ
ઉસપરબારડાસે યા બિલા ઉસ્કી રજામંદીકે કુછ ઉસસેલેવે તો મંય ક્રિયામતમે
ઉસકા મુખાલિફ હુંગા.

બાબુલ બુખ્લ.

મુરઝે આલે ઇઆન રૂકુ ૧૮ આયત.

૨૪૦ જિન લોગોંકો અસ્લાહ તઆલાને આપને ફજલો કરમસે મકદુર દેરખા હય ઓર વોહ બુખ્લ કરતે હંય ઉન્કો ચેહ ન સમજના ચાહિયે કે ચે ઉન્કે હકમેં અમ્મહા હય બદકે વોહ ઉન્કે હકમેં ખુરા હય અનકરીખ ક્રિયામતકે દિન જિન ચીજોંકે દેનેમેં બુખ્લ કરતે હંય ઉનકા તોક ઉનકે ગલેમેં ડાલા જાવેગા.

મુરઝે મોહમ્મદ રૂકુ ૪ આયત ૩૬-૩૮

૨૪૧ ફુન્યાહી જિંદગી મોહજ ખેલ તમાશા હય અગર તુમ ઇમાન લાઓ ઓર પરહેજગારી ઇખતિયાર કરો તુમ્હેં હિસ્કા અજર દેગા ઓર તુમસે તુમહારા માલ તલખ નહીં કરેગા અગર ઇસરાસે તલખબી કરે તુમ બુખ્લ કરોગે ઓર ઇસસે તુમહારી અદાવતેં જાહેર હોંગી. અય ગિરોહ આગાહ હોકે તુમ્કો ઇસલિયે ખુલાયા જાતા હય કે અસ્લાહકો રાહમેં ખર્ચ કરો બાઅજ તુમમેંસે બુખ્લ કરતે હંય ઓર જો બુખ્લ કરતા હય હકીકતમેં અપની જાતસે બુખ્લ કરતા હય. વરન અસ્લાહ ગની હય ઓર તુમ ફકીર હો. અગર તુમ હકમેં ખુદાસે સરતાખી કરોગે તુમહારી જગાહ દૂસરી ગયર કોમ્કો બદલ દેગા કે વોહ તુમ જયસે ન હોંગે.

મુરઝે હદીદ રૂકુ ૪ આયત ૨૨-૨૩.

૨૪૨ અય લોગો જો મુસીબત જમીનમેં નાજિલ હોતી હય ઓર જો ખુદ તુમ પર નાજિલ હોતી હય વોહ પેદા હોનેસે પેહલે ક્રિયાખમેં લિખખી જાતી હય, ઓર ચેહ અસ્લાહ પર આસાન હય તાકે જો ચીજ ગુમ હોજાવે હિસ્કા તુમ્કો રંજ હો ન દિસી ચીજ કે મિલનેસે ખુશી હો ઓર અસ્લાહ તઆલા દિસી ઇતરાનેવાલે ઓર ફક્ર કરનેવાલેકો પસંદ નહીં કરતા કે જો ખુદખી બુખ્લ કરતે હંય ઓર લોગોંકો બુખ્લકી તરગીખ દેતે હંય જો શખ્સ ઇન નસીહતોસે રૂ ગરદાની કરે તો અસ્લાહ ખેનિયાજ વ સજાવારે હમ્દ હય.

અહાલીસ.

અખી સધદ મિશકાત.

૨૪૩ રસૂએ અકરમ સદ્વત્તાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે દો આદને મુસલમાનોમે જમાઅ નહીં હોતી ખુખ્લ ઝોર બદ ખુલ્હી.

અનસ બિન માલેક અદખુલ મુફરદ.

૨૪૪ રસૂએ અકરમ સદ્વત્તમ ખુદાએ તઆલાસે પનાહ માંગતે થે. ધન અલફાજસે અય અદલાહ મંય તુઝસે પનાહ માંગતાહું સુસ્તીસે ઝોર પનાહ માંગતાહું નામરદીસે ઝોર પનાહ માંગતાહું ખુડાપેસે ઝોર પનાહ માંગતાહું ખુખ્લસે.

અખાખક સીદ્દીક (૨૦).

૨૪૫ રસૂએ અકરમ સદ્વત્તાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે જન્ન-તમે મફાર ઝોર બખીલ ઝોર એહસાન જિતાનેવાલા દાખિલ નહોગા.

અખુ હુરયરા ખયરુલ મવાબજ.

૨૪૬ રસૂલુલ્લાહને ફરમાયા કે ધન્સાનકી બદતરીન સિફાતમેસે હંય હિર્સ જો બેસખરી કે સાથ હો, ઝોર નામરદી જો ફસવા કરનેવાલી હો.

ધખને અખાસ મિશકાત.

૨૪૭ રસૂએ અકરમ સદ્વત્તાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે કયા મંય અયસે શખ્સકી તુમકો ધતલાઅ દે હું જો સખસે ખુરા હય. લોગોને કહા બેશક ફરમાયા કે વોહ શખ્સ હય જિન્સસે ખુદાકે વાસ્તે સવાલ ક્રિયા જાવે ઝોર વોહ કુછ નદે.

ખાખુલ ખુગજ.

સુરએ માએદા રૂકૂ ૧૨ આયત ૨૪.

૨૪૮ શયતાન યહી ચાહતા હય કે શરાખ ઝોર કેમારખાજકે જરીએસે તુમમે અદાવત પેદા કર દે ઝોર તુમકો અહ્મદકે જીકસે ઝોર નમાજસે બાજ રખે તો કયા તુમ ઉસસે રૂકૂ જાઓ.

અહાદીસ.

અનસ.

૨૪૯ રસૂલે અકરમ સહઅમને ફરમાયા કે અય બેટા અગર તુમસે મુમકિન હોતો અયસા કરો કે સુખ હો જાએ ઓર શામ હો જાએ ઓર તુમહારે દીલમે કીસીકી તરફસે કીના નહો શીર ફરમાયા અય મેરે બેટે થેહ મેરા તરીકા હય જે મેરી સુન્નત યાઅની તરીકેસે મહબ્બત રખે વોહ મુઝસે મહબ્બત રખતા હય ઓર જે મુઝસે મોહબ્બત રખતા હય વોહ જન્નતમે મેરે સાથ હોગા.

અબી હુરયરા મિશકાત.

૨૫૦ તુમમેસે કોઇ શખ્સ બાઇકી તરફ અસલોહાસે ઇશારાબી ન ક્રિયા કરે કયા માઅલુમ હય કે શયતાન તુમહારે હાથકો ખિસ્કા દે ઓર તુમ આગકે ગઢેમે જા પડો.

અબુ હુરયરા મિશકાત.

૨૫૧ જે શખ્સ અપને બાઇકી તરફ લોહકે આલાતસે ઇશારાબી કરતા હય શરીસ્તે ઉસપર લાઅનત કરતે હંય જખતક વોહ રખ નહીં દેતા અગરચે ઉસ્કા હકીકી બાઇહી ક્યોં નહો.

અબાઅક (૨૦), મિશકાત.

૨૫૨ જખ હો મુસલમાન ઇસતરાહ મિલતે હોં કે એક દૂસરે અપને બાઇ પર હથયાર ફેલાએ હુવે હો તો વોહ દોનોં કિનારએ જહન્નમ પર હંય જખ ઉનમેસે એક દૂસરેકો કતલ કરતા હય તો દોનોં દોજખમે ચલે જાતે હંય એક રીવાયતમે હય કે જખ હો મુસલમાન તલવારસે લડે તો કાતીલ ઓર મકતૂલ દોનોં દોજખમે જાવેગે, મંયને (રાવીને) અર્જ કીયા કે કાતિલ તો દીક હય મગર મકતૂલ કિયોં દોજખમે જાતા હય આપને ફરમાયા વોહબી ઉસ્કે કલકા ખાહાં થા.

અબી હુરયરા, મિશકાત.

૨૫૩ રસૂલુલ્લાહને ફરમાયા કે ગુમાને બદ્દે બચો ગુમાન ગુટી જાત હય ઓર કિસીકી ખબરેં ન ટોલો ઓર ન જાસૂસી કરો ઓર સિફ માલકી કીમત બડહાને કે લિયે ખરીદદાર ન બનો ઓર આપસમેં યુજ ન રખો.

ન દુશ્મની રખો, અય અલ્લાહકે બદો બાધ બાધ હો જાઓ ઓર એક રીવાયતમે હય કે એક દુસરે પર રક્ક ન કરો.

છપ્તે ઉમર, ખયરૂલ મવાઇજ.

૨૫૪ જો હમપર હથયાર ઉઠાએ વોહ હમમેંસે નહીં હય. ઓર સહી મુસલિમમેં ઓર ચેહ જિયાદા હય કે જો હમારે સાથ દગા કરે વોહ હમમેંસે નહીં હય.

સદમા બિન અકો, ખયરૂલ મવાઇજ.

૨૫૫ જો હમપર તલવાર ખેંચે વોહ હમમેંસે નહીં હય.

અબી હુરયરા.

૨૫૬ જો રાતકો હમપર તીર બરસાએ વોહ હમમેંસે નહીં હય.

અનસ બિન માલિક, અદબુલ મુકર્રદ.

૨૫૭ આપસમેં છુજ્જ ન રખ્ખો ઓર ન હસદ કરો ઓર દોસ્તી વ મહબ્બતકો કતાઅ ન કરો ઓર અય બદગાને ખુદા બાધ બાધ બન જાઓ કિસી મુસલમાનકો હલાલ નહીં હય કે તીન શયસે જિયાદા અપને બાધ મુસલમાનસે મિલના જુલના તરક કરે.

અતાબિન યજીદુલ લયશી, અદબુલ મુકર્રદ.

૨૫૮ અબુ ઐયુબ અન્સારી સહાબીએ રસૂલુલ્લાહ (સ.)ને ઉસ્કોખખર દી હય કે ફરમાયા રસૂલે અકરમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમને કિસી મુસલમાનકો રવા નહીં હય કે અપને બાધકો તીન શયસે જિયાદા તર્ક કરે કે જખ દોનોં મિલે વોહ ઉસસે મોંહ ફેરલે ઓર વોહ ઉસસે મોંહ ફેરલે ઉન દોનોંમે અચ્છા વોહ હય જો સલામુન અલયકકી ઇબતદા કરે.

હાશિમ છપ્તે આમિર અન્સારી.

૨૫૯ હાશિમ છપ્તે આમિર અન્સારીસે જિન્કે બાપ જંગે ઓહોદમેં શહીદ હુવેથે રિવાયત હય કે ઉહોને રસૂલે અકરમસે સુના હય કે કિસી મુસલમાનકો રવા નહીં હય તીન રોજસે જિયાદા કીસી મુસલમાનસે રંજ રખ્ખે યા કરાબત કતાઅ કરે કે અયસી હાલતમે વોહ દોનોં હકસે મુનહરિશ હોગે જખતક કે અપની મુદારેકત પર કાઈમ રહેં ઉન દોનોંમે જો મુદારેકત તર્ક

કરનેમે સખકત કરે વોહી ઉસ્કા કદશારા હય અગર વોહ દોનો ધસી મુકારે-
કત કી હાલતમે મરેગે ઉન્મેસે કોઇબી જન્નતમે દાખલિ ન હોગા અગર
એકને સલામુન અલયક કી ઓર દૂસરેને સલામ કુખૂલ કરને ઓર જવાબ
દેનેસે ધન્કાર કિયા તો ઉસ્કે સલામકા જવાબ ફરિસ્તે દેગે ઓર દૂસરેકા
શયતાન.

અબી હરાસ અસ્લમી અદબુલ મુકરદ્.

૨૬૦ અબુ હરાસ અસ્લમીને રસુલુલ્લાહ સલ્અમસે સુના હય કે ૧૨-
માતે થે કે જો અપને બાઈ મુસલમાનસે સાલબરતક મેલ જોલ તર્ક કરે
વોહ ઉસ્કા ખુન કરતા હય.

અબી હુરયરા મિસ્કાત.

૨૬૧ કિસી શખ્સકો જાઇજ નહીં હય કે અપને બાઈ મુસલમાનસે
ત્રીન રોજસે જિયાદા મિલના જુલના તર્ક કરે જબ ત્રીન દિન ગુજર જાએ
ઓર ઉસસે મિલે તો ચાહિયે કે અસ્સલામો અલયક કરે અગર ઉસને
સલામુન અલયકકા જવાબ દિયા તો દોનોકો અગર મિલેગા ઓર અગર
ન દિયા તો વોહ અપને હકસે ખરી હો ગયા.

બાબુલ ખગીએ વલ ઇનાદ.

સુરએ નાહલ રૂકુ ૧૩ આયત ૯૦.

૨૬૨ ખુદાએ તઆલા ઇન્સાફ કરનેકા હુકમ દેતા હય ઓર એહસાન
કરનેકા ઓર રિસ્તેદારોંકો માલી ઇમ્દાદ દેનેકા ઓર મના કરતા હય એ
હમાઈ કે કામોસે ઓર ખુરી ખાતોસે ઓર ખગાવતસે તુમકો નસીહત કરતા
હય તાકે તુમ ઇન્કા ખિયાલ રખો.

સુરએ શુરા રૂકુ ૫ આયત ૪૦-૪૧-૪૨-૪૩.

૨૬૩ ઓર જો લોગ અયસે હંય કે જબ ઉનપર જિયાદતી હોતી
હય તો વોહ ઇન્તિકામ લેતે હંય ઓર ખુરાઇકા ઇવિજ વયસીહી ખુરાઇ
હય મગર જો મઆફ કરે ઓર ઇસલાહ કરે તો ઉસ્કા સવાબ ખુદાએ

તઆલાકે જિન્મે હય ખેશક અલ્લાહ તઆલા જાલિમોંસે ઉલફત નહીં રખતા જો જ્યાદતીકે બાદ ઇન્તેકામ લે ઉસપર કોઇ ઇલજમ નહીં. અલ-ખત્તા ઇલજમ ઉનપર હય જો આદમિયોં પર જુલ્મ કરતે હય ઓર નાહક જમીનમેં ફસાદ કરતે હં.ય. ઉન્કે લીયે દર્દનાક અગળ હં.ય. લેફિન જો સખ કરે ઓર દુસરોંકે કુસર મઆફ કરે તો ખેશક યેહ બડી હિંમતકે કામ હં.ય.

મુરઝે હુજેરાત રૂક ૧ આયત.

૨૬૪ અગર મુસલમાનોંકે દો ગિરોહ આપસમેં લડે તો ઉન્મેં સુલ્હ કરાદો, ફિર અગર ઉન્મેંસે એક દૂસરે પર જ્યાદતી કરે તો જો જ્યાદતી કરતા હય ઉસસે લડો. યહાં તક કે વોહ હુકમે ખુદાકી તરફ રજુ કરે ઓર જખ રજુ કરે તો ફરીકયનમેં ખરાબરીસે સુલ્હ કરાદો ઓર ઇન્સાફકો મદદ નજર રખો, ખેશક અલ્લાહ તઆલા ઇન્સાફ કરને વાલોસે મહબ્બત રખતા હય.

અહાદીસ.

ઇખ્ને અખબાર અદખુલ મુફરદ.

૨૬૫ અગર પહાડબી હકસે તબલુજ કરે તો રેળ રેળ કર દિયા જાવેગા.

અખદુલ્લાહ ઇખ્ને અનસ અદખુલ મુફરદ.

૨૬૬ નખીએ અકરમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે જો શખ્સ દો લડકિયોંકા ખર્ચ ઉન્કે બાલિગ હોને તક ખરદાસ્ત કરતે હં.ય ઓર વોહ મેરે સાથ ઇસતરાહ જન્નતમેં દાખિલ હોગે ઓર શહાદત ઓર ખીચકી ઉંગલી ખડી કરકે ફરમાયા ઇસ તરાહ દો ઉમૂર હં.ય જન્કી સજા દુન્યામેં જલ્દ દી જાએગી બગાવત વ કતઅ રેહમ.

અખુખકર અદખુલ મુફરદ.

૨૬૭ ફરમાયા રસૂલે અકરમને કે બગાવત ઓર કતઅ રેહમકે અલાવા ઓર કોઇ ગુનાહ ઇસ કાબિલ નહીં હય કે ઉસ્કે ગુનાહગારકો સિવાય ઉસ સજાકે જો આખેરતમેં ઉસકે લિયે કરાર દી ગઇ હો. દુન્યામેંબી બહોત જલ્દ સજા દીજાએ.

અખી સઘન કન્ટુલ આઅમાલ.

૨૬૮ રોજે કિયામતકો ઉજર કરનેવાલેકી બકદર ઉસકે ઉજરકે એક અલામત રખી જાવેગી. ઓર ખબરદાર હોજાઓકે જો અખીરે આમસે બગાવત કરે ઉસસે જિયાદા ઉજર કરનેવાલા કોઇ નહીં

બાબુત્તોહફે વસ હદાયા.

સુરએ નિસા રૂક ૧૧ આયત ૮૬

૨૬૯ ઓર જખ તુમકો કિસી તરાહ પર સલામ કિયા જાવેતો ઉસસે બેહતર સલામ કરો યા વયસાહી જવાબ દો, અહ્લાહ હર ચીજકા હિસાબ લેનેવાલા હય.

સુરએ રાહમાન.

૨૭૦ બલા એહસાનકે સિવા ઓર કોઈ બદલા એહસાનકા હો સકતા હય.

અહાદીસ.

૨૭૧ નખીયે અકરમ સલ્લઅમને ફરમાયા આપસમેં એક દૂસરેકો તોહરા તહાદ્દુ દેતે રહો તાકે આપસમેં મહબ્બત પેદા હો.

અફઘુલ મુફરેદ.

૨૭૨ અનસ રહી. કેહતેથે અય મેરે બેટા આપસમેં તોહરા તહાદ્દુ દેતે રહો તાકે તુમહારી આપસમેં મહબ્બત જાયાદા હો.

ઇબને ઉમર ખયરૂલ મવાઈજ.

૨૭૩ રસૂલે અકરમ સલ્લઅલ્લાહે અલયહે વ સલ્લઅમને ફરમાયા કે જો શખ્સ તુમ્હે પનાહ માંગે ઉસકો પનાહ દો ઓર જો ખુદાકે વાસ્તે સવાલ કરે ઉસકો કુચ્છ દો ઓર જો તુમકો ખુલાએ તો કુખુલ કરો ઓર જો તુમહારે સાથ નેકી કરે ફરકા બદલા જુરૂર કરો. અગર તુમમેં ઉસકે એવજ

નેકી કરનેકી કુદરત ન હો તો ઉસ્કે હકમેં ઇસ કદર દુઆ કરો કે તુમ ખુદ સમજો કે પૂરા બદલા હો ગયા.

અનસ મિશકાત.

૨૭૪ અનસ ૨. કેહતે હંય કે રસૂલુલ્લાહ (સ. અ. વ.) ખુશખૂદાર હદયેકો વાપસ નહીં ફરમાતે થે.

આવ્વેશા (૨) મિશકાત.

૨૭૫ આપસમેં તોહફા તહાધર દેતે રહો કે તોહફા કીનેકો દુર કરતા હય.

અખી હુરયરા મિશકાત.

૨૭૬ આપસમેં હદયા વ તોહફા દેતે રહો કે ચેહ દીલોંકી કુદરત દૂર કરતા હય ઓર કોઇ પડોસન અપને પડોસનકે તોહફેકો હકીર ન સમજે અગરચે બકરીકા ખુરશી હો.

બાબુતતાઅજિયાહ.

અહાદીસ.

અબ્દુલ્લાહ ઇબને મસઉદ, મિશકાત.

૨૭૭ રસૂલે અકરમને ફરમાયા કે જો કિસી સદમા રસીદાકી તસલ્લી કરેગા ઉસ્કોમી વયસાહી અજર દિયા જવેગા.

અખી હુરયરા, મિશકાત.

૨૭૮ જો ઉસ ઓરતકી તસલ્લી કરે જિરફી ઓલાદ ફેત હો ગઇ હો ખુદાએ તઆલા જન્નતમેં ઉસ્કો જાદરીં ઇનાયત કરેગા.

અબ્દુલ્લાહ ઇબને જાફર, મિશકાત.

૨૭૯ જખ હજરત જાફર તૈયાર (ગિરાદર અમ્મેનહ હજરત રસૂલુલ્લાહ સ. અ. વ.) કી શહાદતકી ખખર આઇ રસૂલુલ્લાહ (સ.) ને ફરમાયા કે ઓલાદે જાફરકે લિયે ખાના તૈયાર કરો કે ઉન્કે પાસ અયસી ખખર આઈ હય જો ઉન્કો ખાનેકા સામાન કરનેસે ખાજ રખેગી.

અખડુલ્લાહ ઇબને મસઉદ, મિશકાત.

૨૮૦ રસૂલે અકરમ સલ્લલ્લાહો અલયહૈ વસલ્લમને ફરમાયા કે જો (સોગમે) રૂબસારોં પર તમારો મારો ઝોર ગીરખાન ચાક કરે ઝોર જાહે-લોકોસે ખયાન કરે વોહ હમમેંસે નહીં હય.

ઇબને ઉમર, મિશકાત.

૨૮૧ રસૂલે અકરમને ઉસ જનાજો કે સાથ જાનેસે મનાઅ ફરમાયા હય જસકે સાથ રોને ઝોર ચિલ્લાનેવાલી ઝોરતેં હોં.

અખડુલ્લાહ ઇબને મસઉદ, મિશકાત.

૨૮૨ નખીયે અકરમ સલ્લલ્લાહો અલયહૈ વસલ્લમને બાદ શહાદત હજરત જાફર તૈયારકે ઉન્કે આહલો અયાલકો ત્રીન રોજકી મોહલત દી ફિર ઉન્કે પાસ તશરીફ લાએ ઝોર ફરમાયા કે મેરે બાઈ પર આજકે બાદ ગીચી વ જરી ન કરો ઝોર ફરમાયા કે ખીરાદરજાહોકો પુલાઓ. હમકો પુલ-વાયા ગયા. હમ ઉસ વક્ત ખચ્ચે યે ઝોર ફરમાયા કે હજજમકો પુલાઓ ઝોર હમરી સખકી ઇસલાહ ખનવાદી (ફિગોયા સોગ ખતમ હો ગયા.)

ઇબને ઉમર તિરમીઝ.

૨૮૩ નખીયે અકરમ સલ્લમને ફરમાયાકે તુમ અપને મુરદોંકી ખુખિયોંકા નિક કરો ઝોર ઉન્કી પુરાઇયાં કરનેસે ખાજ રહો.

ખાખુત તફરેકતે વખાલે અન્હા.

મુરએ આલે ઇબ્રાન રૂકુ ૨ આયત ૧૦૩.

૨૮૪ ઝોર સખ મિશકર મજબૂતીસે અલ્લાહકા જરીઆ પકડો ઝોર મુતફરરિક નહો અલ્લાહ તઆલાકે જો એહસાન તુમપર હંય ઉન્કો બાદ કરો જખકે તુમ આપસમેં દુશ્મન યે પસ ખુદા તઆલાને તુમ્હારે દિલોમે ઉલ્લત પેદા કરદી ઝોર ઉસ્કે ફજલસે તુમ બાઈ બાઈ ખન ગચે.

સુરએ આલે ઇઆન રૂકુ ૨ આયત ૧૦૫.

૨૮૫ ઓર ઉન લોગોંડી મિસલ નહો ને મુતદરરિક હોગએ ઓર ઇખતિલાફ કરને લગે બાઅદ ઇસ્કે કે આઈ ઉન્કે પાસ અલામતે ઓર ઉન્કે લિયે ખડા અજાબ હય.

સુરએ ઇન્આમ રૂકુ ૨૦ આયત ૧૫૯.

૨૮૬ અય પયગંબર જિન લોગોંને અપને દીનમેં નફરકા ડાલા ઓર કઇ શિરકે બન ગએ તુમ્હો ઉન્કે ઝગડોંસે કુછ સરોકાર નહીં ઉન્કા મુઆમલા ખુદકે હવાલે હય કે વોહ ઉન્કા હિસાબ લે લેગા ફિર જો કુછ [દુન્યામેં] ક્રિયા કરતેથે (ઉસ્કા નેકે બદ) ઉન્કો ખતા દેગા.

સુરએ ઇન્આમ રૂકુ ૮.

૨૮૭ અય પયગંબર (ઉનસે) કહો કે વોહી (ખુદા) ઉસપર કાદિર હય કે તુમ્હારે ઉપર કી (તરફ) યા તુમ્હારે પેરેકે તલેસે કોઇ અજાબ તુમ્હારે લિયે નિકાલ ખડા કરે યા તુમ્હો ગિરોહ ગિરોહ કરકે (એક દૂસરેસે) મિડા મારે ઓર તુમમેંસે બાજકો બાજકી લડાઈકા મળ અખાએ (અય પયગંબર) દેખો તો સહી હમ (અપની) આયતોંકા કિસ કિત તરાહ બયાન કરતે હંય તાકે વેહ લોગ સમજેં.

સુરએ તાહા રૂકુ ૫ આયત ૯૮.

૨૮૮ હજરત હાફ્સને કહા કે અય મેરી માંકે બેટે બાઈ મેરી દાડી ઓર સરકે બાલ ન પકડો, મંય ઇસ બાતસે ડરાકે વાપસ આકર કહીં વેહ ન કેહને લગો કે તુમને બની ઇસ્લામલમેં ફુટ ડાલદી ઓર મેરી બાતકા પાસ ન કિયા. ૧

૧. ઇન આયાતે રખ્યાની પર ઉન હુમ્મોંકા બહોત ગોર કરના ચાહિયે જો અદના ઉમૂરમેં આપસમેં તફરકા ડાલકર મુસલમાનોંડી જમાઅતકો નુકસાન પહોંચાને ઓર તફરકા ડાલ દેનેમેં કોશીસો બલીગ ફરમાતે હંય હાલકે ઇસ આયતસે સાફ જાહિર હય કે હજરત હાફ્સને ગોસાલા પરસ્તીકા જો શહેર શિક્ હય તફરકએ કોમીસેઐહવન સમજા, પસ મુસલમાનોંકા અમુમન ઓર એલોમાએ કિરામકો ખુસુસન ઇસપર જિયાદા તવજ્જોહ ઓર ગોર કરના ચાહિયે ઓર જ કાંતક મુમકિનહો બાહમી તફરકા ઓર ઇખતિલાફકો શકના ચાહિયે ઓર ખિયાલ કરના ચાહિયે કે મુસલમાન ફિરકોંમેં જસકદર ઇખતિલાફાત હંય વોહ ઉસ ગોસાલા પરસ્તીસે (જસ્કે શિક્ હોનેમેં ક્લામ નહીં) બહોત કમ હય ઉન્કી વળહસે મુસલમાનોંમેં તફરકા પેદા કરના યા ઉસ્કો બડાના યા ઉસ્મેં મદદ કરના કિસી તરાહ કીક નહીં (મુતરજમ)

સુરએ રૂમ રૂક ૪ આયત ૨૨-૨૩.

૨૮૯ અય મોહમ્મદ તુમ એક ખુદાકે હો કર ઉસ્કે દીનકી તરફ અપના રૂખ કિયે રહો. યેહ ખુદાકી (બનાઈ હુઈ) સરિશત હય નિસપર ખુદાને લોગોંકો પેદા કિયા હય, ખુદાકી (બનાઈ હુઈ) બનાવટમેં રહો બદલ નહી હો સકતા. યહી દીનકા સીધા રાસ્તા હય. મગર અકસર લોગ નહીં સમજતે, (લોગો) ઉસી એક ખુદાકી તરફ રૂબુ હોઠર દીન ઇસ્લામ પર જમે રહો, ઓર ઉસી એક ખુદાકા કર માનો. ઓર નમાજ પડતે રહો. ઓર શિક્ કરને વાલોમેંસે ન હો. જના જિન્હોંને અપને [અસલી] દીનમેં તદ્દરકા ડાલા ઓર શિરકે ફિરકે હો ગએ જો દીન નિસ ફિરકે કે પાસ હય સબ ઉસમેં મગન હય.

સુરએ શુરા રૂક ૨ આયત ૧૦

૨૯૦ ઓર જિન ચીજમેં તુમ લોગ આપસમેં ઇખ્તેલાફ રખતે હો ઉન્કા ફેસલા ખુદાએ તઆલાકે હવાયે હય (લોગો) યહી અદલાહતો મેરા ખુદા હય ઉસી પર મંય બરોસા રખતા હું ઓર (હર ખાતમેં) ઉસીકી તરફ રૂબુઅ કરતા હું.

સુરએ શુરા રૂક ૨ આયત ૧૦

૨૯૧ લોગો, ખુદાએ તઆલાને તુમહારે લિયે દીનકા વોહી રસ્તા મુકરર કિયા હય નિસપર ચલનેકા ઉસને હજરત મુહકો હુકમ દીયાથા. ઓર અય મોહમ્મદ જો વહી હમને તુમહારે પાસ લેજી ઓર જો હમને ઇબ્રાહીમ ઓર મુસા ઓર ઇસા અલય હીસસલામકો હુકમ દિયાથા યેહ હય કે તુમ (ઇસી) દીનકો કાઇમ રખના ઓર ઉસ્મેં તદ્દરકા ન ડાલના (અય પયગમ્બર) નિસ દીનકી તરફ તુમ મુશરિકોંકો ખુલાતે હો વોહ ઉનપર બહોતહી શાક ગુજરતા હય અદલાહ નિસ્કો ચાહતા હય ઇખ્તેખાગ કરકે અપની તરફ ખેંચ ખુલાતા હય ઓર જો ઉસમેં રૂબુઅ કરતે હય ઉન્કો અપને તક પહોંચનેકા સીધા રસ્તા ખતા દેતા હય. ઓર આહલે કિતાબ સમજનેકે ખાઅદ અપની ખાહમી જિદ્દસે જુદા જુદા હો ગએ હય ઓર અય મોહમ્મદ અગર તુમહારે પરવરદિગારકી તરફસે એક વકતે મુઅયઅનકા વાઅદા પેહલે નહો ચુકા હોતા (કે લોગોંકો કિયામત તક્કી મોહલત હય) તો (ઉન્કે ઇખ્તેલાફતકા) ફેસલા કબીકા કર દિયા ગયા હોતા, ઓર જો લોગ અગલોંકે ખાઅદ કિતાબે ઇલાહીકે વારસ હુવે વોહ બેશક ઉસ દીન (અસલી) કી તરફસે નિહાયત શક

રખતે હ'ય તો અય પયગમ્બર તુમ તો ઉન લોગોંકો ઇસી અસ્લી દીનકી તરફ ખુલ્લતે રહો. ઐર ખુદબી જયસા કે તુમ્કો હુકમ દયા ગયા હ'ય ઉસપર કામ્મ રહો. ઐર ઇન (યહુદો નસારા) કી આહેશાતકી પયરવી ન કરો. ઐર ઉન્સે સાફ કેહદો કે કિતાબકી ફિસ્મ મેસે જો કુછ ખુદાને નાઝિલ ક્રિયા હ'ય મં'ય ઉસપર ઇમાન લાયા હું. ઐર મુઝકો ખુદકે હાસે હુકમ દયા ગયા હ'ય કે તુમ્હારે દરમિયાનમે તુમ્હારે ઇખ્તલાફાતકા ફયસલા ઇન્સાફસે કરે, અલ્લાહ હમારાબી રખ હ'ય ઐર તુમ્હારાબી હમારે લિયે હમારે આઅમાલ હ'ય ઐર તુમ્હારે લિયે તુમ્હારે આઅમાલ. અલ્લાહી (કિયામતકે દિન) હમ્કો ઐર તુમ્કો એક જગાહ જમાઅ કરેગા ઐર ઉસીકી તરફ સબકો લોટ કર જના હ'ય.

અહાદીસ.

અબુ હુરયરા અદખુલ મુફરદ.

૨૯૨ રસૂલે અકરમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે પીર ઐર જુમેઅરાતકો જન્મતકે દરવાઝે ખોલ દિએ જાતે હ'ય ઐર હંર ઉસ શખસકે ગુનાહ મઆફ ક્રિયે જાતે હ'ય જિસને શિક ન ક્રિયા હો. સિવાય ઉસ શખસકે જિસ્કી ઉસ્કે (કિસી મુસલમાન) બાધસે અદાવત હો. કહા જાએગા કે ઇન દોનોંકો ફરેહતેદો જખતક કે વોહ આપસમેં સુલ્હ ન કરેલે.^૧

અદખુલ મુફરદ.

૨૯૩ નખીયે અકરમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે તીન ખાતેં હ'ય જિનમેં વોહ નહોં અલ્લાહ તઆલા અગર ચાહે ઉન્કે ગુનાહ મઆફ કરેગા જો મોતકે વકત મુશરિક નહો, ઐર જાફૂર નહો, ઐર અપને બાધસે દિલમેં કીના ન રખતા હો.

સાલમ ખીન અબ્બુલ્લા અદખુલ મુફરદ.

૨૯૪ ઉમર અપને બેટાંસે ફરમાયા કરતે થે કે સુખ્હ હોતેહી તુમ અલગ અલગ હો જાયા કરો, એક ઘરમેં જમઅ ન હો, મુઝકો ખોફ હ'ય કે તુમ કલ્એ કરાખત ન કરને લગો. યા તુમ્હારે દરમિયાન ફસાદ નહો જાએ-

^૧ યાની જખતક વોહ દોનોં આપસમેં સુલ્હ ન કરે કિસીકે ગુનાહ મઆફ ન હોંગે (સુતરજમ)

અરફળ મિશકાત.

૨૯૫ અરફળ કેહતે હંય કે મંયને રસુલુલ્લાહ સલ્અમકો ફરમાતે હુવે સુના કે જખ તુમ કિસી શખ્સપર ઇત્તેશક કરલો ઓર કોઇ શખ્સ તુમને નાઇતેફાકી પેદા કરના ચાહે યા તુમહારી જમાઅતકો મુતશરરિક કરના ચાહે તો ઉસ્કો કલ કર દો.

અરફળ મિશકાત.

૨૯૬ અરફળ કેહતે હંય કે મંયને રસુલુલ્લાહ સલ્અમકે સુના હય કે અનકગીઅ શરો ફસાદાત હોંગે પસ જો શખ્સ કે ઇસ ઉમ્મતમે તફરકા પેદા કરના ચાહે ઉસ વક્ત જખકે તમામ કોમ મુતદિક હો ચુદી હો, ઉસ્દી તલવારસે ખખર લો ખાહ વોહ કોઇ હો.

અખુ ઐયુખ તિરમિલ.

૨૯૭ મંયને સુના હય કે રસુલુલ્લાહ સલ્અમ ફરમાતે યે કે જો શખ્સ માંમે ઓર ઉસ્કી ઓલાદમે તફરકા ડાલેગા ખુદાએ તઆલા કિયામતકે દીન ઉસ્મે ઓર ઉસ્કે આહબાખમે જુદાઇ ડાલેગા.

અખદુલ્લાહ ખુખારી.

૨૯૮ અખદુલ્લાહસે મરવી હય કે મંયને એક શખ્સકો એક આયત પડતે હુવે સુના કે મંયને રસુલુલ્લાહ સલ્અમકે દુસરી તરાહ સુના થા, મંય ઉસ્કા હાથ પકડ કર રસુલુલ્લાહ સલ્અમકે પાસ લે ગયા (ઓર હાલ અર્જ કિયા) આપને ફરમાયા તુમ દોનોં ઠીક કેહતે હો શોઅબા કેહતે હંય મેરા જુમાન હય કે વોહ અલ્ફાજ ચેહ યે કે તુમ આપસમે ઇખ્તલાફ ન કરો તુમસે પેહલે લોગોંને ઇખ્તલાફ કિયા થા વોહ હલાક હો ગએ.^૧

૧. અખલી મુસલમાનોંકો સમગ્ર લેના ચાહિએ કે મુસલમાનોંકી ખરતી ઓર તનજજુલ ઇખ્તલાફ ઓર નાઇતેફાકી વળસે હય.

પાણ્ડુતતકવા.

મુરઝે હુજોરાત રૂકુ ૨ આયત ૧૩

૨૯૯ અથ લોગો દમને તુમ સખકો એક મર્દ (આદમ) ઓર એક ઓરાત (હવ્વા) સે પેદા ક્રિયા ઓર ફિર તુમ્હારે ગિરોહ ઓર કુમ્પે પેદા ક્રિયે તાકે તુમ એક દ્વસરેકો શનાખત કર સકો, વરન અલ્લાહકે નજદીક તુમમેં બડા શરીફ વોહી હય ને તુમમેં સમસે જિયાદા પરહેજગાર હો, ખેશક અલ્લાહ તઆલા ખુશ આગાહ ઓર ખખરદાર હય.

અબી હુરયરા મિશકાત

૩૦૦ રસૂલુલ્લાહ સલ્વલ્લાહો અલયહે વસલ્વલમસે સવાલ ક્રિયા ગયા કે કેન શખ્સ સખ આદમિયોસે જયાદા મુઅનજજન હય આપને શરમાયા કે અલ્લાહકે નજદીક સખમેં મુઅનજજન વ ખુશુર્ગ વોહ હય ને સખસે જિયાદા પરહેજગાર હો, લોગોંને કહા હમ ચેહ દરયાશત નહીં કરતે થે, આપને શરમાયા કે સખ લોગોંસે મુઅનજજન યુસુફ (અ.) હં'ય. ને ખુદ નખી હં'ય ઓર નખીયુલ્લાકે ફરજંદ ઇખ્તે નખીયુલ્લાહ ઇખ્તે ખલીલુલ્લાહકે હં'ય, લોગોંને અર્જ ક્રિયાકે હમારા સવાલ ચેહ નહીં થા આપને શરમાયા કે કયા કયાઇલે અરખસે પૂછતે હો? ઉન્હોંને કહા હાં, આપને શરમાયા કે ને લોગ જાહિલીઅત કે જમાનેમેં અચ્છે થે, વોહી ઇસલામમેંલી અચ્છે હં'ય અગર વોહ સમજદાર હોં.

પાણ્ડુ તકફીરિલ મુસલિમ

મુરઝે નિસા, રૂકુ ૧૨ આયત ૯૪.

૩૦૧ અથ મુસલમાનો જખ તુમ ખુદાકી રાહમેં લડનેકે લિયે કહી

૧ તમામ મુસલમાનોકો ઉમુમન ઓર આલમાએ કિરામકો ખુસસન ઇસ બાબ પર નિહાયત ગોર કરના ચાહિયે કે ઇસસે કિસી મુસલમાનકો કાફિર કેહેનેકી કિસ કહર મુમાનેઅત નિકલતી હય ને લોગ જરા જરાસે ઇખ્તેલાફી મસાઇલ પર હન

જાઓ તો જિન લોગોં પર ચડ કર જાઓ ઉન્કા હાલ ખૂબ તાહકીક કર લિયા કરો ઓર જો શખ્સ ઇજ્જારે ઇસલામકે લિયે તુમ્હે સલામુન અલયક કરે ઉસસે યેહ ન કહેા કે તુ મુસલમાન નહીં હય, ઓર ઇસ કેહનેસે તુમ્હારા મકસદ હો જીંદગી યે દુન્યાકા સાળે સામાન (તારે ઉસ્કો દુશ્મન ઠેરા કર લૂટ લેા) તો અયસી લૂટ પર કયા ગિરતે હો, અલ્લાહકે પાસ તુમ્હારે લિયે બહોત ગનીમતે હંય (તૈયાર મવજુદ) પહેલે તુમખી અયસે ખુલકર ઇજ્જારે ઇસલામ કરતે હુવે ડરતે યે ફિર અલ્લાહ તઆલાને તુમપર અપના ફજલ કયા કે (ખુલ્લમ ખુલ્લા ઇજ્જારે ઇસલામ કરને લગે.) તો (દુસરે નવ મુસલમેઓં કમજોરી પર નજર દરકે લડનેસે પેહલે તાહકીક કર લિયા કરો) જો કુછબી તુમ કર રહે હો અલ્લાહ તઆલા ઉસસે બાખબર હય.

લોગોંકી તકફીર કરતે હંય જો ખુદાકો વાહદહુ લાશરીક ઓર હજરત મોહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્વલ્લાહો અલયહે વસલ્લમકો નખીયે બરહક ઓર કુરઆને શરીફકો કલામે ઈલાહી સમજતે હંય ઉન્કો ઇસ પરબી ગોર કરના જુરર હય કે રસૂલે અકરમ સલ્વલ્લાહો અલયહે વસલ્લમકી હયાતે પાકમે બહોત લોગ અયસે થે જો દિલમે કુફરકે ખિયાલાત રખતેથે ઓર જાહિરમે ખાહ ખોફકી વજહસે યા ગનીમતકી તમાઅસે યા બાઅજ ઇસતેજહકી રાહસે અપનેકા મુસલમાન જાહિર કરતેથે જિન્કો કલામે ઇલાહીમે સુનાફેઝીનસે તાઅબીર કિયા ગયા હય બા જુલુદ ઇસ્કે કે આયત શરેહ જાન્કે હકમે ઈશારા કરતી હયઓર વહી વ ઈલ્હામે કરફ ઓર ફરાસતે તખ્ધ વગયરાસે જનાબ રિસાલત મઆબકો નીજ સાદિક મુસલમાનોંકા ઉન્કેકાફિર ઓર મુનાફિક હોનેમે કિસી કિસ્મકા શુબાહ નહીં થા મગર જનાબ રિસાલત મઆબ વ સહાબએ કિરામને દબી ઉન લોગોંમેસે કિસીકો સાફ તોર પર નામ લેકર યેહ નહીં ફરમાયા કે તુ કાફિર હય પસ અયસી હાલતમે હમારે મુકદ્દસોં જુલુગ આલમકો જબ વોહ કિસી મુસલમાનકે લિયે કુફરકા ફતવા લિખા કરે ઇસ આયતે પાક ઓર ઈન અહાદીસે રસૂલ પર એક નજર ડાલના ચાહિયે ઓર યેહબી મદેનજર રખના ચાહિયે કે ઉન્કો યેહ હક કિસ તરાહ હાસિલ હુવા હય કે ખિલાફે આહકામે રખ્યાની વખિલાફ મન્શાએ મહબુએ સુખ્હાની કિસી શખ્સકો ઉસ્કે આહલો અથાલ, ખયશો અકારિબ, ઓર કોમો બિરાહરીસે ખારિજ કરસકે ઓર નીજ યેહ અમ્મબી પેશે નજર રખના ચાહિયે કે એક પુરજે કાગજ પર કિસીકો કાફિર લિખ દેનેસે ઉસ શખ્સકો જિસકે હકમે વોહ ફતવએ કુર્ લિખતે હય કયા મજરૂત પહોંચ સક્તી હય અલબતા ઇસ કિસ્મકે ફત્વોસે ગયર અકવામકી નજરોમે ઇસલામ ઓર આહલે ઇસલામકી બેતવકીરી જિયાદા હોતી હય ઓર હંસનેકા મોકા મિલતા હય બલકે ઇસ મુઆમલેકો સિફ ખુદા પર છાડ દેના જિયાદા બેહતર હય. (મુતરજમ)

અખીજર મિશકાત.

૩૦૨ અખીજર (૨૦) કેહતે હંય કે મંયને રસલે અકરમ સલ્લલ્લાહો. અલયહે વસલ્લમકો ફરમાતે હુવે સુના કે જો શખસ કિસી ફૂસરે આદમીકો ફાસિક યા ફાજિર હોનેકી યા કાફિર હોનેકી તોહમત લગાએ અગર વોહ શખસ અયસા નહી તો વોહ કલેમાત કેહને વાલે પર લોટ જાતે હય યાની વોહ કાફિર યા ફાસિક ફાજિરકા મિસ્દાક હો જાતા હય.

અખીજર અદખુલ મુફરદ.

૩૦૩ અખીજર (૨૦) કેહતે હંય કે મંયને નખીયે અકરમ સલ્લલ્લાહો. અલયહે વ સલ્લમસે સુનાહય કે આપ ફરમાતે થે કે જો શખસ દાનિસ્તા અપને બાપકે સિવા ફૂસરેકા બેટા હોનેકા દાઅવા કરે વોહ કાફિર હય, ઓર જો ઉસ કોમમે હોનેકા દાઅવા કરે જસમે વોહ નહી હય તો ઉસકો અપના દીકાના દોજખમે તલાશ કરના ચાહિએ ઓર જો કિસી શખસકો કાફિર યા અલ્લાહકા દુસ્મન કેહકર ખુલાતા હય ઓર વોહ અયસા નહી હય તો ચેહ કેહના ઉસીપર લોટ જાતા હય. યાઅની કેહનેવાલા દુસ્મને ઇલાહી યા કાફિર ઠેર જાતા હય.

અખદુલ્લાહ અદખુલ મુફરદ.

૩૦૪ હરદો મુસલમાનોકે દરમિયાન અલ્લાહકી તરફસે એક હિજબ હય જખ એક મુસલમાન ફૂસરેકો કોઈ ફાહશ યા ખુરી ખાત કેહતા હય ગોયા વોહ હિજબે ઇલાહીકો ચાક કરતા હય ઓર જખ એક મુસલમાન ફૂસરે મુસલમાનકો કાફિર કેહતો ઉન દોનોમેસે એક જુરર કાફિર હો જાતા હય યાઅની અગર વોહ શખસ કાફિર નહિ હય તો કેહને વાલા કાફિર હો જાતા હય.

અખદુલ્લાહ ઇખને ઉમર (૨૦) મિશકાત.

૩૦૫ રસલે અકરમ સલ્લલ્લાહો. અલયહે વસલ્લમને ફરમાયાકે જો શખસ અપને બાધ મુસલમાનકો કાફિર કેહે ઉન્મેસે એક જુરર કાફિર હો જાતા હય.

અખદુલ્લાહ અદખુલ મુફરદ.

૩૦૬ રસલે અકરમ સલ્લલ્લાહો. અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે જખ કોઈ શખસ ફૂસરેકો કાફિર કેહતા હય તો ઉન્મેસે એક જુરર કાફિર કેહા

ગયા હય અગર વોહ હકીકતમેંલી અયસાહી હય તો ઉસને સય કહા ઝોર
અગર અયસા નહીં હય તો યેહ કુદર ખેશક કેહને વાલે પર આમદ હોગા.

આખીજર (૨૦) મિશકત.

૩૦૭ રસૂલે અકરમ સદ્સલાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે જો
શખ્સ કિસીકો કાફિર યા અદુ અસ્લાહ કેહ કર ખુલાએ ઝોર વોહ અયસા
નહીં હય તો યેહ કુદર કેહને વાલેપર રજુઅ કરેગા.

સાખિત ઇખને હુહાક (૨૦) ખુખારી.

૩૦૮ રસૂલે અકરમ સદ્સલાહો અલયહે વ સલ્લમને ફરમાયાકે જો
શખ્સ મજહબે ઇસ્લામકે સિવા ઝોર દુસરે મજહબકી કસમ ખાતા હય તો
વોહ વયસાહી હો જતા હય ઝોર ઇન્સાનપર અયસી નજરકા પૂરા કરના
લાઝમ નહીં હય જો ઉસ્કી મિલક ઝોર કુદરતસે ખાહર હો, જો શખ્સ કિસી
ચીજસે ખુદકુશી કરતા હય કિયામવકો ઉસી ચીજસે ઉસ્કો અજબ દિયા
જાએગા ઝોર જો કિસી મુસલમાનપર લાઅનત કરતા હય તો વોહ ઉસ્કે
કલકે ખરાબર હય ઝોર જો કિસી મુસલમાનકી તકશીર કરે તો વોહજી
ઉસ્કે કલકે મસાવી હય.

અખદુદસાહ ઇખને ઉમર (૨૦) ખુખારી.

૩૦૯ રસૂલુલ્લાહ સદ્અમને ફરમાયા કે જો શખ્સ અપને ભાઈ મુસલ-
માનકો કાફિર કહે તો ઉન દોનોમેંસે એક જુરર કાફિર હો જતા હય.

ખાખુત તકલીફ માલા યતાક.

મુરઝે ખકર રૂકુ ૪૦ આયત ૨૮૬.

૩૧૦ ખુદા તઆલા કિસી શખ્સપર ખોઝ નહીં ડાલતા મગર ઉસી
કદર જુસ્કે ઉહાનેકી ઉસ્કો તાકત હો. જુસને અચ્છે કામ કિયે તો ઉનકા નફા-
અલી કિસીકે લિયે હય, જુસને ખુરેકામ કિયે (ઉન્કા વખાલબી) ઉસીપર. અય હમારે
પરવરદિગાર અગર હમ ભૂલ જાએં યા ચુક જાએં તો હમકો (ઉસ્કે વખાલમેં)

ન પકડ, ઓર અય હમારે પરવરદિગાર જે લોગ હમસે પેહલે હો ગુજરે હંય જસ તરાહ ઉતપર તુને (ઉન્કે ગુનાહોંકી પાદશમેં આહકામે સખતકા) બાર ડાલા થા વયસા બાર હમપર ન ડાલ, ઓર અય હમારે પરવરદિગાર ઇતના બોઝ જસકે (હુતાનેકી) હમમેં તાકત નહીં હમસે ન ઉઠવા, ઓર હમારે કુસ્રોંસે દર ગુજર કર, ઓર હમારે ગુનાહોંકો મગ્યાઈ કર, ઓર હમપર રહમ ફરમા, તુહી હમારા હામીયો મદદગાર હય, તુ ઉત લોગોંકે મુકાબલેમેં જે કાશિર હંય હમારી મદદ કર.

સુરએ આઅરાફે રૂકુ ૫ આયત ૪૨.

૩૧૧ ઓર જે લોગ ઇમાન લાએ ઓર ઉન્હોંને અચ્છે કામબી કિયે ઓર હમ તો કિસીપર ઉસ્કી તાકતસે જુલાદા બોઝ ડાલાબી નહીં કરતે યહી લોગ જન્મતી હોગે કે ઉરમેં હમેશા હમેશા રહેંગે.

સુરએ માઅમેતુન રૂકુ ૧૪ આયત ૬૧.

૩૧૨ ઓર હમ કિસી શખ્સકી તાકતસે બહુર ઉતપર બોઝ નહીં ડાલતે ઓર હમારે પાસ [લોગોંકે આઅમાલકા] રજીસ્ટર હય જે હરએકકા [હાલ] દીક બતાતા હય ઓર લોગ ઉસસે ઇતમિનાન રખેંગે કે કિસી તરાહ ઉન્કી હકતશી ન હોગી.

બાબુત્તમા દોહ.

અહાદીસ.

ઉમર મિશકાત.

૩૧૩ નખીયે અકરમ સલ્અમને ફરમાયાકે હદ્સે [જુલાદા મેરી તાઅ-રીફ ન કરો જયસે ઇસાઇયોંને ઇબ્નો મરયમકી તાઅરીફમેં મુઆલગા કિયા હય મંય સિફ અલ્લાહકા બંદા ઓર રસૂલહું.

અમદુર રહેમાન બિન અબુબક્ર અદબુલ મુફરદ.

૩૧૪ રસૂલુલ્લાહ સલ્અમકે સામને એક શખ્સકા નિકે હુવા દૂસરેને ઉસ્કી ખૂબ તાઅરીફ કી આપને ફરમાયા કે અફસોસ તુને અપને ચારકી

ગરદન કાઢદી ઓર બાર બાર ઉસ્કો ફરમાતેયે કે અગર તુમમેંસે કોઇ કિસીકી તાઅરીફી કરે તો યેહ કહે મંય અયસા ખિયાલ કરતાહું અગર વોહ ઉસ્કો અયસાહી સમજતા હય ઓર અલ્લાહ ઉસ્કો ખૂબ સમજતા હય ઓર ખુદાસે જિયાદા કિસીકી તાઅરીફ ન કરે.

અળી મુસા અદખુલ મુદ્દરદ.

૩૧૫ રસૂલે અક્રમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમને એક શખસકો મુઆલગેસે દૂસરેકી તાઅરીફ કરતે હુવે સુના 'તો ફરમાયાકે તુમને ઉસ્કો હલા-કતમે' ડાલદિયા યા ઉસ્કી કબર તોડદી.

અસવદ ખિન સરીઅ અદખુલ મુદ્દરદ.

૩૧૬ અસવદ ઇબ્ને સરીઅ કેહતે હંય કે મંય રસૂલુલ્લાહકી ખિદમતમે હાજિર હુવા ઓર અર્જ કિયા કે મંયને અલ્લાહ તઆલાકી હમ્દ સિખી ઓર આં જનાબકી નાઅતબી. આપને ફરમાયા કે તેરા રખ તાઅરીફકો પસંદ કરતા હય ઓર મંયને અશઆર પડને શુરૂઅ કિયે કે એક શખસ દરાજ કામતને જિસ્કી પેશાનીકે બાલ હો હુવેયે આનેકી ઇબ્નજત તલબકી, અબીયે અક્રમ (સ.)ને મુઝસે ફરમાયા ખામોશ હો જાઓ, વોહ શખસ થોડી દેર બાતેં કરકે ચલા ગયા મંયને ફિર પડના શુરૂ કિયા વોહી ફિર આયા ઓર રસૂલુલ્લાહ- (સ.)ને મુઝકો ખામોશ કરદિયા, દો તીન મરતબા અયસાહી હુવા મંયને અર્જ કિયા યા રસૂલુલ્લાહ (સ.) યેહ કોન શખસ હય જુસ્કે લિયે આપને મુઝે ચુપ કર દિયાથા આપને ફરમાયા કે યેહ શખસ ઝુટકો પસંદ નહીં કરતા.

અળી મુઅમ્મર, અદખુલ મુદ્દરદ.

૩૧૭ અળી મુઅમ્મર (૨૦) કેહતે હંય કે એક શખસ ઉમરામેંસે કિસીકી તાઅરીફ કરતા થા કે મિકદાદને ઉસ્કે મોંહ પર ખાક ફેંકની શુરૂઅકી ઓર કહા કે રસૂલુલ્લાહને હમ્કો હુકમ દિયા હય કે તાઅરીફ કરનેવાલોંકે મોંહ પર ખાક ડાલા કરો.

અતા ઇબ્ને રિયાહ.

૩૧૮ એક શખસ ઇબ્ને ઉમરકે સામને કિસીકી તાઅરીફ કરને લગા ઉન્હેંને ઉસ્કે મોંકી તરફ ખાક ફેંકની શુરૂઅકી ઓર કહા કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે જબ તુમ મદહ કરનેવાલોંકો દેખો તો ઉન્કે મોં પર ખાક ડાલો.

બાબુત્તમુબુલે.

સુરખે નાહલ, રૂક ૧૦

૩૧૯ ઓર ખુદાહીને તુમમે'સે બાઅજકો બાઅજ પર રોજમે' બરતરી (યાઅની જિયાદ રોજ) દી હય તો જિન્કો જિયાદ રોજ દી ગમ્મ હય (વોહ) અપની રોજ લુટાકર અપને જેર દસ્તોં (યાઅની નોકરોં ગુલામોંકો) નહીં દે દિયા કરતે કે રોજમે' ધન (સબકા) હિસ્સા બરાબર હો તો ક્રિયા ચેહ લોગ ખુદાકી નેઅમતોંકે સુન્કર હંય. ઓર તુમહીમે'સે ખુદાને તુમ્હારે લિયે (તુમ્હારી) બીબીયોંકો પેદા ક્રિયા ઓર ઈસી તરાહ તુમ્હારી બીબિયોંસે તુમ્હારે લિયે બેટોં ઓર પોતોંકો પેદા ક્રિયા ઓર તુમ્કો અઅઠી (અઅઠી) ચીજેં ખાનેકો દી તો કયા [ચેહ લોગ બિલકુલ] જૂટે [માઅખૂદોંકે સુન્ધમ હોનેકા] યકીન કરતે હંય ઓર અલ્લાહકી નેઅમતોંકી નાશુકરી કરતે હંય [હાલાકે વાકેઅમે' સુન્ધમ વોહી હય] ઓર ખુદાકે સિવા ઉન (માઅખૂદોં) કી પરસતિશ કરતે હંય જે આસ્માનો જમીનસે ઉનકો રીઝક દેનેકા કુછબી ઇખતિયાર નહીં રખતે, ઓર ન [અમ્મસે ઇખતિયાર પર] દસ્તરસ પા સકતે હય, તો દુન્યા કે બાદશાહોંકે ક્રિયાસ પર ખુદા કે લિયે મિસાલે તસનીફ ન કરો [ઠીક મિસાલકા દેના] અલ્લાહકો માઅલૂમ હય ઓર તુમ્કો માઅલૂમ નહીં, એક મિસાલ ખુદાએ તઆલા બયાન કરમાતા હય કે એક ગુલામ હય દૂસરેકી મિલક જે કિસી ખાતકા ઇખતિયાર નહીં રખતા, ઓર એક [દૂસરા] શખસ હય [ખુદ સુખતાર] જિસ્કો હમને અપને પાસસે અઅઠી [માઅલૂલ] રોજ દે રખી હય ઉસ્મેં ચુપ ચુપાતે ઓરે ખુલે [ખજાને જિસતરાહ ચાહતા હય] ખર્ચ કરતા હય, તો ક્રિયા [અયસે દો શખસ] બરાબર હો સકતે હંય [ચેહ મિસાલ સુન્કર સુશરેકીન જુરૂર બોલ ઉઠેંગે કે નહીં બરાબર હો સકતે તો અય પગઅર તુમ ઉન્સે કહો] અલ હમ્દો લિલ્લાહ, મગર ઉન લોગોંકા હાલ ચેહ હય કે ઉન્મે' બોહતેરે નહીં સમજતે, ઓર ખુદા (એક દૂસરીકા) મિસાલ દેતા હય કે દો આદમી [હંય] એક ગૂંગા [ઓર ગૂંગા હોનેકે અલાવા પરાયા ગુલામ કે ખુદ] કુછ નહીં કર સકતા ઓર [ગૂંગે હોનેકી વળહસે] વોહ અપને આકાફા બારે ખાતિરબી હય કે જહાં કહીં ઉસ્કો બેજે ઉસસે કુછબી ઠીક નહીં બનઆતા, કયા અયસા ગુલામ ઓર વોહ શખસ [દોનોં] બરાબર

હો સકતે હંચ જો [લોગોંકો] હદે એઅતેદાલ પર કાષ્ઠમ રેહનેકો કેહતા હય ઓર ખુદબી [એઅતેદાલ યાઅની ઇન્સાફકે] સીધે રસ્તે પર કાષ્ઠમ હય. અબી હુરયરા મિશકાત.

૩૨૦ રસૂલે અકરમ સલ્વલ્લાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે ગિના યાઅની તમબુલ કસરતે માલસે નહીં બલકે ગિના દિલકે ગની હોનેસે હય. સઅદ મિશકાત.

૩૨૧ રસૂલે અકરમ સલ્વલ્લાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે અલ્લાહે તઆલા અપને માલદાર મુતકી, મેહરબાની કરનેવાલે બદેસે મહબ્બત રખતા હય.

નાફે ણિન અબ્દુલ હારિસ, અદબુલ મુફરદ.

૩૨૨ રસૂલે અકરમ સલ્વલ્લાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે થેહ આ-દમીકી ખુશ નસીબી હય કે ઉસકે પાસ મકાન વસીઅ હો ઓર પડોસી નેક બખતહો, ઓર સવારી ઉમ્દા હો.

અનસ કન્જુલ આઅમાલ.

૩૨૩ તુમમેં બેહતર વોહ હય જો દુન્યાકી વળહસે અપને દીનકો ન છોડે ઓર ન દુન્યાકો આખેરતકી વળહસે ઓર લોગોંકે જિન્મે બાર નહો. યાઅની અપને ઇખિરાબતકા બાર લોગોં પર ન ડાલે.

ઇખને મસઉદ કન્જુલ આઅમાલ.

૩૨૪ શાકા મેરે અરકાબકે લિયે બાઇસે ખુશ નશીબી હય ઓર આ-યંદા જમાનેમેં માલદારી મોઅમિન કે લિયે ખુશ નસીબી હય.

બખિર કન્જુલ આઅમાલ.

૩૨૫ માલ સખસે જિયાદા પરહેજગારીકા મદદગાર હય.

અનસ કન્જુલ આઅમાલ.

૩૨૬ ઉસ્મેં કુંછ ખૂબી નહીં હય જો માલસે મહબ્બત નહીં રખતા તાકે સિદ્દાએ રહેમ બખ લાએ, ઓર આમાનત અદા કરે, ઓર માલકે સખખ મખલૂકકા હાજતમંદ ન રહે.

બાબુતવાળેઅ.

સુરએ હુદ રૂકુ ૨ આયત ૨૩.

૩૨૭ જે લોગ ધિમાન લાએ ઓર [ધિમાનકે અલાવા ઉન્હોને] અએ કામલી કિયે ઓર અપને પરવરદિગારકે સાગને આનેજી કરતે રહે યહી લોગ જાતી હંય કે થેહ જાતમે હમેશા રહેગે.

સુરએ હુજર રૂકુ ૬ આયત ૮૮.

૩૨૮ ઓર મુસલમાનેસે [ગો કયસેહી ગરીબ હોં હમેશા] ઝુકકર મિલના.

સુરએ ખની ઇસામલ રૂકુ ૪ આયત ૪૭.

૩૨૯ ઓર જમીનમે અકડ કર ન ચલા કર કયોકે (ઇસ ધમાકે સાથ ચલનેસે) તુ જમીનકો તો નહીં શડ સકેગા ઓર ન [તનકર ચલનેસે પહાડોંકી લંબાઇકો પહોંચ સકેગા.

સુરએ ફુરકાન રૂકુ ૬ આયત ૬૩-૬૪.

૩૩૦ ઓર ખુદાએ રાહમાનકે [ખાસ] બંદે તો વોહ હંય જે જમીન પર ફરેતનીકે સાથ ચલેં ઓર જાળ જાહેલ ઉન્સે (જહાલતકી) ખાતેં કરને લગેં તો (ઉન્કો) સલામ કરેં [ઓર અલગ હો જાએ] ઓર જે રાતોંકો અપને પરવરદિગારકે આગે સિજદે કરેં ઓર [દસ્ત ખસ્તા] ખડે રહેં યાઅની નમાઝ પડેં.

સુરએ કસસ રૂકુ ૯ આયત ૮૪.

૩૩૧ (દુન્યાકી નેઅમતેં તો હર કસો નાકસકો મીલ જાતી હંય મગર) થેહ આખેરતકા ઘર હય જસકી (નેઅમતોં) કો હમને ઉન લોગોંકે લિયે (ખાસ) કર રખ્યા હય જે દુન્યામેં કિસી તરાહકી શેખી નહી ચાહતે ઓર ન ફસાદકે [ખાલાં હંય] ઓર અંજામ (બ ખયરતો) પરહેજગારોંહીકા હય.

અહાદીસ.

ઉમર મિશકાત.

૩૩૨ હકરત ઉમર:(૨૦)ને જાએ વો મિઅરપર થે ફરમાયા કે અબ લોગો તવાળેઅ ઇખતિયાર કરો કે મંયને રસૂએ અકરમ સલ્વાહો અલયહે વ

સત્ત્વમસે સુતા હય કે ફરમાતે થે જો શખ્સ ખાલેસન લિલ્લાહ તવાજો, ધખતિયાર કરતા હય ખુદાએ તઆલા ઉસ્કા દરજ્જા બલદ કરતા હય વોહ અપને ખિયાલમેં છોટા હોતા હય ઓર લોગોંકી નજરોંમેં બડા, ઓર જો તકબ્બુર કરતા હય લોગોંકી આંખોંમેં હકીર હોતા હય ઓર અપને આપકો બડા સમજતા હય યહાંતક કે વોહ લોગોંકી નજરોંમેં કલ્થો ખિન્જરસેલી જિયાદા જલીલ હો જતા હય.

અયાજ મિશકાત.

૩૩૩ રસૂલે અકરમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલાને મુઝકો વહી લેજી હય કે તુમ તવાજો યાઅની ફરોતની ધખતિયાર કરો કે કોઇ એક દૂસરે પર ફપ્પ ન કરે ઓર કોઇ કિસી પર જિયાદતી ન કરે.

હસન, મિશકાત.

૩૩૪ રસૂલે અકરમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે હસન માલસે હય ઓર યુન્નુર્ગો પરહેન્ગારીસે.

હખને આખખાસ, મિશકાત.

રસૂલે અકરમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમને ફરમાયા કે દો આંખેં અયસી હંય જિન્કો નારે જહન્નમ ન છુએગી એક વોહ આંખ હય જો અલ્લાહકે ખોદસે આંસુ બહાએ દૂસરી વોહ હય જો ખુદાકી રાહમેં નિગેહબાની કરે.

આહયાઉલ ઉલૂમ.

૩૩૬ રસૂલે અકરમ સલ્લમસે રિવાયત હય કે ખાલેસતીન લિલ્લાહ તવાજો, ધખતિયાર કરનેમેં ચેહલી દાખિલ હય કે મન્નલિસમેં સખસે હકીર જગા બયકુને પર રજમદ હો.

૩૩૭ રસૂલે અકરમ સલ્લમને ફરમાયા કે માલ સદકા દેનેસે કમ નહીં હોતા ઓર મઆફ કરનેસે આદમીકી ધજ્જતહી જિયાદાહ હોતી હય ઓર જો અલ્લાહકે વારતે તવાજો ધખતિયાર કરતા હય અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કા મરતબા બડહાતા હય.

આએશા, કન્નુલ આઅમાલ.

૩૩૮ અય આએશા (૨૦) તવાજો અ ધખતિયાર કર ઇસલિયે કે અલ્લાહ

તઆલા તવાળેઅ કરને વાલોસે ઉદ્ધત રખતા હય ઓર તકળ્પુર કરને વાલોસે અદાવત રખતા હય.

અખુ હુરયરા કન્નુલ આઅમાલ.

૩૩૯ જે ખાલેસનુંલિલાહ તવાળેઅ ઇખતિયાર કરે અદલાહ તઆલા ઉસ્કા દરબ ખડહા દેતા હય, ઓર જે મીયાના હરવી ઇખતીયાર કરે ઉસે ગની કર દેતા હય. ઓર જે અદલાહકા નિકે કરતા હય અદલાહ તઆલા ઉસે ઉદ્ધત રખતા હય. ૧

ઈખને અમાસ કન્નુલ આઅમાલ.

૩૪૦ અપને ભાઇ મુસલમાનકા ઝુટા પીના તવાળેઅમે દાખિલ હય, જે અપને ભાઇકા ઝુટા પીતા હય સિત્તર દરબ ખરતરી ઉસ્કો દીખતી હય ઓર સિત્તર ખતાએ ઉસ્કી મઆશ કી જતી હય ઓર સિત્તર બલાઈયાં ઉસ્કે લિયે લિખ દી જતી હય.

ખાખુતતવકકુલ.

મુરઅે આલે ઇઆન રૂકુ ૧૭ આયત ૧૨૨.

૩૪૧ ચેહ ઉસી વકતકા વાકેઆ હય કે તુમમેસે દો ગિરોહોંને હિમ્મત હાર દેની ચાહી, મગર (સંબલ ગએ કયોકે) અદલાહ ઉન્કી મદદ પર થા, ઓર મુસલમાનોકો ચાહિએ કે અદલાહી પર ભરોસા રખેં.

મુરઅે આલે ઇઆન રૂકુ ૧૭ આયત ૧૫૯, ૧૬૦.

૩૪૨ તો તુમ અપની જિબિલી આદત કયોં છોડો ઇસ જંગ ઓહોદકે મઆમેલેમેંબી ઉન્કે કુસૂર મઆફ કરો ઓર [ખુદાસેબી] ઉન્કે ગુનાહોંકી મગફરત ચાહો ઓર મઆમેલાત (સુહો જંગ) મેં (બદસ્તૂરે સાબિક) ઉન્કો શરીકે મશવેરા કરલિયા કરો ફિર (મશવરેકે બાઅદ) તુમહારે દિલમેં એક ખાત હન જાએગી, તો (ખેતઅમ્મુલ કર ગુજરો મગર) ભરોસા

૧ મુસલમાનોકા ઇસ હદીસ પર જુરર અમલ કરના ઓર મિયાના રવી ઇખતિયાર કરના ઓર કુલુલ ખર્ચસે ખર્ચના ચાહિએ. (મુતરજમ.)

ખુદાહીપર રખના [મુસલમાનો] અગર ખુદા તુમહારી મદદપર હય તો શિર કોઠભી તુમપર ગાલિબ આનિવાલા નહીં, ઓર અગર વોહ તુમકો છોડ બેઠે તો ઉસ્કે [છોડે] પીછે [દૂસરા કોન] હય જે તુમહારી મદદકો ખડા હો, ઓર મુસલમાનોકો ચાહિયે કે અલ્લાહીપર ભરોસા રખે.

સુરએ તવબા રૂકુ ૭ આયત ૫૨.

૩૪૩ અય પયગમ્બર (તુમ ઇન લોગોંસે કેહ દો) કે જે કુછ ખુદા તઆલાને હમારે લિયે લિખ દિયા હય ઉસ્કે સિવા [કોઇ ઓર] મુસીબત તો હમકો પહોંચ સકતી નહીં વોહી હમારા કારસાજ હય, ઓર મુસલમાનોકો ચાહિયે કે યસ અલ્લાહીપર ભરોસા રખે.

સુરએ ઇબ્રાહીમ રૂકુ ૨ આયત ૧૨.

૩૪૪ ઓર હમારે લિયે કિયા [કિન્નર હો સકતા] હય કે અલ્લાહપર ભરોસા ન રખે હાલાંકે હમારે ચેહ તરીકે [જનપર હમ ચલ રહે હંય] ઉસીને હમકો ખતાએ, ઓર જયસી જયસી ઇજાએ તુમ હમકો પહોંચાતે રહે હો [અળતકભી હમને ઉનપર સખ કિયા ઓર આયંદાબી] હમ જુરર ઉનપર સખ કરતે રહેંગે, ઓર તવકકુલ કરનેવાલોકો ચાહિયે કે ખુદાહીપર તવકકુલ કરે.

સુરએ અન્કબુત રૂકુ ૬ આયત ૫૮-૬૦.

૩૪૫ ઓર જે લોગ ઇમાન લાએ ઓર ઉન્હોને નેક અમલભી કિયે ઉન્હો હમ બહિશતકે ખાલાખાતેમેં જગા દેંગે જનકે તલે નેકરેં બેહ રહી હોંગી [ઓર વોહ] ઉનમેં હમેશા [હમેશા] રહેંગે નેક અમલ કરનેવાલે જનહોને [દુન્યામે] સખ કિયા ઓર અપને પરવરદિગારપર ભરોસા રખતે હંય ઉન્હાભી (ક્યાહી અચ્છા) અખીર હય.

સુરએ તગાથુન આયત ૧૩.

૩૪૬ અલ્લાહહી હય સિવાય અલ્લાહકે કોઇ માઅયુદ નહીં, મુસલમાનોકો લાજિમ હય કે અલ્લાહહી પર ભરોસા રખે.

સુરએ તલાક આયત ૩.

૩૪૭ જે શખ્સ અલ્લાહપર ભરોસા રખેગા તો ખુદા ઉસ્કી મુશ્કેલાતકે હલ કરનેકો કાફી હય. બેશક જે ખુદાકો મન્જુર હોતા હય વોહ ઉસ્કો પૂરા કરકે રેહતા હય [ઓર] અલ્લાહને હર વીજકા અંદાજ ઠેરાહી રખ્યા હય.

અહાહિસ.

ધખને અખખાસ, મિશકાત.

૩૪૮ રસુલે અકરમ સલ્લલ્લાહો અલયહે વસહમને ફરમાયા કે મેરી ઉમ્મતકે સિતર હજાર આદમી એ હિસાબ મિલિયે જન્નતમે દાખિલ હોંગે ઓર ઉન્મે વોહ લોગ હોંગે જો ચોરી ન કરતે હોં ઓર શલ ન લેતે હોં ઓર અપને રખ પર બરોસા રખતે હોં.

ઉમર બિન ખતાબ, મિશકાત.

૩૪૯ હજરત ઉમર ૨૦ ફરમાતે હંય કે મેને રસુલુલ્લાહ સલ્લમસે સુના કે આપ ફરમાતે થે કે અગર તુમ અલ્લાહ તઆલા પર પૂરા બરોસા રખો તો ઇસ તરાહ તુમ્કો રોજ પહોંચાવે જયસે જાનવરોકો પહોંચાતા હય કે સુખકો બૂકે જાતે હંય શામકો પેટ ભરે આતે હંય.

ધખને અખખાસ, કન્જુલ આખમાલ.

૩૫૦ જિરકો થેહ ખાહિશ હોકે સખસે કવી હોજાવે ઉરકો લાજિમ હય કે અલ્લાહ પર બરોસા કરે.

આખિદ, કન્જ.

૩૫૧ સોચ સમજકે આખદ તવકકલ કરના નસીહત હય.

૧ ચા'ની જિસતરાહ જાનવર મુતવકકલન અલ્લાહ ચલે જાતે હંય ઓર જાનેકે વકત ઉન્કો થેહ નહીં મા'લૂમ હોતા કે ઉન્કો કહાંસે રોજ મિલેગી, મગર જખ વોહ ખુદા પર બરોસા કરકે તલાશમે મસરફ હોતે હંય તો ખુદા તઆલા ઉન્કો રિજક ઉન્કો પહોંચા દેતા હય, ઈસી તરાહ જો લોગ અલ્લાહ પર બરોસા કરકે અપની રોજ તલાશ કરતે હંય ઉન્કો રોજ કિરી ન કિસી જગાસે જુરર મિલ જાતી હય. ઈસ હદીસ શરીફસે તલાખીર કરને ઓર જિદો જહદ કરકે રોજ કમાનેકી નહીં નહીં નિશ્કતી બલકે થેહ તલાખીન હય કે કિસી હાકિમ, આદશાહ અમીર, ઓર જાહેદાદ વગેરા પર તકયા ન કરો બલકે અલ્લાહ તઆલા પર બરોસા રખો જિસ તરાહ વોહ જાનવરોકો ઉન્કે તલાશ કરને પર બિદુ કિસીકે એહસાનકે રોજ પહોંચાતા હય ઇસી તરાહ તુમ્કોબી બગયર કિસીકી મિન્નત ઓર એહસાનકે રોજ પહોંચાવેગા, ઓર કિસી ઇન્સાનકે મમનુનો મરફૂર બાનનેકી જુરરત ન હોગી.

(મુતરજમ)

બાપુત્વ તોહમતે વલ બોહતાન

મુરઝે નિસા રૂકુ ૧૬ આયત ૧૧

ઉપર ને શખસ કિસી ગુનાહ યા ખતાકા મુરતકિય હો ફિર વોહ અપને કુસરકો કિસી બેગુનાહ પર થોપ દે તો ઉસને બોહતાન ઓર ગુનાહ શરીહ (કા બોઝ અપની ગરદન પર) લાદા.

મુરઝે મુર રૂકુ ૩ આયત ૨૩-૨૪.

૩૫૩ ને લોગ પાક દામન ઓરતોં પર (જિનાકી) તોહમત લગાતે હંય ને બિચારીયાં અયસી બાતોંસે માહજ બેખખર [હંય ઓર] ઇમાન રખતી હંય [અયસે લોગ] દુન્યા ઓર આખેરત [દોનોં] મેં મલકેન હંય, ઓર [કિયામતકે દિન] ઉન્કો ખડા સખ્ત અઝાબ હોગા જખકે ઇનકે મુકાબલેમેં ઉન્કી જખાનેં ઓર ઉન્કે હાથ ઓર પાડેં ઉન્કે આઅમાલકી ગવાહી દેગે.

મુરઝે અહેઝાબ રૂકુ ૭ આયત ૫૮.

૩૫૪ ઓર ને લોગ મુસલમાન ઓરતોં ઓર મરદોકોં બે ઇસકે કે ઉનોંને કુસુર કીયા હો નાહકકી તોહમત લગાકર ઇઝા દેતે હંય તો વોહ જુઠ તોશાન ઓર સરાહ ગુનાહકા બોઝ અપની ગરદનપર લેતેં હંય

મુરઝે મુમતહિ રૂકુ ૨ આયત ૧૨

૩૫૫ અય પયગમ્બર, જખ તુમહારે પાસ મુસલમાન ઓરતેં આઝેં ઓર તુમસે ઇસપર બયઅત કરની ચાહેં કે કિસી ચીજકો અલ્લાહકા શરીક નહી ઠેરાઝેંગી ઓર ન ચોરી કરેંગી ઓર ન બદકારી કરેંગી ઓર ન દુખતર કુશી કરેંગી ઓર ન અપને હાથ પાઓંકે આગે કોઇ બોહતાન બનાકર ખડા કરેંગી ઓર ન નેક કામેંમેં જિન્કે કરનેકા તુમ હુકમ દો તુમહારી હુકમ અદ્દલી કરેંગી તો ઇસતરાહ પર તુમ ઉન્સે બયઅત લે લિયા કરો, ઓર ખુદાકી જનાબમેં ઉન્કી મગફિરતકી દુઆ કરો બેશક અલ્લાહ બખ્શને વાક્ષા મહેરબાન હય.

અખડુલ્લાહ અદખુલ મુકર્રદ.

૩૫૬ અખડુલ્લાહ ધખને ઉમર કેહતે હંય કે મંયને રસુલુલ્લાહકો કેહતે હુવે સુના કે જીન્કી સશારિશ ધજરાએ હુદ્દે ધલાહીમેં હામલ હો. યાઅની કિસી મુજરિમકી સશારિશ કરે તાકે વોહ સળએ સરખસે ખચ જાવે તો વોહ સશારિશ કરનેવાલા ખુદાએ તઆલાસે મુખાસેમત કરતા હય ઝોર જો શખ્સ દીદઓ દાનિસ્તા ખાતિલ યાઅની નાહક અમરપર ઝગડા કરતા હય વોહ ખુદાં તઆલાકે ગુસ્સેમેં મુખતલા રહેતા હય જખતક ઉસસે ખાજ ન આએ ઝોર જો શખ્સ કિસી મુસલમાનકે હકમેં અયસી ખાતેં કહે જો ઉસ્મેં નહીં હંય તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કો દોજખયોમેં જગા દેતા હય જખતક વોહ ઉસસે ખાજ ન આએ ઝોર ખચ હકીકી રિવાયતમેં હય કે જો અયસે તનાજોઆતમેં મદદ કરતા હય જીન્કે હક ઝોર ખાતિલ હોનેકા ઉસ્કો ધક્ક નહીં હય અલ્લાહકે ગજબમેં ગિરફતાર રહેતા હય જખતક ઉસસે ખાજ ન આએ.

ઉખાદા ખિન સાઅત મિશકાત.

૩૫૭ રસુલે અકરમ સલ્વાહો અલયહે વ સલ્લમને જખકે એક ગિરોહ સહાખાકા મવજૂદ થા ફરમાયા કે મુઝસે ઇસ શર્તપર ખચઅત કરો કે અલ્લાહકા શરીક કિસીકો ન કરોગે ઝોર ન જિના કરોગે ઝોર ન અખની ઝોલાદકો કતલ કરોગે ઝોર ન દીદઓ દાનિસ્તા કિસીપર છતોહામ લગાઓગે ઝોર ન નેક કામમેં મેરી નાફરમાની કરોગે પસ જો ઇસ આહદકો પુરા કરે ઉસ્કો ઉસ્કા અજર અલ્લાહ કે હાંસે મિલેગા ઝોર જો ધનિ ગુનાહોમેંસે કિસીમે મુખતલાહો ઝોર દુન્યાહીમેં ઉસ્કો સળ મિલ જાવે તો ઉસ્કા કફ્ફારા હો ગયા ઝોર જો મુખતલા હુવા ઝોર ખુદાને ઉસ્કી પરદા પોશીકી ઉસ્કા મુઆમેલા ખુદા તઆલાસે હય ખવાહ મઆફ કરે યા સળદે. ઝોર હમ સખને ઇસપર ખચઅતકી.

૩૫૮ રસુલે અકરમ સલ્વામને ફરમાયા હય કે સાત ચીજોં હલાક કરનેવાલી હય ઉનસે ખચતે રહો સહાખીને દરયાફત કિયા યા રસુલુલ્લાહ (સ.) વોહ કયા હંય આપને ફરમાયા કે ૧ અલ્લાહકા શરીક કિસીકો ખનાના ૨ ઝોર જાફૂ કરના ૩ ઝોર જિસ્કે કતલકો અલ્લાહ તઆલાને હરામ કર દિયા હય ઉસ્કો નાહક કતલ કરના ૪ ઝોર સુદ ખારી ૫ ઝોર યતીમકા માલ ખાના ૬ ઝોર કુફરાર કે મુકાબિલેમેં લડાઇસે ભાગના ૭ ઝોર મુસલમાન બોલો બાલી પાક દામન ઝોરતોંકો જિનાહકી તહોમત લગાના.

૩૫૯ ને શખ્સ કિસી મુસલમાન મઠ' યા મુસલમાન ઝોરત પર બોલતાન લગાએ યા ઉસ્કો અયસે ક્યુઅસે મનસુખ કરે ને ઉસ્મેં નહીં હય ખુદા તઆલા ક્રિયામતકે રોજ ઉસ્કો આગકે દીલે પર ખડા કરેઆ જખતક વોહ ઉસસે બાહર આએ ને ઉસ્કે હકમેં કહા યા.

બાબુલ જહદે વસ્સસઈ.

મુરઝે માદા રૂકુ ૬ આયાત ૩૯

૩૬૦ અય ઇમાનવાલો અલ્લાહ તઆલાસે હરતે રહો ઝોર ઉસતક પહોંચને કે જરીએ તલાશ કરતે રહો ઝોર અલ્લાહકી રાહમેં જાન લડાદો તાકે તુમ ફલાહ પાઓ.

મુરઝે અનઆમ રૂકુ ૬ આયાત ૧૩૨.

૩૬૧ ઝોર [જયસે જયસે] અમલ ક્રિયે હંય ઉન્હીં [અમલો] કી રસે [લોગોંકે] ફરજે હોંજે ઝોર ને કુછ લોગ દુન્યામેં કર રહે હંય તુમહારા પરવરદિગાર ઉસસે બેખબર નહીં.

મુરઝે હુજ, રૂકુ ૧૦ આયાત ૭૮.

૩૬૨ ઝોર અલ્લાહ [કી રાહ] મેં કોશિશ કરો જયસા કે ઉસ્કી રાહમેં કોશિશ કરનેકા હક હય, ઉસીને તુમકો દુન્યા કે લોગોંમેંસે ઇન્તે-ખાજ ફરમાયા ઝોર દીનકે બારે મેં તુમ પર કિસી તરાહકી સખતી નહીંકી તુમહારે લિયે વોહી દીન તજવીજ ક્રિયા ને તુમહારે બાપ ઇબ્રાહીમકા યા ઉસી ખુદા ને અગલી કિતાબોમેં પેહલેસે તુમહારા નામ મુસલમાન રખ્યા યાની ફરમાંબરદાર બદે ઝોર ઇસ કુર-આનમેં બી તાકે રસૂલ તુમહારે મુકાબિલેં ગવાહ હોં ઝોર તુમ દુસરે લોગોંકે મુકાબિલેમેં ગવાહ હો, તો નમાન્ને પડો ઝોર જકાત દો ઝોર અલ્લાહકી સહારા પકડો, વોહી તુમહારા કારસાજ હય, તુ કયાહી અબ્લા કારસાજ ઝોર કયાહી અબ્લા મદદગાર.

સુરએ જુમર રૂકુ ૭ આયત ૭૦

૩૬૩ એર હર શખ્સકો ઉસ્કે આઅમાલકી પૂરી જળ દી નવેગી
એર અદલાહ તઆલા ઉન્કે અજઆલસે ખૂમ વાકિફ હય.

સુરએ નજમ રૂકુ ૩ આયત ૩૩ સેં ૨૪

૩૬૪ અય પયગમ્બર ભલા તુમને ઉસ શખ્સ કે હાલ પર
બી નજર કી જિસને [તુમ્હારી નસીહતસે] રૂ ગરદાની કી એર થોડાસા
[રાહે ખુદમે] દે કર ફિર [પત્થરકી તરાહ] સખત હો ગયા, કયા
ઉસ્કે પાસ ઇલમ ગયમ્ હય કે ઉસ્કો અપના અન્ગમ : દિખાઈ દે રહા હય,
કયા ઉસ્કો ઉન [બાતોં] કી ખબર નહીં પહોંચી જે મૂસાકે સહીફાંમેં
લખખી હુક હંય, એર નીજ ઇબ્રાહીમ કે સહીફાંમેં જિન્હોને
અપની જિંદગીમેં બંદગીકા હક પૂરા પૂરા અદા ક્રિયા ઇન સહીફાંમેં
ચેહ લિખખા હય કે કોઈ શખ્સ દૂસરેકે શુનાહકા બેઝ અપની
ગરદન પર નહીં લેગા એર ચેહ કે ઇન્સાનકો ઉતનાહી મિલેગા જીતની ઉસને
કોંશિશકી એર ચેહ કે ઉસ્કી કોશિશ આગે ચલ કર ક્રિયામતકે દિન
દેખી નાએગી, ફિર ઉસ્કો પૂરા પૂરા બદલા મિલેગા એર ચેહ કે આખિરેકાર
સમકો ખુદા તક પહોંચના હય.

અહાદીસ.

સાલેહ, અહમ્મુલ મુકરરદ

૩૬૫ મંયને હજરત અલી કરમલ્લાહો વજહહુકો દેખા કે ઉન્હોને
એક દિરમકી ખજુરેં ખરીદી એર અપની ચાદરમેં ઉકા લિયા મંયને યા
કિસી એર શખ્સને અર્જ ક્રિયા કે યા અમીરૂલ મોઅમેનીન મંય આપકા
બેઝ ઉઠાણું ? અપને ફરમાવાકે નહીં અયાલદરપર હક હય કે વોહ અપના
બેઝ ખુદ ઉઠાએ. યાઅની અપના કામ ખુદ કરે.

નાફે, અહમ્મુલ મુકરરદ.

૩૬૬ નાફેઅને અહમ્મુલ ઇબને ઉમરકો સુના કે વોહ અપને ભાઈસે જે
બાગસે આ રહે થે દરયાફત કરતે થે કે ક્રિયા તુમ્હારે કારીગર કામ કરતેહય
ઉન્હોને કહા મુઝે માઅલૂમ નહીં ઇબને ઉમરને કહા અગર તુમ સકશી હોતે
તો જે કામ તુમ્હારે આમિલ કરતે હંય તુમબી કરતે ફિર હમારી તરફ

મુતવજજેહ હો। કર કહા કે જો શખ્સ અપને કારદોકે સાથ કામ કરતા હય વોહ ખુદા તઆલાકે આમેલોમે' શુમાર હોતા હય.

જયદ બિન શાખિત, અદખુલ મુકરદ.

૩૬૭ હજરત ઉમર ૨૦ એક રોજ જયદ બિન સાખિત કે પાસ આએ જોર અંદર આનેકી ઇજાજત ચાહી ઉન્હો ઇજાજત દી ગઇ વોહ અંદર આએ તો ઉન્હી લોડી બાલોંકો દુસ્ત કર રહીથી ઉન્હોંને અપના સર ઉસ્કે હાથોસે અલાહેદાહ કરલિયા હજરત ૨૦ ઉમરને કહા ઉસે બાલ દુસ્ત કરનેદો મંયને કહા કે અગર અમીરૂલ મોઅમેનીન કિસી આદમીકો બેજહેતે તો મંય હાજિર હોતા હજરત ઉમરને કહા કે કામતો મેરા થા યાઅની મુઝેહી આના ચાહિએ થા.

અસવદ બિન જયદ, બુખારી.

૩૬૮ મંયને આએશા સિદ્દીકાસે દરયાફત કયા કે હજરત રસૂલે મક- ખૂલ સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમ અપને ધરમે' કયા કયા કરતે રેહતે થે ઉન્હોંને ફરમાયા કે અપને ધરવાલોંકા કામ કરતેથે જય અજાન સુનતેથે બાહર તકરીફ લે જતેથે.

